

รายงานประจำปี 2563

องค์การ
สวนพฤกษศาสตร์

ANNUAL REPORT 2020 | THE BOTANICAL GARDEN ORGANIZATION

สารจาก ผู้อำนวยการ

องค์การสวนพฤกษศาสตร์ (อ.ส.พ.) เป็นรัฐวิสาหกิจในสังกัดกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม จัดตั้งขึ้นเพื่อให้ประเทศไทยมีสวนพฤกษศาสตร์ที่เป็นมาตรฐานระดับสากล ทำหน้าที่ในการอนุรักษ์ ศึกษาวิจัยและให้ความรู้ทางด้านพฤกษศาสตร์ เพื่อให้ทรัพยากรพันธุ์พืชอันล้ำค่าของประเทศคงอยู่และใช้ประโยชน์อย่างมั่นคง มั่งคั่ง และยั่งยืน

ตลอดระยะเวลาที่ผ่านมา องค์การสวนพฤกษศาสตร์ ได้พัฒนามุ่งมั่น เพื่ออนุรักษ์และพัฒนา ใช้ประโยชน์อย่างยั่งยืน จากทรัพยากรพันธุ์พืชของไทย สร้างอัตลักษณ์ของสวนพฤกษศาสตร์แต่ละแห่งให้มีความโดดเด่น สามารถสร้างรายได้และคุณค่าให้กับท้องถิ่นสืบไป

ปัจจุบันประเทศไทยมีสวนพฤกษศาสตร์ จำนวน 5 แห่ง คือ สวนพฤกษศาสตร์สมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์ จังหวัดเชียงใหม่ สวนพฤกษศาสตร์บ้านร่มเกล้า พิษณุโลก ในพระราชดำริ จังหวัดพิษณุโลก สวนพฤกษศาสตร์ระยอง จังหวัดระยอง สวนพฤกษศาสตร์ขอนแก่น จังหวัดขอนแก่น และสวนพฤกษศาสตร์พระแม่ย่า สุโขทัย จังหวัดสุโขทัย และเมื่อวันที่ 9 ตุลาคม 2563 องค์การสวนพฤกษศาสตร์ ได้รับอนุญาตจากกรมป่าไม้ ให้องค์การสวนพฤกษศาสตร์ ใช้ประโยชน์ในเขตป่าสงวนแห่งชาติป่าเขาตะโกปิตดอง และเขาเพชรน้อย ในท้องที่ตำบลจระเข้ม่าพัน อำเภอลำทะเมนชัย จังหวัดสุพรรณบุรี เนื้อที่ 1,655 ไร่ 2 งาน 08 ตารางวา เพื่อจัดตั้งสวนพฤกษศาสตร์ภาคตะวันตก สุพรรณบุรี ซึ่งเป็นสวนพฤกษศาสตร์แห่งที่ 6 สอดคล้องกับนโยบาย นายวราวุธ ศิลปอาชา รัฐมนตรีว่าการกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ที่มุ่งเน้นการขยายสวนพฤกษศาสตร์ ให้ครอบคลุมทั่วทุกภูมิภาค ทั้งนี้องค์การสวนพฤกษศาสตร์ มีแผนงานที่จะขยายสวนพฤกษศาสตร์ ไปยังภาคใต้ ณ จังหวัดพังงา เพื่อมุ่งเน้นการอนุรักษ์และพัฒนา ใช้ประโยชน์อย่างยั่งยืนจากทรัพยากรพันธุ์พืชของไทย

สร้างอัตลักษณ์ของสวนพฤกษศาสตร์แต่ละแห่งให้มีความโดดเด่น และสามารถสร้างรายได้และคุณค่าให้กับท้องถิ่นสืบไป

ในปีงบประมาณ 2564 เริ่มก้าวสู่การเป็นสวนพฤกษศาสตร์ชั้นนำด้านการอนุรักษ์พันธุ์ไม้ และความหลากหลายทางชีวภาพเพื่อการเรียนรู้ของประชาชนในภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ โดยมีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้แนวทางในการบริหารจัดการสวนพฤกษศาสตร์ กิจกรรมด้านต่างๆ ที่เป็นภารกิจที่สำคัญของสวนพฤกษศาสตร์ และเพื่อเป็นแนวทางในการพัฒนาศักยภาพความร่วมมือด้านการอนุรักษ์ ศึกษาวิจัย และการปลูกสร้างจิตสำนึกด้านการอนุรักษ์ของประเทศในวงกว้าง อันจะนำไปสู่การสร้างเครือข่ายด้านการอนุรักษ์พันธุ์พืชแบบนอกถิ่นที่อยู่อาศัยของประเทศให้มีความเข้มแข็ง เพื่อบรรลุการดำเนินงานตามเป้าหมายกลยุทธ์ทั่วโลกสำหรับการอนุรักษ์ จัดนิทรรศการเทิดพระเกียรติ เผยแพร่ความรู้ สร้างความตระหนักด้านการอนุรักษ์แก่ประชาชนทั่วไป ศึกษาวิจัยเพื่อพัฒนาศักยภาพของพืชพื้นเมืองของไทยให้สามารถนำไปใช้ประโยชน์เชิงเศรษฐกิจบนพื้นฐานของความยั่งยืน

องค์การสวนพฤกษศาสตร์ ยังคงมุ่งมั่นพัฒนาอย่างต่อเนื่อง ที่จะปฏิบัติภารกิจสำคัญด้านการอนุรักษ์ทรัพยากรพรรณพืชและแหล่งเรียนรู้ของประเทศให้คงอยู่อย่างมั่นคง และเสริมสร้างศักยภาพในงานวิชาการด้านพฤกษศาสตร์ เพื่อการรักษาและใช้ประโยชน์ของทรัพยากรพันธุ์พืชแก่ประชาชนต่อไป

นายธนรงค์ เล็งเอี่ยม
ผู้อำนวยการองค์การสวนพฤกษศาสตร์

สารบัญ

สารจากผู้อำนวยการ	1
ส่วนที่ 1 ข้อมูลทั่วไป	3
• ประวัติความเป็นมา	3
- วิสัยทัศน์ พันธกิจ ค่านิยมองค์กร	3
- แผนนโยบายผู้ถือหุ้นภาครัฐ	4
• ข้อมูลพื้นฐาน	5
• สถานะทางการเงิน	6
ส่วนที่ 2 โครงสร้างการบริหาร	7
• คณะกรรมการ	7
• ผู้บริหาร	12
• โครงสร้าง	14
• อัตรากำลัง	15
ส่วนที่ 3 ผลการดำเนินงานตามภารกิจและนโยบายของรัฐที่สำคัญ	16
(1) ด้านการพัฒนาสวนสวยแห่งการเรียนรู้คู่ความเพลิดเพลิน	16
(2) ด้านการศึกษาวิจัยและอนุรักษ์	24
(3) ด้านการส่งเสริมกระบวนการเรียนรู้ เผยแพร่และถ่ายทอดองค์ความรู้สู่ประชาชน	32
(4) ด้านการส่งเสริมภาพลักษณ์และพัฒนาธุรกิจ	36
• ผลการดำเนินงานด้านผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย	39
• ผลการวิเคราะห์การดำเนินงานทางการเงิน	39
• สวนพฤษภาคมศาสตร์และแนวโน้มในอนาคต	40
• ประมวลภาพกิจกรรมสำคัญในรอบปี 2563	42
ส่วนที่ 4 ด้านธรรมาภิบาล	53
• รายงานการปฏิบัติตามหลักการกำกับดูแลที่ดี	53
- นโยบายการกำกับดูแลกิจการที่ดี	53
- การรายงานผลการปฏิบัติตามนโยบาย	53
- นโยบายป้องกันความขัดแย้งทางผลประโยชน์	58
- โครงสร้างและความรับผิดชอบของคณะกรรมการ	59
- คำตอบแทนของคณะกรรมการและคณะอนุกรรมการ	59
- คำตอบแทนของผู้บริหารระดับสูง	60
- การประชุมคณะกรรมการ	61
• รายงานผลการปฏิบัติงานของคณะกรรมการตรวจสอบ ประจำปีงบประมาณ 2563	65
- รายงานของผู้สอบบัญชี	66
- งบแสดงฐานะทางการเงินการเงิน	68
- หมายเหตุประกอบงบการเงิน	72

ประวัติความเป็นมา

องค์การสวนพฤกษศาสตร์ได้รับการจัดตั้งขึ้นในปี พ.ศ.2535 ซึ่งเป็นปีมหามงคลเฉลิมพระชนมพรรษา 5 รอบ ของสมเด็จพระนางเจ้าฯ พระบรมราชินีนาถ ตามพระราชกฤษฎีกาจัดตั้งองค์การสวนพฤกษศาสตร์ พ.ศ.2535 โดยมีสถานภาพเป็นรัฐวิสาหกิจอยู่ในสังกัดสำนักนายกรัฐมนตรี ตามประกาศในราชกิจจานุเบกษา เล่มที่ 109 ตอน 40 ลงวันที่ 7 เมษายน พ.ศ.2535 โดย ฯพณฯ นายกรัฐมนตรี ได้มอบหมายให้รัฐมนตรีประจำสำนักนายกรัฐมนตรี เป็นผู้กำกับดูแลและวางนโยบายร่วมกับคณะกรรมการองค์การสวนพฤกษศาสตร์ ให้องค์การฯ มีความก้าวหน้าในระดับนานาชาติ ให้ประเทศไทยมีสวนพฤกษศาสตร์ที่ได้ระดับมาตรฐานสากล และเป็นสถานที่เชิดชูความงาม และคุณค่าพรรณไม้ไทยให้เป็นที่ประจักษ์แก่ชาวโลก

ในปี พ.ศ.2537 ทางองค์การฯ ได้รับพระมหากรุณาธิคุณอันหาที่สุดมิได้ โดยได้รับพระราชทานพระราชนุญาต จากสมเด็จพระนางเจ้าฯ พระบรมราชินีนาถ ให้ใช้ชื่อสวนพฤกษศาสตร์แห่งแรกภายใต้สังกัดขององค์การฯ ที่อำเภอ แม่ริม จังหวัดเชียงใหม่ ว่า “สวนพฤกษศาสตร์สมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์ Queen Sirikit Botanic Garden”

ในปี พ.ศ.2545 รัฐบาลได้มีการปรับปรุงหน่วยงานราชการ และมีกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม เกิดขึ้น องค์การสวนพฤกษศาสตร์จึงได้โอนย้ายมาสังกัดกระทรวงใหม่นี้ ตามภารกิจที่สอดคล้องกัน

วิสัยทัศน์ (Vision)

เป็นแหล่งอนุรักษ์นอกถิ่นกำเนิด เพื่อการเรียนรู้ และความมั่นคง ยั่งยืน ด้านทรัพยากรพันธุ์พืชและสิ่งแวดล้อม ของประเทศ

พันธกิจ (Mission)

พันธกิจขององค์การสวนพฤกษศาสตร์ จะเป็นแนวคิดและวิธีการดำเนินงานเพื่อบรรลุวิสัยทัศน์ที่กำหนดไว้ โดยได้มีการกำหนดพันธกิจไว้ 3 ประการ คือ

- 1) เป็นแหล่งอนุรักษ์พันธุ์พืชนอกถิ่นกำเนิด อันดับหนึ่งของประเทศ ภายในปี 2565
- 2) เป็นแหล่งนวัตกรรมการเรียนรู้ด้านพฤกษศาสตร์โดยใช้เทคโนโลยีที่ทันสมัย อันดับหนึ่งของประเทศ
- 3) ประยุกต์ใช้องค์ความรู้ในการบริหารจัดการและสร้างมูลค่าเพิ่มจากการประกอบกิจการ เพื่อการใช้ประโยชน์ อย่างยั่งยืน

ค่านิยมองค์กร (Core Value)

องค์การสวนพฤกษศาสตร์ได้ร่วมมือร่วมใจในการสร้างค่านิยมองค์กรที่ใช้ในการสื่อสารถึงวัฒนธรรมการทำงานที่จะนำไปสู่เป้าหมายสำคัญขององค์กร เพื่อนำสู่ความมั่นคงและยั่งยืนของประเทศ และส่งผลต่อมวลมนุษยชาติ จึงได้กำหนดเป็นค่านิยมไว้ว่า

“ I ♥ PLANTS ”

- I Innovation**
มุ่งพัฒนานวัตกรรมที่สร้างสรรค์ในทุกกระบวนการ
- P Participation**
ให้ความสำคัญในการทำงานอย่างมีส่วนร่วมภายในและภายนอกองค์กร
- L Learning**
ส่งเสริมการเรียนรู้ภายในองค์กร
- A Awareness**
สร้างความตระหนักในการทำงาน
- N Nature Lover + Networking**
ปลูกฝังให้เป็นผู้รักในธรรมชาติและสร้างเครือข่ายร่วมกัน
- T Teamwork + Transparency**
ส่งเสริมการทำงานเป็นทีมมุ่งเน้นความโปร่งใส
- S Service Mind + Specialist**
ทำงานด้วยจิตบริการด้วยความเชี่ยวชาญในสายงาน

แนวนโยบายผู้ถือหุ้ปกครอง (Statement of Direction : SOD)

กระทรวงการคลังได้ประสานกับกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมในฐานะกระทรวงเจ้าสังกัด และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เพื่อสรุปทิศทางที่สำคัญของภาครัฐ (Statement of Direction) ที่จะใช้เป็นแนวทางในการกำกับดูแลและชี้ประเด็นที่ อ.ส.พ. ควรให้ความสำคัญและเร่งดำเนินการ รวมถึงการใช้เป็นแนวทางในการกำหนดตัวชี้วัดสำหรับการประเมินผลการดำเนินงานของ อ.ส.พ. ต่อไป ซึ่งแนวนโยบายผู้ถือหุ้ปกครอง/ภาครัฐ (Statement of Direction) สำหรับ อ.ส.พ. ได้แก่

แผนระยะสั้น

- 1) จัดทำแผนยุทธศาสตร์และทบทวนโครงสร้างองค์กรให้เหมาะสมกับภารกิจดำเนินการในปัจจุบันเพื่อรองรับทิศทางการดำเนินงานในอนาคต
- 2) สร้างความร่วมมือกับหน่วยงานทั้งภาครัฐ ภาคเอกชน รวมทั้งสถาบันการศึกษา ทั้งในและต่างประเทศ ในการค้นคว้าเพื่อประโยชน์ทางวิชาการและเชิงพาณิชย์
- 3) จัดทำแผนการพัฒนาระบบการบริหารจัดการองค์กรให้เป็นไปตามระบบประเมินผลการดำเนินงาน และแผนการพัฒนาองค์ประกอบและระบบการบริหารจัดการงานด้านพฤกษศาสตร์

แผนระยะยาว

- 1) พัฒนาสวนพฤกษศาสตร์ให้มีองค์ประกอบและระบบการบริหารจัดการงานด้านพฤกษศาสตร์ที่สามารถเทียบเคียงกับสวนพฤกษศาสตร์ชั้นนำในภูมิภาคเอเชียและในระดับสากลได้
- 2) พัฒนาหลักสูตรด้านพฤกษศาสตร์ร่วมกับสถาบันการศึกษาชั้นนำของประเทศเพื่อสร้างบุคลากรด้านพฤกษศาสตร์
- 3) พัฒนาห้องปฏิบัติการ (Laboratory) ให้เป็นศูนย์ปฏิบัติการกลาง (Central Laboratory) ด้านพฤกษศาสตร์ในภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้

ข้อมูลพื้นฐาน

องค์การสวนพฤกษศาสตร์ เป็นรัฐวิสาหกิจสังกัดกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม จัดตั้งขึ้นในปี พ.ศ.2535 ซึ่งเป็นปีมหามงคลเฉลิมพระชนมพรรษา 5 รอบของสมเด็จพระนางเจ้าฯ พระบรมราชินีนาถ ตามพระราชกฤษฎีกาจัดตั้งองค์การสวนพฤกษศาสตร์ พ.ศ.2535

ชื่อภาษาไทย	องค์การสวนพฤกษศาสตร์
ชื่อภาษาอังกฤษ	The Botanical Garden Organization
เรียกโดยย่อ	อ.ส.พ. (BGO)
พนักงานและลูกจ้าง	จำนวน 510 คน
Call Center	0 5358 1111
เว็บไซต์	www.qsbg.org
ผู้สอบบัญชี	สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดิน

ที่ตั้งสำนักงานใหญ่

สวนพฤกษศาสตร์สมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์

100 หมู่ 9 ถนนแมริม-สะเมิง ตำบลแม่แรม อำเภอแมริม
จังหวัดเชียงใหม่ 50180
โทรศัพท์ : 0 5384 1234 โทรสาร : 0 5384 1241

ที่ตั้งสวนพฤกษศาสตร์ประจำภูมิภาค

สวนพฤกษศาสตร์บ้านร่มเกล้า พิษณุโลก
ในพระราชดำริ

ตู้ ปณ.7 ตำบลป่อภาค อำเภอชาติตระการ
จังหวัดพิษณุโลก 65170
โทรศัพท์ : 0 5531 6715 โทรสาร : 0 5531 6719

สวนพฤกษศาสตร์ระยอง

ตู้ ปณ.2 ปณ.จ.กร้า ตำบลชากพง อำเภอแกลง
จังหวัดระยอง 21190
โทรศัพท์ : 0 3863 8880 ต่อ 1 โทรสาร : 0 3863 8880 ต่อ 1

สวนพฤกษศาสตร์ขอนแก่น

334/5 ถนนเมืองพล อำเภอพล จังหวัดขอนแก่น 40120
โทรศัพท์ : 0 4321 0157 โทรสาร : 0 4321 0157

สวนพฤกษศาสตร์พระแม่ย่า สุโขทัย

ตำบลบ้านกล้วย อำเภอเมือง จังหวัดสุโขทัย 64000
โทรศัพท์ : 0 5501 9035 โทรสาร : 0 5501 9633
มือถือ : 0 9308 87399

ศูนย์ประสานงานองค์การสวนพฤกษศาสตร์

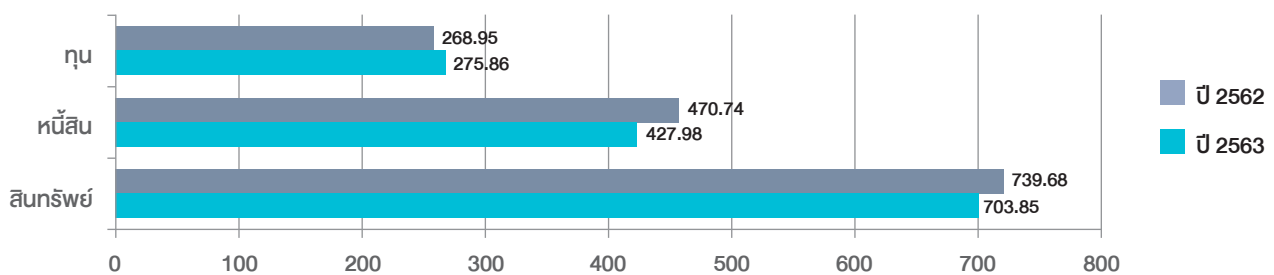
กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม
ชั้น 3 ตึกกรมควบคุมมลพิษ ถนนพหลโยธิน กรุงเทพฯ 10400
โทรศัพท์ : 0 2298 2194 โทรสาร : 0 2298 2068

สถานะทางการเงิน

1 สถานะทางการเงิน สินทรัพย์ หนี้สิน และทุน

(หน่วย : ล้านบาท)

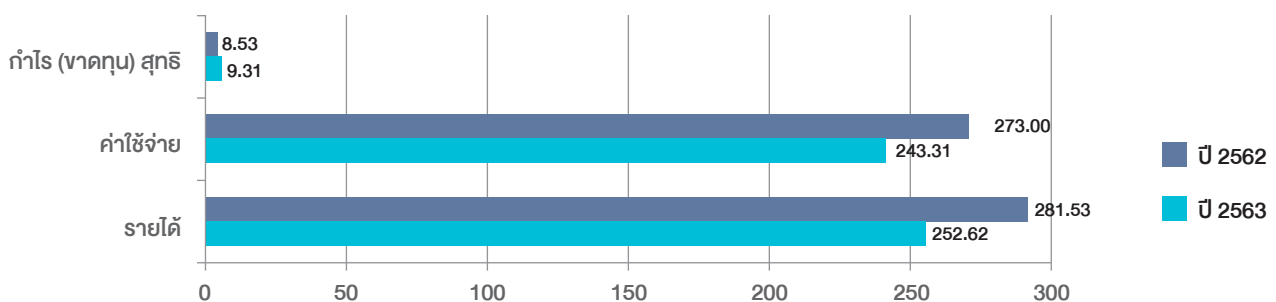
งบแสดงสถานะทางการเงิน	สินทรัพย์	หนี้สิน	ทุน
ปี 2563	703.85	427.98	275.86
ปี 2562	739.68	470.74	268.95

2 สถานะทางการเงิน รายได้ ค่าใช้จ่าย

(หน่วย : ล้านบาท)

งบแสดงสถานะทางการเงิน	ปี 2563	ปี 2562
รายได้	252.62	281.53
รายได้เงินอุดหนุนจากรัฐบาล	214.85	237.82
รายได้จากการดำเนินงาน	32.02	39.70
รายได้อื่น	5.75	4.01
ค่าใช้จ่าย	243.31	273.00
เงินเดือน ค่าจ้าง	76.09	72.96
ค่าสาธารณูปโภค	7.65	8.02
ค่าตอบแทน วัสดุ	116.29	149.29
ค่าเสื่อมราคาสินทรัพย์	43.28	42.73
กำไร (ขาดทุน) สุทธิ	9.31	8.53

คณะกรรมการ

นายพงศ์บุญ ปองทอง

ประธานกรรมการ (18 สิงหาคม 2563 – 19 พฤศจิกายน 2563)

ตำแหน่งหน้าที่ปัจจุบัน

- รองปลัดกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

ประวัติการศึกษาและคุณวุฒิการศึกษา

- ปริญญาโท Master of Sciences (Ecology), Wye College, University of London, สหราชอาณาจักร
- ปริญญาตรี วิทยาศาสตร์บัณฑิต (วนศาสตร์) มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

ประสบการณ์การทำงาน

- ผู้ตรวจราชการกระทรวง สำนักงานปลัดกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม
- รองเลขาธิการสำนักนโยบายและแผนทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม
- ผู้อำนวยการสำนักนโยบายและยุทธศาสตร์ สำนักงานปลัดกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

การดำรงตำแหน่งกรรมการสำคัญที่เกี่ยวข้อง กรรมการขององค์การอุตสาหกรรมป่าไม้
ความเกี่ยวพันทางการเมือง ไม่มี

ข้อมูลหลักทรัพย์สำคัญที่กรรมการถือครองและเกี่ยวข้องกับรัฐวิสาหกิจ ไม่มี

นายณพงศ์ สิริจันตยกุล

กรรมการ (20 พฤศจิกายน 2561 – 19 พฤศจิกายน 2563)

ตำแหน่งหน้าที่ปัจจุบัน

- ข้าราชการบำนาญ

ประวัติการศึกษาและคุณวุฒิการศึกษา

- ปริญญาโท พัฒนบริหารศาสตรมหาบัณฑิต (พัฒนาการเศรษฐกิจ) เศรษฐศาสตร์การเงิน สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์
- ปริญญาตรี สาขาการบัญชี มหาวิทยาลัยกรุงเทพ

ประสบการณ์การทำงาน

- ที่ปรึกษาด้านพัฒนาระบบบัญชี กรมบัญชีกลาง
- รองอธิบดี กรมบัญชีกลาง

การดำรงตำแหน่งกรรมการสำคัญที่เกี่ยวข้อง ไม่มี

ความเกี่ยวพันทางการเมือง ไม่มี

ข้อมูลหลักทรัพย์สำคัญที่กรรมการถือครองและเกี่ยวข้องกับรัฐวิสาหกิจ ไม่มี

นายวิชญ์ ตัณฑวิรุฬห์

กสรมการ (20 พฤศจิกายน 2561 – 19 พฤศจิกายน 2563)

ตำแหน่งหน้าที่ปัจจุบัน

- กรรมการในคณะกรรมการจัดหาคอมพิวเตอร์ของรัฐ
สังกัดสำนักปลัดกระทรวงดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคม

ประวัติการศึกษาและวุฒิการศึกษา

- ปริญญาโท และปริญญาเอก วิศวกรรมศาสตร์ University of Utah (Salt lake City) สหรัฐอเมริกา
- ปริญญาตรี วิศวกรรมศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ประสบการณ์การทำงาน

- กรรมการร่างหลักสูตรธรรมภิบาลและสิ่งแวดล้อมสำหรับผู้บริหารระดับสูง คณะสิ่งแวดล้อมและทรัพยากรศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหิดล และสำนักศาลปกครองสูงสุด
- อนุกรรมการด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ สำนักงานประกันสังคม กระทรวงแรงงาน
- อนุกรรมการด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ ธนาคารเพื่อการนำเข้าและส่งออก (EXIM) กระทรวงการคลัง
- อนุกรรมการด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ กองทุนออมแห่งชาติ (กอช.) กระทรวงการคลัง
- กรรมการ (สทค. ชุดที่ 13) สมาคมโทรคมนาคมแห่งประเทศไทยในพระบรมราชูปถัมภ์

การดำรงตำแหน่งกรรมการสำคัญที่เกี่ยวข้อง ไม่มี

ความเกี่ยวพันทางการเมือง ไม่มี

ข้อมูลหลักทรัพย์สำคัญที่กรรมการถือครองและเกี่ยวข้องกับรัฐวิสาหกิจ การบินไทย ได้มาตอนเปิดจองครั้งแรก 2535

นายประสิทธิ์ วงศ์พัฒน์วงศ์

กสรมการ (20 พฤศจิกายน 2561 – 19 พฤศจิกายน 2563)

ตำแหน่งหน้าที่ปัจจุบัน

- รองศาสตราจารย์/รองคณบดีคณะวิทยาศาสตร์ สังกัดคณะวิทยาศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่

ประวัติการศึกษาและคุณวุฒิการศึกษา

- ปริญญาเอก Forest Sciences University of British Columbia ประเทศแคนาดา
- ปริญญาโท Botany Iowa State University สหรัฐอเมริกา
- ปริญญาตรี ชีววิทยา มหาวิทยาลัยเชียงใหม่

ประสบการณ์การทำงาน

- รองศาสตราจารย์/รองคณบดีคณะวิทยาศาสตร์ สังกัดคณะวิทยาศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่

การดำรงตำแหน่งกรรมการสำคัญที่เกี่ยวข้อง ไม่มี

ความเกี่ยวพันทางการเมือง ไม่มี

ข้อมูลหลักทรัพย์สำคัญที่กรรมการถือครองและเกี่ยวข้องกับรัฐวิสาหกิจ ไม่มี

นางฤชกร สิริโยธิน

กสมการ (19 มีนาคม 2562 – 19 พฤศจิกายน 2563)

ตำแหน่งหน้าที่ปัจจุบัน เกษียณอายุ

ประวัติการศึกษาและวุฒิการศึกษา

- ปริญญาโท เศรษฐศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์
- ปริญญาตรี เศรษฐศาสตรบัณฑิต จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ประสบการณ์การทำงาน

- กรรมการธนาคารแห่งประเทศไทย
- กรรมการธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร
- กรรมการบรรษัทตลาดรองเพื่อที่อยู่อาศัย
- กรรมการธนาคารนครหลวงไทย จำกัด
- รองผู้ว่าการธนาคารแห่งประเทศไทย
- ผู้ช่วยผู้ว่าการสายนโยบายสถาบันการเงิน ธปท.
- ผู้อำนวยการฝ่ายทรัพยากรบุคคล ธปท.
- ผู้อำนวยการฝ่ายตรวจสอบ สายกำกับสถาบันการเงิน ธนาคารแห่งประเทศไทย (ธปท.)

ดำรงตำแหน่งกรรมการสำคัญที่เกี่ยวข้อง กรรมการบริษัทขนส่ง

ความเกี่ยวพันทางการเมือง ไม่มี

ข้อมูลหลักทรัพย์สำคัญที่กรรมการถือครองและเกี่ยวข้องกับรัฐวิสาหกิจ ไม่มี

ร้อยตำรวจโทหญิง ศรีณย์กร เลิศโอกาส

กสมการ (18 สิงหาคม 2563 – 19 พฤศจิกายน 2563)

ตำแหน่งหน้าที่ปัจจุบัน

- ที่ปรึกษาด้านกฎหมายและระเบียบการคลัง กรมบัญชีกลาง กระทรวงการคลัง

ประวัติการศึกษาและวุฒิการศึกษา

- ปริญญาตรี นิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์
- เนติบัณฑิตไทย สำนักอบรมศึกษากฎหมายแห่งเนติบัณฑิตยสภา

ประสบการณ์การทำงาน

- นิติกรเชี่ยวชาญ กองกฎหมาย กรมบัญชีกลาง
- ผู้อำนวยการ กองกฎหมาย กรมบัญชีกลาง
- ที่ปรึกษาด้านกฎหมายและระเบียบการคลัง กรมบัญชีกลาง

ดำรงตำแหน่งกรรมการสำคัญที่เกี่ยวข้อง ไม่มี

ความเกี่ยวพันทางการเมือง ไม่มี

ข้อมูลหลักทรัพย์สำคัญที่กรรมการถือครองและเกี่ยวข้องกับรัฐวิสาหกิจ ไม่มี

นายนำชัย แสนสุภา

กสรมการ (18 สิงหาคม 2563 – 19 พฤศจิกายน 2563)

ตำแหน่งหน้าที่ปัจจุบัน

- นายกสมาคมภูมิสถาปนิกประเทศไทย สมาคมภูมิสถาปนิก

ประวัติการศึกษาและวุฒิการศึกษา

- ปริญญาตรี ภูมิสถาปัตยกรรมศาสตรบัณฑิต จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ประสบการณ์การทำงาน ผู้บริหาร บริษัทจมา จำกัด

ดำรงตำแหน่งกรรมการสำคัญที่เกี่ยวข้อง ไม่มี

ความเกี่ยวพันทางการเมือง ไม่มี

ข้อมูลหลักทรัพย์สำคัญที่กรรมการถือครองและเกี่ยวข้องกับรัฐวิสาหกิจ ไม่มี

นายอุดม จิตวัฒนสะกุล

กสรมการ (18 สิงหาคม 2563 – 19 พฤศจิกายน 2563)

ตำแหน่งหน้าที่ปัจจุบัน

- ผู้บริหาร อุดมการ์เด็น

ประวัติการศึกษาและวุฒิการศึกษา

- ปริญญาตรี วิทยาศาสตร์บัณฑิต (ศึกษาศาสตร์)

ประสบการณ์การทำงาน

- นักวิชาการประจำคณะกรรมาธิการเกษตรและสหกรณ์ ส.น.ช.
- กรรมการส่งเสริมกิจการมหาวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์
- กรรมการวิชาการ คณะเทคโนโลยีการผลิตพืช

สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง

ดำรงตำแหน่งกรรมการสำคัญที่เกี่ยวข้อง ไม่มี

ความเกี่ยวพันทางการเมือง ไม่มี

ข้อมูลหลักทรัพย์สำคัญที่กรรมการถือครองและเกี่ยวข้องกับรัฐวิสาหกิจ ไม่มี

พลตำรวจตรี วิวัฒน์ ชัยสังขะ

กอรมการ (18 สิงหาคม 2563 – 19 พฤศจิกายน 2563)

ตำแหน่งหน้าที่ปัจจุบัน

- ผู้บังคับการ กองบังคับการปราบปรามการกระทำความผิดเกี่ยวกับทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม สำนักงานตำรวจแห่งชาติ

ประวัติการศึกษาและวุฒิการศึกษา

- ปริญญาโท การจัดการภาครัฐและภาคเอกชนมหาบัณฑิต สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์ (NIDA)
- ปริญญาตรี รัฐประศาสนศาสตรบัณฑิต โรงเรียนนายร้อยตำรวจ

ประสบการณ์การทำงาน

- ผู้กำกับ 6 กองบังคับการปราบปราม
- รองผู้บังคับการ กองบังคับการปราบปรามการทุจริตและประพฤติมิชอบ
- รองผู้บังคับการ กองบังคับการปราบปรามการกระทำความผิดเกี่ยวกับการคุ้มครองผู้บริโภค
- ผู้บังคับการ กองบังคับการปราบปรามการทุจริตและประพฤติมิชอบ
- ผู้บังคับการ กองบังคับการปราบปรามการกระทำความผิดเกี่ยวกับทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

ดำรงตำแหน่งกรรมการสำคัญที่เกี่ยวข้อง

- กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ คณะกรรมการอุทยานแห่งชาติ
- กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ คณะกรรมการสงวนและคุ้มครองสัตว์ป่า
- กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ การไฟฟ้าส่วนภูมิภาค

ความเกี่ยวพันทางการเมือง ไม่มี

ข้อมูลหลักทรัพย์สำคัญที่กรรมการถือครองและเกี่ยวข้องกับรัฐวิสาหกิจ ไม่มี

นายธนรงค์ เส็งเอี่ยม

กอรมการและเลาอนุการ (20 พฤศจิกายน 2561 – 19 พฤศจิกายน 2563)

ตำแหน่งหน้าที่ปัจจุบัน

- ผู้อำนวยการองค์การสวนพฤกษศาสตร์

ประวัติการศึกษาและวุฒิการศึกษา

- ปริญญาโท เศรษฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
- ปริญญาตรี รัฐประศาสนศาสตร มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่

ประสบการณ์การทำงาน

- ผู้อำนวยการระดับสูง กระทรวงการคลัง กรมบัญชีกลาง
- ผู้อำนวยการระดับต้น กระทรวงการคลัง กรมบัญชีกลาง
- เจ้าหน้าที่บริหารงานการคลัง 8 กระทรวงการคลัง กรมบัญชีกลาง

ดำรงตำแหน่งกรรมการสำคัญที่เกี่ยวข้อง ไม่มี

ความเกี่ยวพันทางการเมือง ไม่มี

ข้อมูลหลักทรัพย์สำคัญที่กรรมการถือครองและเกี่ยวข้องกับรัฐวิสาหกิจ ไม่มี

ผู้บริหาร

นายรณรงค์ เล็งเอี่ยม
ผู้อำนวยการองค์การ
สวนพฤกษศาสตร์

นายรณรงค์ หอมแยม
รองผู้อำนวยการองค์การ
สวนพฤกษศาสตร์ (ฝ่ายบริหาร)

- วัง -

- วัง -
รองผู้อำนวยการองค์การ
สวนพฤกษศาสตร์ (ฝ่ายวิชาการ)

**นายรณรงค์ หอมแยม
(รักษาการ)**
ผู้อำนวยการสำนักส่งเสริม
ความรู้และกิจกรรมพฤกษศาสตร์

นายปิยะกษตร สุขสถาน
ผู้อำนวยการสำนักพัฒนา
สวนพฤกษศาสตร์

นางสาวปัทวิ แสงฉาย
ผู้อำนวยการสำนักบริหาร

นางสาวรัชดา พงษ์สิตยาพิพัฒน์
ผู้อำนวยการสำนักวิจัยและอนุรักษ์

นายรณรงค์ พิชัยลาก
ผู้อำนวยการสำนักตรวจสอบภายใน

ส่วนคณะกรรมการ และกำกับดูแลกิจการที่ดี

นางสาวจิววัลย์ ศิริวรรณ
หัวหน้าส่วนคณะกรรมการและกำกับดูแลกิจการที่ดี

สำนักพัฒนาสวนพฤกษศาสตร์

1

2

3

4

5

6

7

- 1 **นายจรัญ มากน้อย**
หัวหน้าสวนพฤกษศาสตร์บ้านร่มเกล้า
พิษณุโลก ในพระราชดำริ
- 2 **นายวิชเน บุญชัย**
หัวหน้าสวนพฤกษศาสตร์ระยอง
- 3 **นางสาวสิริน สุธิรวงศ์**
หัวหน้าสวนพฤกษศาสตร์ขอนแก่น
- 4 **นายคณัย สรรพศรี**
หัวหน้าสวนพฤกษศาสตร์พระแม่ย่า สุโขทัย

- 5 **นายวิสิทธิ์พล ไควอินทร์**
หัวหน้าส่วนบริหารจัดการพื้นที่
- 6 **นางสาวไพลิน กันทา**
หัวหน้าส่วนผลิตพันธุ์พืช
- 7 **นายวรวิทย์ ชน-โพธิ์**
หัวหน้าส่วนวิศวกรรมและซ่อมบำรุง

สำนักวิจัยและอนุรักษ์

1

2

3

- 1 -ว่าง-
หัวหน้าส่วนบริหารจัดการโครงการวิจัย
- 2 นายปรัชญา ศรีสง่า
หัวหน้าส่วนหอพรรณไม้
- 3 นางสาวศรี โกวิททววงศ์
หัวหน้าส่วนพิพิธภัณฑ์แมลง
- 4 นายฉัตรทอง เจือจันทร์
หัวหน้าส่วนรวบรวมพันธุ์และจัดการพืชมีชีวิตร
- 5 -ว่าง-
หัวหน้าส่วนบริการวิชาการ

4

5

สำนักส่งเสริมความรู้และกิจกรรมพฤษศาสตร์

1

2

3

- 1 นางสาวกนกวรรณ ชูพาน
หัวหน้าส่วนเผยแพร่ความรู้
- 2 นายสมควร สุขเอี่ยม
หัวหน้าส่วนจัดแสดง
- 3 นางสาวกศินีกันต์ เอกกิตติธนภูมิ
หัวหน้าส่วนประชาสัมพันธ์และการตลาด
- 4 นางจิตตภา ระวีวรรณ
หัวหน้าส่วนผลิตและพัฒนานวัตกรรม
- 5 นางวาสนา เตชะ กาลณี (รักษาการ)
หัวหน้าส่วนการขายและบริหาร

4

5

สำนักบริหาร

1

2

3

- 1 นางสาวพัฒนัสรณ์ สงวนศักดิ์
หัวหน้าส่วนนโยบายและแผน
- 2 นางสาวเสาวภาภย์ แยมพงศ์ผลิน
หัวหน้าส่วนบริหารความเสี่ยงและพัฒนาระบบองค์กร
- 3 นางสาวพัฒนัสรณ์ สงวนศักดิ์ (รักษาการ)
หัวหน้าส่วนเทคโนโลยีสารสนเทศ
- 4 นางปาลิกา ปรานันต์รัต
หัวหน้าส่วนบริหารการเงินการคลัง
- 5 นายคณิต โพธิ์จินดา
หัวหน้าส่วนทรัพยากรมนุษย์
- 6 นางสาวเพ็ญศิลป์ ทิยะพันธ์
หัวหน้าส่วนอำนวยการ

4

5

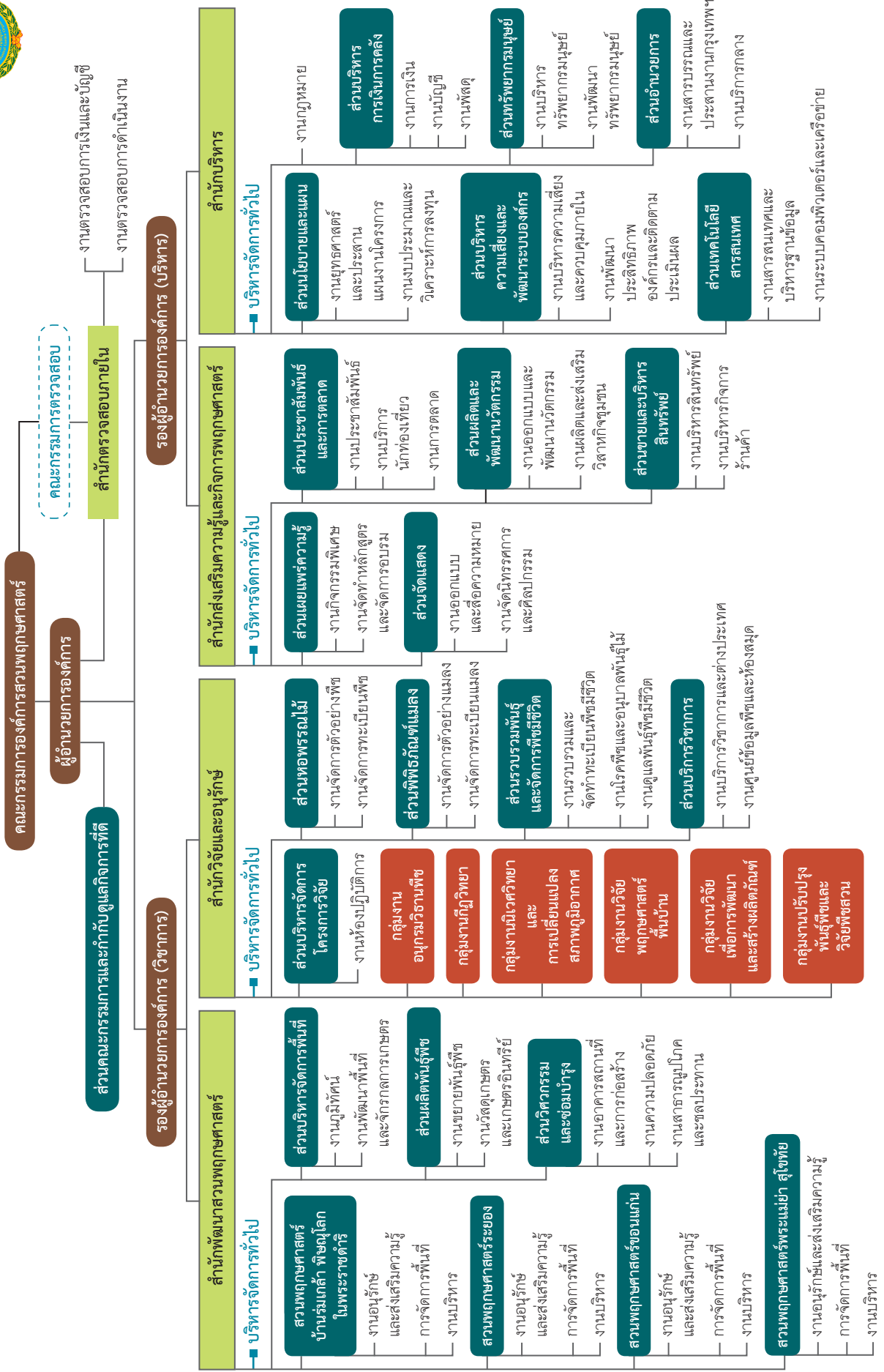
6

เอกสารแนบท้ายข้อบังคับกระทรวงวัฒนธรรมว่าด้วยการจัดแบ่งส่วนงาน พ.ศ.2560

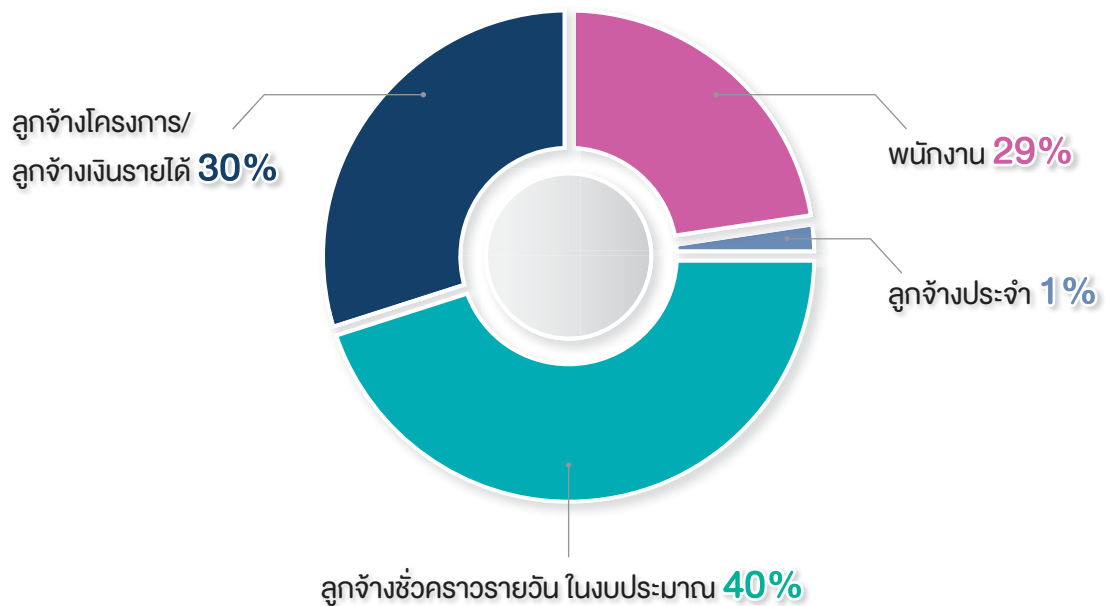
2 / 36

โครงสร้าง

อัตรากำล้าง

ประเภท	อัตราที่ได้รับจัดสรร (ราย)	อัตราที่บรรจุ/จัดจ้าง (ราย)
พนักงาน	149	140
ลูกจ้างประจำ	6	6
ลูกจ้างชั่วคราว	200	193
ลูกจ้างโครงการ	120	120
ลูกจ้างเงินรายได้	35	35
รวม	510	494

ตามภารกิจและนโยบายของรัฐที่สำคัญ

1

ด้านการพัฒนาสวนสวยแห่งการเรียนรู้สู่ความเพลิดเพลิน

สวนพฤกษศาสตร์สมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์ อำเภอแม่ริม จังหวัดเชียงใหม่

องค์การสวนพฤกษศาสตร์ได้ดำเนินการพัฒนาพื้นที่สวนพฤกษศาสตร์ขององค์การฯ จำนวน 5 แห่ง ให้เป็นแหล่งอนุรักษ์พันธุ์ไม้นอกถิ่นที่อาศัยของประเทศ พร้อมทั้งการเสริมการศึกษาเรียนรู้ด้านความหลากหลายทางชีวภาพ เพื่อให้ประชาชนในภูมิภาคได้ศึกษาเรียนรู้ โดยมีจุดเน้นในการดำเนินการพัฒนาพื้นที่ในแต่ละสวนพฤกษศาสตร์ ดังนี้

สวนพฤกษศาสตร์สมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์ อำเภอแม่ริม จังหวัดเชียงใหม่ มีพื้นที่ 6,500 ไร่ ดำเนินการโดยมุ่งเน้นเป็นแหล่งอนุรักษ์พืชวงศ์กล้วยไม้ ชิง-ซ่า พืชหินปูน พืชสมุนไพร พืชทนแล้ง พืชกินแมลง พืชน้ำ มีการจัดทำป้ายสื่อความหมาย สื่อการเรียนรู้สำหรับประชาชน โดยในปี 2563 มีพันธุ์ไม้ที่สำคัญเก็บรวบรวมไว้ในรูปแบบการอนุรักษ์นอกถิ่นที่อยู่อาศัยในสวนพฤกษศาสตร์สมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์ ดังนี้

- 1) กล้วยไม้ จำนวน 581 ชนิดสะสม
- 2) ชิง-ซ่า จำนวน 230 ชนิดสะสม
- 3) ไม้หายาก ไม้เสี่ยงต่อการสูญพันธุ์ จำนวน 284 ชนิดสะสม
- 4) พืชสมุนไพร จำนวน 321 ชนิดสะสม

นอกจากนี้ ยังได้ดำเนินการปรับปรุงและพัฒนาพื้นที่ให้มีความสวยงาม เป็นแหล่งศึกษาเรียนรู้และพักผ่อนหย่อนใจของประชาชน โดยได้มีการดำเนินการพัฒนาในพื้นที่สำคัญ ดังนี้

1) ศูนย์กล้วยไม้ไทยสายพันธุ์แท้ ดำเนินการบำรุงรักษากล้วยไม้สายพันธุ์ไทย เพื่อการอนุรักษ์กล้วยไม้หายากของประเทศไทยไว้เพื่อการอนุรักษ์สายพันธุ์กล้วยไม้ไทยแท้ให้คงอยู่และเพื่อการใช้ประโยชน์ในการศึกษาวิจัย การต่อยอดในงานวิชาการ โดยในปี 2563 มีสายพันธุ์กล้วยไม้ จำนวน 24 ชนิด อาทิเช่น สิงโตตาแดง สิงโตดำ เอื้องนัมเชียงดาว ฯลฯ

2) เส้นทางเดินเหนือเรือนยอดไม้ (Canopy Walkway) ดำเนินการปรับปรุงภูมิทัศน์ ปรับเปลี่ยนการจัดแสดงพันธุ์ไม้ ให้เกิดความสวยงามรองรับการท่องเที่ยวของประชาชน รวมถึงการบำรุงดูแลรักษาระบบรักษาความปลอดภัยในเส้นทางเดินเหนือเรือนยอดไม้ โดยมีการปรับปรุงทุก 3 เดือน

3) กลุ่มอาคารเรือนกระจกเฉลิมพระเกียรติ (Glass House Complex) ประกอบด้วยเรือนทั้งสิ้นจำนวน 12 โรงเรือน ดำเนินการปรับปรุงการจัดแสดงภายในอาคารเรือนพืชสมุนไพร โรงเรือนพืชกินแมลง การจัดตกแต่งพันธุ์ไม้โรงเรือนพืชทนแล้ง การบำรุงดูแลรักษาพันธุ์ไม้ในโรงเรือนกล้วยไม้ โรงเรือนพืชป่าดิบชื้น รวมถึงการปรับปรุงภูมิทัศน์โดยรอบของกลุ่มอาคารโดยเฉพาะในพื้นที่เส้นทางเดินจากลานจอดรถไปยังกลุ่มอาคารเรือนกระจกให้เกิดความสวยงาม

พัฒนาแหล่งเรียนรู้ด้านพฤกษศาสตร์ (กลุ่มอาคารเรือนกระจก)

พัฒนาแหล่งเรียนรู้สวนเกิดพระเกียรติและทางเดินเหนือเรือนยอดไม้

4) **ศูนย์เรียนรู้เกษตรอินทรีย์** โดยการเพิ่มเติมป้ายสื่อความหมาย ได้แก่ ป้ายให้ความรู้เรื่องการอนุรักษ์ดินและน้ำด้วยหญ้าแฝก การจัดกิจกรรมถ่ายทอดความรู้ให้กับกลุ่มเยาวชนให้เข้ามาศึกษาเรียนรู้เป็นหมู่คณะ

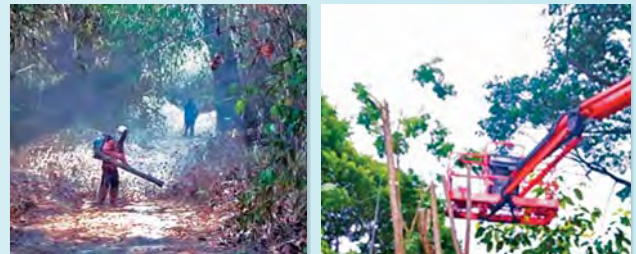
5) **เส้นทางเดินศึกษาพรรณไม้** โดยอยู่ระหว่างการปรับปรุงและพัฒนาพื้นที่เส้นทางเดินศึกษาธรรมชาติ จำนวน 2 เส้นทาง ได้แก่ เส้นทางสวนสน-แปลงเฟิน และเส้นทางเดินกระสุนพระอินทร์-พระราม

6) **การดูแลพื้นที่ป่าอนุรักษ์** โดยดำเนินการดูแลต้นไม้ใหญ่ในพื้นที่ การปลูกเสริมพันธุ์ไม้ การจัดทำศึกษาความเปลี่ยนแปลงของสภาพภูมิอากาศ การจัดทำแนวเขตป้องกันและลาดตระเวนป้องกันไฟป่าในระยะทาง 15 กิโลเมตร โดยรอบพื้นที่สวนพฤกษศาสตร์เชื่อมต่อกับพื้นที่เขตอุทยานแห่งชาติดอยสุเทพ-ปุย พื้นที่หมู่บ้านแม่สาใหม่ และพื้นที่ของประชาชนที่อาศัยโดยรอบ

7) **การดูแลความปลอดภัยของนักท่องเที่ยว** มีการดำเนินการเรื่องการสำรวจและตรวจสอบจุดเสี่ยงที่อาจก่อให้เกิดอันตรายแก่นักท่องเที่ยวในการใช้เส้นทางสัญจรที่เป็นภูเขาสูงชัน การเพิ่มจุดแจ้งเตือนในกรณีเกิดเหตุฉุกเฉินจุดปฐมพยาบาล โดยได้มีการติดตามและรายงานผลการดำเนินงานเป็นรายไตรมาส เพื่อเฝ้าระวังเหตุการณ์ที่อาจเกิดขึ้นกับผู้เข้ามาใช้บริการในสวนพฤกษศาสตร์ นอกจากนี้ยังได้เพิ่มมาตรการป้องกันการแพร่ระบาดของเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 อาทิเช่น การตรวจวัดอุณหภูมิก่อนเข้าพื้นที่สวนพฤกษศาสตร์ การฉีดพ่นน้ำยาฆ่าเชื้อโรคในจุดเสี่ยงของพื้นที่ท่องเที่ยว การเพิ่มจุดบริการน้ำยาฆ่าเชื้อโรคสำหรับนักท่องเที่ยว และการเฝ้าระวังการสวมใส่หน้ากากอนามัยสำหรับนักท่องเที่ยว เพื่อเพิ่มความมั่นใจในการท่องเที่ยวในสวนพฤกษศาสตร์ให้กับประชาชนทั่วไป

จัดทำป้ายสื่อความหมาย ภายในศูนย์เกษตรอินทรีย์

การอำนวยความสะดวกและความปลอดภัย ได้แก่ การบำรุงดูแลรักษาไม้ใหญ่ การสำรวจแนวเขตและเฝ้าระวังไฟป่า

สวนพฤกษศาสตร์บ้านร่มเกล้า พิษณุโลก ในพระราชดำริ อำเภอชาติตระการ จังหวัดพิษณุโลก

สวนพฤกษศาสตร์บ้านร่มเกล้า พิษณุโลก ในพระราชดำริ มีพื้นที่ 1,380 ไร่ ดำเนินการโดยมุ่งเน้นเป็นแหล่งอนุรักษ์พืชที่มีการกระจายพันธุ์ในพื้นที่สูง ได้แก่ พืชวงศ์ก่อ มณฑา และกุหลาบพันปี โดยมีการรวบรวมพันธุ์ไม้ไว้กว่า 557 ชนิด โดยมีการจัดทำป้ายสื่อความหมาย สื่อการเรียนรู้สำหรับประชาชนได้ศึกษาเรียนรู้ได้ด้วยตนเอง ในปี 2563 มีกิจกรรมการดำเนินงานที่สำคัญ ดังนี้

- 1) **โรงเรือนรวบรวมพันธุ์กล้วยไม้** ดำเนินการรวบรวม และเพาะขยายพันธุ์เพื่ออนุรักษ์ไว้
- 2) **แปลงรวบรวมพันธุ์ไม้** ดำเนินการบำรุงดูแลรักษา วงศ์ไม้ จำนวน 68 วงศ์ การปลูกพันธุ์ไม้เสริม การปรับปรุง และซ่อมแซมป้ายพรรณไม้ในพื้นที่ รวมถึงการดูแลรักษา ความสะอาดของพื้นที่ให้เกิดความสวยงาม การรวบรวมพันธุ์ไม้ที่สำคัญเพิ่มเติม อาทิเช่น กระเจียวเหลือง *Curcuma flaviflora* S.Q.Tong เอื้องนົມ (*Eria bractescens* Lindl)
- 3) **เส้นทางเดินศึกษาธรรมชาติ** ดำเนินการจัดทำป้ายฐานการเรียนรู้ในพื้นที่ และป้ายชื่อพรรณไม้
- 4) **ลานกิจกรรม** ห่มหมอก กอดหนาว ดูดาวบนภู ดำเนินการปรับปรุงภูมิทัศน์ตั้งแต่บริเวณป้ายทางเข้าพื้นที่สวนไปยังจุดชมวิว ลานกางเต็นท์
- 5) **การดูแลพื้นที่ป่าอนุรักษ์** โดยดำเนินการดูแลต้นไม้ใหญ่ในพื้นที่ การปลูกเสริมพันธุ์ไม้ การจัดทำแนวเขตป้องกันและลาดตระเวนป้องกัน ไฟป่าในระยะทาง 15 กิโลเมตร โดยรอบพื้นที่สวนพฤกษศาสตร์เชื่อมต่อกับพื้นที่เขตอุทยานแห่งชาติ และพื้นที่ของประชาชนที่อาศัยโดยรอบ
- 6) **การดูแลความปลอดภัยของนักท่องเที่ยว** มีการดำเนินการเรื่องการสำรวจและตรวจสอบจุดเสี่ยงที่อาจก่อให้เกิดอันตรายแก่นักท่องเที่ยวในการใช้เส้นทางสัญจรที่เป็นภูเขาสูงชัน การเพิ่มจุดแจ้งเตือนในกรณีเกิดเหตุฉุกเฉิน จุดปฐมพยาบาล โดยได้มีการติดตามและรายงานผลการดำเนินงานเป็นรายไตรมาส เพื่อเฝ้าระวังเหตุการณ์ที่อาจเกิดขึ้นกับผู้เข้ามาใช้บริการในสวนพฤกษศาสตร์ นอกจากนี้ยังได้เพิ่มมาตรการป้องกันการแพร่ระบาดของเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 อาทิเช่น การตรวจวัดอุณหภูมิก่อนเข้าพื้นที่สวนพฤกษศาสตร์ การฉีดพ่นน้ำยาฆ่าเชื้อโรคในจุดเสี่ยงของพื้นที่ท่องเที่ยว การเพิ่มจุดบริการน้ำยาฆ่าเชื้อโรคสำหรับนักท่องเที่ยว และการเฝ้าระวังการสวมใส่หน้ากากอนามัยสำหรับนักท่องเที่ยว เพื่อเพิ่มความมั่นใจในการท่องเที่ยวในสวนพฤกษศาสตร์ให้กับประชาชนทั่วไป
- 7) **การฟื้นฟูและการให้ความร่วมมือกับชุมชนในท้องถิ่น** ด้วยการให้ความรู้กับชุมชนในการดูแลรักษาพันธุ์ไม้ท้องถิ่นที่ใกล้สูญพันธุ์ ได้แก่ ระฆังทอง และเอื้องไม้เท้าฤๅษี

ตัวอย่างภาพพรรณไม้ของตัวอย่างพรรณไม้มีชีวิต

กระเจียวเหลือง
(*Curcuma flaviflora* S.Q.Tong)

เอื้องนົມ
(*Eria bractescens* Lindl)

ป้ายข้อมูล

การเพาะขยายพันธุ์ไม้เพื่อใช้
ในการสนับสนุนกิจกรรมและแจกจ่าย

ปรับปรุงภูมิทัศน์ตามจุดต่างๆ

สวนพฤกษศาสตร์ระยอง อำเภอแกลง จังหวัดระยอง

สวนพฤกษศาสตร์ระยอง มีพื้นที่ทั้งสิ้น 830 ไร่ ดำเนินการโดยมุ่งเน้นให้เป็นแหล่งรวบรวมและอนุรักษ์พืชชุ่มน้ำ การใช้ประโยชน์พืชจากภูมิปัญญาท้องถิ่น รวบรวมพืชหายากที่สำคัญของภาคตะวันออก โดยในปี 2563 มีพันธุ์ไม้สำคัญเก็บรวบรวมไว้ในรูปแบบการอนุรักษ์นอกถิ่นที่อยู่อาศัยในสวนพฤกษศาสตร์ระยอง จำนวน 800 ชนิดสะสม

นอกจากนี้ ยังได้ดำเนินการปรับปรุงและพัฒนาพื้นที่ให้มีความสวยงาม เป็นแหล่งศึกษาเรียนรู้ด้านพฤกษศาสตร์ และพักผ่อนหย่อนใจของประชาชน โดยได้มีการดำเนินการพัฒนาในพื้นที่สำคัญ ดังนี้

1) เส้นทางศึกษาธรรมชาติ สวนพฤกษศาสตร์ระยองมีเส้นทางเดินศึกษาธรรมชาติทั้งทางบกและทางน้ำ โดยได้ดำเนินการปรับปรุงฐานการเรียนรู้ในพื้นที่ 3 ฐาน จัดปลูกพันธุ์ไม้ บำรุงดูแลรักษาเส้นทางศึกษาธรรมชาติให้มีความสวยงามบำรุงดูแลซ่อมแซมสะพานพร้อมสำหรับการศึกษาเรียนรู้ของประชาชนทั้งปี

2) การดูแลพื้นที่ชุ่มน้ำ โดยดำเนินการดูแลต้นไม้ในพื้นที่เกาะและพื้นที่ชุ่มน้ำ ทั้งพรรณไม้ที่สำคัญ อาทิเช่น สาหร่ายข้าวเหนียว หม้อข้าวหม้อแกงลิง กระจุยเสม็ดขาว การกำจัดพืชรุกรานในแหล่งน้ำ การปลูกเสริมพันธุ์ไม้ การจัดทำแนวเขตป้องกันและลาดตระเวนป้องกันไฟป่าในฤดูแล้งรอบพื้นที่เกาะ

3) การดูแลความปลอดภัยของนักท่องเที่ยว มีการดำเนินการเรื่องการสำรวจและตรวจสอบจุดเสี่ยงที่อาจก่อให้เกิดอันตรายแก่นักท่องเที่ยวโดยเฉพาะการเข้าศึกษาเรียนรู้ในเส้นทางเรือ และเส้นทางเดินศึกษาธรรมชาติบนเกาะ การเพิ่มจุดแจ้งเตือนในกรณีเกิดเหตุฉุกเฉิน โดยได้มีการติดตามและรายงานผลการดำเนินงานเป็นรายไตรมาส เพื่อเฝ้าระวังเหตุการณ์ที่อาจเกิดขึ้นกับผู้เข้ามาใช้บริการในสวนพฤกษศาสตร์ นอกจากนี้ยังได้เพิ่มมาตรการป้องกันการแพร่ระบาดของเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 อาทิเช่น การตรวจวัดอุณหภูมิก่อนเข้าพื้นที่สวนพฤกษศาสตร์ การฉีดพ่นน้ำยาฆ่าเชื้อโรคในจุดเสี่ยงของพื้นที่ท่องเที่ยว การเพิ่มจุดบริการน้ำยาฆ่าเชื้อโรคสำหรับนักท่องเที่ยว และการเฝ้าระวังการสวมใส่หน้ากากอนามัยสำหรับนักท่องเที่ยว เพื่อเพิ่มความมั่นใจในการท่องเที่ยวในสวนพฤกษศาสตร์ให้กับประชาชนทั่วไป

สาหร่ายข้าวเหนียว
Utricularia aurea L.

สาหร่ายข้าวเหนียวเล็ก
Utricularia gibba L.

บำรุงดูแลเส้นทางศึกษาธรรมชาติทางน้ำและทางบก 2 เส้นทาง

เพาะขยาย คูเล ออนุบาลพันธุ์ไม้

กำจัดพืชรุกรานต่างถิ่นในแหล่งน้ำ

จัดทำป้ายข้อมูลแหล่งเรียนรู้

สวนพฤกษศาสตร์ขอนแก่น อำเภอพล จังหวัดขอนแก่น

สวนพฤกษศาสตร์ขอนแก่น มีพื้นที่ทั้งสิ้น 75 ไร่ ดำเนินการโดยมุ่งเน้นให้เป็นแหล่งรวบรวมและอนุรักษ์พืชสมุนไพรอีสาน การใช้ประโยชน์พืชจากภูมิปัญญาท้องถิ่นภาคอีสาน พืชนิเวศเขาหินทราย และรวบรวมพืชหายากที่สำคัญของภาคตะวันออกเฉียงเหนือ โดยในปี 2563 มีพันธุ์ไม้สำคัญเก็บรวบรวมไว้ในรูปแบบการอนุรักษ์นอกถิ่นที่อยู่อาศัยโดยมีการลงทะเบียนในระบบฐานข้อมูลพืช ในปี 2563 สวนพฤกษศาสตร์ขอนแก่นมีข้อมูลพรรณไม้หายากและถูกคุกคาม 105 ชนิด สมุนไพร 291 ชนิด กัลยไม้ 123 ชนิด ชิง-ช้า 63 ชนิด พืชดินเค็ม 37 ชนิด พรรณไม้แห้งทั้งหมด 154 วงศ์ 6,741 หมายเลข สรุปรพรรณไม้ทั้งหมดในสวนฯ 139 วงศ์ 933 ชนิด 524 สกุล 53,274 ต้น

นอกจากนี้ ยังได้ดำเนินการปรับปรุงและพัฒนาพื้นที่ให้มีความสวยงาม เป็นแหล่งศึกษาเรียนรู้ด้านพฤกษศาสตร์ และพักผ่อนหย่อนใจของประชาชน โดยได้มีการดำเนินการพัฒนาในพื้นที่สำคัญ ดังนี้

1) **โรงเรียนจัดแสดงพรรณไม้** เพื่อรวบรวมและอนุรักษ์พรรณไม้จากการออกสำรวจ ในปัจจุบันมีจำนวน 13 โรงเรียน จัดปลูกพรรณไม้ตามวงศ์ ทั้งหมด 6 โชน อาทิเช่น โรงเรียนกัลยไม้ โรงเรียนพืชทนแล้ง พืชทนเค็ม โรงเรียนพืชหายาก พืชเฉพาะถิ่นในพื้นที่ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ เป็นต้น

2) **ศูนย์รวบรวมพืชสมุนไพร** ดำเนินการจัดปลูกพืชสมุนไพรเป็นหมวดหมู่จำแนกตามกลุ่มอาการของโรคและการใช้ประโยชน์พืชสมุนไพร รวมทั้งการจัดกิจกรรมการให้ความรู้ด้านการใช้ประโยชน์จากพืชสมุนไพร และให้ความรู้กับผู้เข้ามาเยี่ยมชม และผู้ที่สนใจ

3) **ฐานเรียนรู้ตัวอย่างพรรณไม้แห้ง** เพื่อให้เป็นฐานข้อมูลพรรณไม้ ประจำปีงบประมาณ 2563 ที่มีอยู่ภายในสวนพฤกษศาสตร์ขอนแก่น พร้อมทั้งได้แยกกลุ่มพืช 5 กลุ่ม ภายในสวนพฤกษศาสตร์ขอนแก่นทั้งหมด

4) **ศูนย์เรียนรู้เกษตรอินทรีย์** โดยดำเนินการผลิตปุ๋ยหมักจากเศษวัสดุ เศษหญ้าจากการปรับปรุงดูแลพื้นที่ เพื่อใช้ในการปรับปรุงและดูแลพรรณไม้ในพื้นที่สวนพฤกษศาสตร์ ลดการใช้สารเคมีในพื้นที่ การจัดทำแปลงสาธิตเกษตรอินทรีย์เพื่อให้ประชาชนได้เข้าศึกษาเรียนรู้ด้านการทำเกษตรอินทรีย์ของประชาชนในท้องถิ่นได้อีกด้วย

5) การปรับปรุงตกแต่งพื้นที่ ส่วนงานพัฒนาพื้นที่และสร้างแหล่งเรียนรู้ ได้มีการดำเนินการปรับปรุงพัฒนาพื้นที่ โดยการสร้างแหล่งเรียนรู้เพิ่มเติมจากปี 2562 อย่างต่อเนื่อง เพื่อการพัฒนาหลักสูตร และพัฒนาแหล่งเรียนรู้ พร้อมทั้งเป็นการสร้างแหล่งท่องเที่ยว พักผ่อน และชมความสวยงามของพื้นที่สวนพฤกษศาสตร์ขอนแก่น

6) การดูแลความปลอดภัยของนักท่องเที่ยว มีการดำเนินการเรื่องการสำรวจและตรวจสอบจุดเสี่ยงที่อาจก่อให้เกิดอันตรายแก่นักท่องเที่ยว เพื่อเฝ้าระวังเหตุการณ์ที่อาจเกิดขึ้นกับผู้เข้ามาใช้บริการในสวนพฤกษศาสตร์ นอกจากนี้ยังได้เพิ่มมาตรการป้องกันการแพร่ระบาดของเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 อาทิเช่น การตรวจวัดอุณหภูมิ ก่อนเข้าพื้นที่สวนพฤกษศาสตร์ การฉีดพ่นน้ำยาฆ่าเชื้อโรคในจุดเสี่ยงของพื้นที่ท่องเที่ยว การเพิ่มจุดบริการน้ำยาฆ่าเชื้อโรคสำหรับนักท่องเที่ยว และการเฝ้าระวังการสวมใส่หน้ากากอนามัยสำหรับนักท่องเที่ยว เพื่อเพิ่มความมั่นใจในการท่องเที่ยวในสวนพฤกษศาสตร์ให้กับประชาชนทั่วไป

สวนพฤกษศาสตร์พระแม่ย่า สุโขทัย อำเภอเมือง จังหวัดสุโขทัย

สวนพฤกษศาสตร์พระแม่ย่า สุโขทัย มีพื้นที่ทั้งสิ้น 340 ไร่ ดำเนินการโดยเน้นการรวบรวมพืชในวัฒนธรรมสุโขทัย โดยเฉพาะบัว และการใช้ประโยชน์พืชตามภูมิปัญญา โดยในปี 2563 มีพันธุ์ไม้สำคัญเก็บรวบรวมและการจัดทำทะเบียนพันธุ์ไม้ในรูปแบบการอนุรักษ์นอกถิ่นที่อยู่อาศัยในสวนพฤกษศาสตร์พระแม่ย่า สุโขทัย จำนวน 159 ชนิดสะสม 119 สกุล 43 วงศ์ โดยมีสายพันธุ์ไม้เป้าหมายที่รวบรวมโดยเฉพาะ ได้แก่ ชิง-ซ่า กล้วยไม้ พันธุ์ไม้ที่ถูกคุกคาม พันธุ์ไม้หายาก พืชสมุนไพร จำนวน 66 ชนิด

นอกจากนี้ ยังได้ดำเนินการปรับปรุงและพัฒนาพื้นที่ให้มีความสวยงาม เป็นแหล่งศึกษาเรียนรู้ด้านพฤกษศาสตร์ และพักผ่อนหย่อนใจของประชาชน โดยได้มีการดำเนินการพัฒนาในพื้นที่สำคัญ ดังนี้

1) แหล่งรวบรวมพันธุ์บัว โดยการรวบรวมสายพันธุ์บัวแท้ ประกอบด้วย ปทุมชาติ หรือตระกูลบัวหลวง และอุบลชาติ หรือตระกูลบัวสาย บัวพันธุ์ผสม ที่มีความงามแตกต่างกันไป บัวได้รับการยกย่องเป็นดอกไม้ประจำจังหวัดสุโขทัย เป็นพรรณไม้ที่ทนต่อสภาพอากาศร้อน สวนพฤกษศาสตร์พระแม่ย่า สุโขทัย จึงมีแนวคิดที่จะจัดการพื้นที่เป็นแหล่งอนุรักษ์และรวบรวมพันธุ์บัว ได้แก่ สัตตบุศย์, สัตตบงกช, บุนนทริก, ปทุม, อุบล, บัวชม, บัวขาบ, บัวเผื่อน, บัวผัน, กระจมุก, จงกลนี้ นอกจากนี้ยังมีการดำเนินการขุดสระบัว (ตระพัง) และคูน้ำ-คันดิน เพื่อจัดแสดงพันธุ์บัวหลากหลายสายพันธุ์ในรูปแบบของอุทยานประวัติศาสตร์สุโขทัย โดยในปี พ.ศ.2563 ได้มีการรวบรวมบัวและจัดการลงทะเบียนในฐานข้อมูล ทั้งหมด 77 สายพันธุ์ จึงทำให้ในปัจจุบันมีสายพันธุ์บัวในพื้นที่อนุรักษ์พันธุ์กรรมบัวที่มีการลงทะเบียน ทั้งหมด 128 สายพันธุ์ และมีแนวทางในการจัดการสถานที่เพื่อรวบรวม แสดงพันธุ์บัวและไม้กลางแจ้ง ที่มีความหลากหลายมากที่สุดในอนาคต

แกนนงงค์

s-พี

ดลองขวัญ

ควีนสิริกิติ์

2) **แหล่งรวบรวมพันธุ์กล้วย** โดยดำเนินการรวบรวมและจัดแสดงพันธุ์กล้วย ด้วยวิถีชีวิตคนไทยได้นำกล้วยมาศึกษาใช้ประโยชน์ตั้งแต่ การพัฒนาดิน รักษาความชุ่มชื้นของน้ำ การนำส่วนต่าง ๆ ของกล้วยมาใช้ประโยชน์ในการดำรงชีวิตของคนไทย ควบคู่แก่การอนุรักษ์ และสร้างจิตสำนึกให้เกิดความหวงแหนทรัพยากรธรรมชาติอย่างยั่งยืน ทั้งนี้ ในปี พ.ศ.2563 ได้มีการรวบรวมกล้วยเพิ่มอีกจำนวน 61 สายพันธุ์ ดังนั้นสายพันธุ์กล้วยในพื้นที่อนุรักษ์พันธุ์กรรมกล้วยที่มีการลงทะเบียน จึงมีทั้งหมด 176 สายพันธุ์ และมีแนวทางในการรวบรวมและจัดแสดงพันธุ์กล้วย และการสร้างเสริมการเรียนรู้ให้กับประชาชนเข้ามาเยี่ยมชมและนำความรู้กลับไปพัฒนาด้านการเกษตรต่อไป

น้ำว้าคอมพิวเตอร์

หัดปลูกกล้วย

หอมไฮเกก

กล้วยหอมมาเล

การพัฒนาพื้นที่

ดำเนินการรวบรวมและเพาะขยายพันธุ์ไม้ เพื่อใช้ในการปรับปรุงภูมิทัศน์ เพื่อเตรียมพร้อมในการจัดแสดง

ดำเนินการนำบัวที่ได้เพาะขยายลงปลูกเพื่อปรับปรุงภูมิทัศน์หน้าสำนักงาน

3) **การดูแลรักษาพื้นที่** ได้แก่ การบำรุง ดูแลอาคาร ระบบสาธารณูปโภคให้พร้อมในการใช้งาน การเพาะขยายพันธุ์ไม้ที่จัดตกแต่งในพื้นที่โดยรอบเชื่อมต่อกับข้างเคียง และรักษาสภาพพื้นที่บริเวณสวนพฤกษศาสตร์ให้เกิดความสะอาด เรียบร้อย

4) **ศูนย์เรียนรู้เกษตรอินทรีย์** ดำเนินการจัดทำปุ๋ยหมักและปุ๋ยชีวภาพ โดยจะใช้เศษวัสดุที่เหลือใช้มาจัดทำเป็นปุ๋ย เพื่อลดปริมาณของขยะมูลฝอยที่อาจเกิดขึ้น ตลอดจนให้การบริหารจัดการขยะนำไปสู่การปฏิบัติอย่างเป็นรูปธรรม มีความต่อเนื่องในระยะยาว เกิดความยั่งยืน บรรลุวัตถุประสงค์ เป็นไปตามยุทธศาสตร์การบริหารจัดการขยะของประเทศ

5) **การดูแลความปลอดภัยของนักท่องเที่ยว** มีการดำเนินการเรื่องการสำรวจและตรวจสอบจุดเสี่ยงที่อาจก่อให้เกิดอันตรายแก่ผู้เข้ามาเยี่ยมชม เพื่อเฝ้าระวังเหตุการณ์ที่อาจเกิดขึ้นกับผู้เข้ามาใช้บริการในสวนพฤกษศาสตร์ นอกจากนี้ยังได้เพิ่มมาตรการป้องกันการแพร่ระบาดของเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 อาทิเช่น การตรวจวัดอุณหภูมิก่อนเข้าพื้นที่สวนพฤกษศาสตร์ การฉีดพ่นน้ำยาฆ่าเชื้อโรคในจุดเสี่ยงของพื้นที่ท่องเที่ยว การเพิ่มจุดบริการน้ำยาฆ่าเชื้อโรคสำหรับนักท่องเที่ยว และการเฝ้าระวังการสวมใส่หน้ากากอนามัยสำหรับผู้เข้ามาเยี่ยมชม เพื่อเพิ่มความมั่นใจในการท่องเที่ยวในสวนพฤกษศาสตร์ให้กับประชาชนทั่วไป

การทำปุ๋ยหมักและปุ๋ยน้ำหมักชีวภาพองสวนพฤกษศาสตร์พระแม่ย่า สุโขทัย

การทำความสะอาด เก็บขยะทุกๆ วันจันทร์ ก่อนเริ่มงาน

ลงพื้นที่สำรวจรวบรวม เพื่อลงทะเบียนพันธุ์ไม้ และจัดทำหนังสือรายชื่อพันธุ์ไม้

โครงการเตรียมการจัดตั้งสวนพฤกษศาสตร์

อ.ส.พ. มีการวางแผนการดำเนินงานโครงการขยายขีดความสามารถการอนุรักษ์นอกถิ่นกำเนิด

โดยมีการดำเนินงานโครงการสำรวจและเตรียมการจัดตั้งสวนพฤกษศาสตร์ให้ครอบคลุมทั่วทุกภูมิภาคของประเทศ โดย อ.ส.พ. ได้มีการดำเนินการสร้างความรู้ความเข้าใจผ่านประชาคมการดำเนินงาน โครงการ และยื่นขอใช้ประโยชน์ในพื้นที่ต่อกรมป่าไม้อยู่ระหว่างรอรับอนุญาตให้ใช้พื้นที่ในทั้ง 4 แห่ง ดังต่อไปนี้

1. สวนพฤกษศาสตร์ภาคตะวันตก ตำบลจรเข้สามพัน อำเภออุ้มทอง จังหวัดสุพรรณบุรี

เป็นพื้นที่ที่มีสังคมพืชเขาหินปูน ระบบนิเวศป่าละเมาะ หินปูนระดับต่ำ มีพันธุ์พืชหลากหลาย จัดตั้งเพื่อเป็นแหล่งศึกษาพันธุ์ไม้ในระบบนิเวศที่เป็นป่าละเมาะหินปูนระดับต่ำและรวบรวมพันธุ์พืชในภาคตะวันตก

สลัดโด

ปรังแก้วสีเงิน

2. สวนพฤกษศาสตร์ภาคใต้ จังหวัดพังงา ตำบลนบปลิง อำเภอเมือง จังหวัดพังงา

เป็นพื้นที่ที่มีระบบนิเวศของสังคมป่าดิบชื้นและสังคมพืชป่าเขาหินปูน จึงทำให้มีพืชหายาก และใกล้สูญพันธุ์หลากหลายชนิด จัดตั้งขึ้นเพื่อรวบรวมพืชหายากในพื้นที่ภาคใต้ โดย อ.ส.พ. ได้มีการดำเนินการสร้างความรู้ความเข้าใจ

3. สวนพฤกษศาสตร์ภาคเหนือตอนบน (โครงการรวบรวมกล้วยไม้ป่า) ตำบลหมอกจำแป๋ อำเภอเมือง จังหวัดแม่ฮ่องสอน

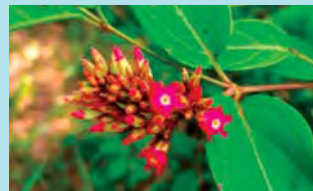
พื้นที่จังหวัดแม่ฮ่องสอนเป็นพื้นที่ที่มีความหลากหลายของกล้วยไม้มาก และมีความเหมาะสมต่อการสร้างศูนย์รวบรวมกล้วยไม้ของประเทศไทยโดยเฉพาะกล้วยไม้ที่มีถิ่นอาศัยอยู่สูงกว่า 1,000 เมตรจากระดับน้ำทะเล

เพื่อพัฒนาศักยภาพด้านการท่องเที่ยวการอนุรักษ์และคืนความสมดุลให้กับทรัพยากรพืชให้กับท้องถิ่น

4. สวนพฤกษศาสตร์ขอนแก่น ตำบลโนนทอง อำเภอแวงใหญ่ จังหวัดขอนแก่น

พื้นที่มีลักษณะเด่นที่มีสังคมพืชอินโดจีนแบบป่าเต็งรังบนหินทรายเป็นหลัก และมีพื้นที่ลานกว้าง มีพืชทนแล้งและพืชล้มลุกบนลานหินทรายที่พบได้เฉพาะฤดูฝน เหมาะต่อการรวบรวมอนุรักษ์พืชอินโดจีน ไม้หินทรายระดับต่ำและไม้ทนแล้ง จัดตั้งขึ้นเสริมสร้างศักยภาพในภาคตะวันออกเฉียงเหนือทดแทนพื้นที่เดิมที่มีพื้นที่รวบรวมขนาดเล็ก

2

ด้านการศึกษาวิจัยและอนุรักษ์

• การดำเนินงานตามโครงการศึกษาวิจัยที่ได้รับจัดสรรงบประมาณประจำปี 2563

1. โครงการวิจัยเพื่อสำรวจและรวบรวมข้อมูลความหลากหลายทางชีวภาพ

ดำเนินโครงการสำรวจและรวบรวมข้อมูลความหลากหลายทางชีวภาพจำนวน 4 โครงการ ได้จำนวนตัวอย่าง 1,849 หมายเลข ซึ่งเป็นตัวอย่างที่ได้จากการสำรวจรวบรวมข้อมูลความหลากหลายของพืชในประเทศ จำนวน 1,503 หมายเลข และในพื้นที่สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว จำนวน 346 หมายเลข

ซึ่งจากการดำเนินการศึกษาวิจัยดังกล่าว นักพฤกษศาสตร์ขององค์การฯ ได้ตีพิมพ์ผลงานพืชพบใหม่ของประเทศไทย ซึ่งไม่เคยมีการพบในประเทศไทยมาก่อน (new record to Thailand) จำนวน 3 ชนิด ดังนี้

- กล้วยไม้ *Bulbophyllum seidenfadenii* A.D.Kerr พบในพื้นที่จังหวัดพิษณุโลก และกล้วยไม้ *Herminium coiloglossum* Schltr. พบในพื้นที่จังหวัดเชียงใหม่ ซึ่งพืชทั้งสองสกุลเป็นพืชในวงศ์ Orchidaceae ค้นพบโดย นางสาวฐิติพร ปิงยศ นักอนุกรมวิธานพืช องค์การสวนพฤกษศาสตร์ และคณะวิจัย ตีพิมพ์ผลงานในวารสาร Thai Forest Bulletin เล่มที่ 47 ฉบับที่ 2 และ Thai Journal of Botany ปีที่ 11 ฉบับที่ 2
- พืช *Tetracera akara* (Burm. f.) Merr. พืชสกุล *Tetracera* วงศ์ *Dilleniaceae* พบในพื้นที่จังหวัดนราธิวาส พบโดย นายศรายุทธ รักอาษา นักอนุกรมวิธานพืช องค์การสวนพฤกษศาสตร์ และคณะวิจัย ตีพิมพ์ผลงานในวารสาร Journal of Japanese Botany เล่มที่ 95 ฉบับที่ 4

Bulbophyllum seidenfadenii A.D.Kerr

Herminium coiloglossum Schltr.

Tetracera akara (Burm. f.) Merr

2. โครงการวิจัยเพื่อการพัฒนา

องค์การสวนพฤกษศาสตร์ ได้เล็งเห็นถึงความสำคัญของการดำเนินการศึกษาวิจัยเพื่อพัฒนาศักยภาพพืชพื้นเมืองของไทยให้สามารถนำไปต่อยอดและใช้ประโยชน์เชิงพาณิชย์บนพื้นฐานของความยั่งยืน จึงได้ศึกษาองค์ประกอบทางเคมี และพัฒนาเป็นผลิตภัณฑ์เครื่องสำอางต้นแบบจากสารสกัดกล้วยไม้ จำนวน 5 ตำรับ ได้แก่ ครีมบำรุงมือ โลชั่นบำรุงผิวกาย แชมพู ครีมหมักผม และสบู่เหลว โดยใช้สารสกัดจากลำลูกกล้วยของกล้วยไม้ เอื้องคำ (*Dendrobium chrysotoxum*) เอื้องแวมยูรา (*D. fimbriatum*) และเอื้องผึ้ง (*D. lindleyi*) ซึ่งเป็นส่วนประกอบที่ให้ฤทธิ์ต้านอนุมูลอิสระ ช่วยทำให้ผิวมีความสมดุล ฟื้นฟูจากมลภาวะต่างๆ และฤทธิ์ต้านเอนไซม์ไทโรซิเนส ช่วยให้สีผิวมีความสม่ำเสมอ ลดรอยต่างด่าง

ผลิตภัณฑ์ต้นแบบเพื่อสุขภาพและความงามที่มีสารสกัดกล้วยไม้

• ผลงานการศึกษาวิจัยที่ได้รับการตีพิมพ์เผยแพร่ในระดับชาติและนานาชาติ

1. การตีพิมพ์ผลงานการวิจัยในวารสารสากล

ดำเนินการเผยแพร่ผลงานการศึกษาวิจัยในวารสารและในหนังสือวิชาการ ที่เป็นที่ยอมรับทั้งในและต่างประเทศ จำนวน 28 บทความ ดังนี้

ด้านพืช

- 1) **Thammarong, W., Maknoi, C., and Panyadee, P. 2019.** *Heterostemma succosum* (Apocynaceae), a new record for Laos. **Thai Forest Bull., Bot. 47(2):** 187–189.
- 2) **Pingyot, T., Suksathan, P., and Inthakul, N. 2019.** *Bulbophyllum seidenfadenii* (Orchidaceae), a new record for Thailand. **Thai Forest Bull., Bot. 47(2):** 260–263.
- 3) **Panyadee, P., Pongamornkul, W., Tanming, W., and Maknoi, C. 2019.** A New Genus Record for the Flora of Laos: *Borthwickia* (Resedaceae). **J. Jpn. Bot. 94(5):** 318–320.
- 4) Intharuksa, A., Hirokazu, Y.S., Charoensup, W., **Suksathan, R., Kertsawang, K.,** Sirisa-ard, P. and Mikage, M. 2019. The combination of ITS2 and psbA-trnH region is powerful DNA barcode markers for authentication of medicinal Terminalia plants from Thailand. **Journal of Natural Medicines, 14(55):** 1–12.
- 5) Puripunyanich, V., Pagpian, A., and **La-ongsri, W. 2019.** First endeavour to produce Tulip bulbs in Thailand. **Proceeding of the Burapha University International Conference 2019.**
- 6) **Pingyot, T.,** Suddee, S., Buddhawong, W., and Watthana, S. 2019. *Herminium coiloglossum* Schltr. (Orchidaceae), a new record for Thailand. **Thai Journal of Botany 11(2):** 79-83.
- 7) **Panyadee, P., Tanming, W., and Maknoi, C. 2020.** *Disepalum plagioneurum* (Annonaceae), a New Record for the Flora of Laos. **J. Jpn. Bot. 95(1):** 55–57.
- 8) Nopporncharoenkul, N., **Laongsri, W.,** and Jenjittikul, T. 2020. Two new species of *Kaempferia* subgenus *Protanthium* (Zingiberaceae) from Northern Thailand. **Nordic Journal of Botany 38(2):** e02633.
- 9) Munsuk, W., **Suksathan, P.,** and Pornponggrueng, P. 2020. *Leontopodium andersonii* (Asteraceae), a new genus record for Thailand. **Thai Forest Bull., Bot. 48(1):** 21–23.
- 10) Ruchisansakun, S., Triboun, P., and **Suksathan, P. 2020.** *Impatiens capillipes* (Balsaminaceae), a new record for Thailand. **Thai Forest Bull., Bot. 48(1):** 48-51.
- 11) Nansai, S., **Srisanga, P.,** Hodkinson, T. R., and Suwanphakdee, C. 2020. *Viola umphangensis* (Violaceae), a new species from Thailand. **Nordic Journal of Botany 38(4):** e02668.
- 12) Leong-Škorničková, J., Soonthornkalump, S., and **Suksathan, P. 2020.** *Curcuma Cinnabarina* and *C. Eburnea* (Zingiberaceae: Zingiberoideae) Two new species from Thailand. **Edinburgh Journal of Botany:** <https://doi.org/10.1017/S0960428620000049>.
- 13) Greene, A. M., **Panyadee, P.,** Inta, A., and Huffman, M. A. 2020. Asian elephant self-medication as a source of ethnoveterinary knowledge among Karen mahouts in northern Thailand. **Journal of Ethnopharmacology 259:** e112823.
- 14) **Rachkeeree, A., Kantadoung, K., Puangpradub, R., and Suksathan, R. 2020.** Phytochemicals, Antioxidants and Anti-tyrosinase Analyses of Selected Ginger Plants. **Pharmacogn J. 12(4):** 872-883.
- 15) **Rakarcha, S., and Thammarong, W. 2020.** *Mallotus kongkandae* (Euphorbiaceae), a new record for the flora of Laos. **Thai Journal of Botany 12(1):** 91-94.

- 16) **Tanming, W. and Suksathan, P.** 2020. Queen Sirikit Botanic Garden Thailand. **World Orchid Collections 2020**: 203-207.
- 17) Kantasrila, R., Pandith, H., Balslev, H., Wangpakapattanawong, P., **Panyadee, P.**, and Inta, A. 2020. Medicinal Plants for Treating Musculoskeletal Disorders among Karen in Thailand. **Plant Vol.9 (7)**: 811.
- 18) **Rakarcha, S., Maknoi, C.**, Saensouk, P., and Saensouk, S. 2020. *Cornukaempferia larsenii* (Zingiberaceae)—A New Record for Lao PDR. **J. Jpn. Bot. 95(4)**: 235–237.
- 19) **Maknoi, C.**, and Saensouk, S. 2020. *Alpinia intermedia* (Zingiberaceae), a New Record for Lao PDR. **J. Jpn. Bot. 95(4)**: 238–239.
- 20) **Rakarcha, S.**, Saensouk, P., and Saensouk, S. 2020. *Tetracera akara* (Dilleniaceae), a New Record for Thailand. **J. Jpn. Bot. 95(4)**: 245–248.

ด้ำนบอภจ

- 1) Jatuwattana, W., Saeung, A., Taai, K., **Srisuka, W.**, Thongsahuan, S., Aupalee, K., Poolphol, P., Pusawang, K., Somboon, P., and Maleewong, W. 2019. Systematic studies of *Anopheles (Cellia) kochi* (Diptera: Culicidae): Morphology, cytogenetics, cross-mating experiments, molecular evidence and susceptibility level to infection with nocturnally subperiodic *Brugia malayi*. **Acta Tropica 205**: e105300.
- 2) Saeung, A., **Srisuka, W.**, Aupalee, K., Fukuda, M., Otsuka, Y., Taai, K., Maleewong, W., and Takaoka, H. 2020. Natural infections with larvae of *Onchocerca* species type I in the humanbiting black fly, *Simulium nigrogilvum* (Diptera: Simuliidae), in western Thailand. **Acta Tropica 204**: e105344.
- 3) Adler, P. H., **Srisuka, W.**, and Saeung, A. 2020. Cryptic species of black flies (Diptera: Simuliidae) at high elevations in the Oriental Region: The *Simulium vernum* species group in Thailand. **Acta Tropica 205**: e105393.
- 4) Low, V. L., **Srisuka, W.**, Saeung, A., Tan, T. K., Ya'cob, Z., Yeong, Y. S., and Takaoka, H. 2020. DNA Barcoding of *Simulium asakoe* (Diptera: Simuliidae) From Northern Thailand. **Journal of Medical Entomology 57(5)**: 1675-1678. <https://doi.org/10.1093/jme/tjaa081>.
- 5) Plant, A. R., Bickel, D. J., Chatelain, P., Daugeron, C. and **Srisuka, W.** 2019. Endemism, Similarity and Difference in Montane Evergreen Forest Biodiversity Hotspots: Comparing Communities of Empidoidea (Insecta: Diptera) in the Summit Zones of Doi Inthanon and Doi Phahompok, Thailand. **Tropical Natural History 20(1)**: 16–27.
- 6) Aupalee, K., Saeung, A., **Srisuka, W.**, Fukuda, M., Streit, A., and Takaoka, H. 2020. Seasonal Filarial Infections and Their Black Fly Vectors in Chiang Mai Province, Northern Thailand. **Pathogens 9(6)**, 512; <https://doi.org/10.3390/pathogens9060512>.
- 7) Aupalee, K., Saeung, A., **Srisuka, W.**, Fukuda, M., Junkum, A., Pitasawat, B., and Takaoka, H. 2020. Three new species of the *Simulium (Simulium)* striatum species-group (Diptera: Simuliidae) from Thailand, with their phylogenetic relationships. **Acta Tropica 211**: e105625.
- 8) Betz, O., **Srisuka, W.**, Puthz, V. 2020. Elevational gradients of species richness, community structure, and niche occupation of tropical rove beetles (Coleoptera: Staphylinidae: Steninae) across mountain slopes in Northern Thailand. **Evolutionary Ecology 34**: 193–216.

2. การนำเสนอผลงานในระดับนานาชาติ

นำเสนอผลงานภาคบรรยาย เรื่อง “Effects of BA and TDZ for *in vitro* shoot multiplication of three *Hedychium* species” โดย นางสาวสุภาภรณ์ รอดประดิษฐ์ และนางสาวพิมพ์กา กล้าหาญ ในการประชุมวิชาการนานาชาติ The First International Symposium on Botanical Gardens and Landscapes (BGL 2019) ระหว่างวันที่ 2-4 ธันวาคม 2562 ณ โรงแรมเอเชีย กรุงเทพมหานคร

3. การนำเสนอผลงานในระดับชาติ

โดยนำเสนอผลงานในการประชุมวิชาการ 2 ครั้ง จำนวน 5 เรื่อง ได้แก่

- นำเสนอผลงานภาคบรรยาย ในการประชุมวิชาการ อนุกรมวิธานและซิสเทมาติกในประเทศไทย ครั้งที่ 9 (The 9th Conference on Taxonomy and Systematics in Thailand (TST9 #2019): Peak of the country, Peak of biodiversity) ระหว่างวันที่ 2-4 ตุลาคม 2562 ณ ห้องประชุมทองกวาว สำนักบริการวิชาการ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ จำนวน 4 เรื่อง ได้แก่

- 1) “การศึกษาพืชวงศ์ทานตะวันในประเทศไทย สปป. ลาว” โดย นายวรนาถ ธรรมรงค์
- 2) “การรวบรวมพันธุ์ไม้มีชีวิตเพื่อการอนุรักษ์นอกถิ่นอาศัยในสวนพฤกษศาสตร์สมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์” โดย นายวัฒนา ตันมิ่ง
- 3) “การทบทวนทางอนุกรมวิธานพืชสกุล *Dillenia* (Dilleniaceae) ในประเทศไทย” โดย นายศรายุทธ รักอาษา
- 4) “สกุลพืชต่างถิ่นกลุ่ม *mimosoid* (วงศ์ Fabaceae) ในประเทศไทย” โดย นายประทีป ปัญญาดี

- นำเสนอผลงานภาคบรรยาย เรื่อง “ความหลากหลายชนิดของไม้ต้นในป่าโคกหนองขวง อำเภอแก้งคร้อ จังหวัดมหาสารคาม” โดย นายศรายุทธ รักอาษา ในการประชุมวิชาการเกษตร ครั้งที่ 21 ประจำปี 2563 ในระหว่างวันที่ 26-29 มกราคม 2563 ณ คณะเกษตรศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น

4. การเป็นวิทยากรรับเชิญ

- นายปิยะเกษตร สุขสถาน รักษาการรองผู้อำนวยการกองการสวนพฤกษศาสตร์ ได้รับเชิญเป็นวิทยากรบรรยาย ในหัวข้อ “พรรณพืชบนดอยสูง: สถานภาพ และการอนุรักษ์” ในการประชุมวิชาการอนุกรมวิธานและซิสเทมาติกในประเทศไทย ครั้งที่ 9 (The 9th Conference on Taxonomy and Systematics in Thailand (TST 9 #2019): Peak of the country, Peak of biodiversity) เมื่อวันที่ 2 ตุลาคม 2562 ณ ห้องประชุมทองกวาว สำนักบริการวิชาการ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่

5. สนับสนุนการผลิตบุคลากรด้านพฤกษศาสตร์ของประเทศ

ดำเนินการสนับสนุนสถาบันการศึกษาต่างๆ ทั้งภายในและต่างประเทศ ในการผลิตบุคลากรด้านพฤกษศาสตร์รองรับการดำเนินงานด้านการศึกษาและการวิจัย อันจะยังประโยชน์ทางวิชาการทางด้านพฤกษศาสตร์ และสาขาต่างๆ ที่เกี่ยวเนื่อง ภายใต้บันทึกข้อตกลงทางวิชาการ จำนวน 5 คน ดังนี้

- นายปรัชญา ศรีสง่า หัวหน้าส่วนหอพรรณไม้ สนับสนุนการผลิตบุคลากรด้านพฤกษศาสตร์ ระดับปริญญาเอก สาขาวิชาความหลากหลายทางชีวภาพและชีววิทยาชาติพันธุ์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ หัวข้อวิทยานิพนธ์เรื่อง “พฤกษศาสตร์พื้นบ้านและการประยุกต์เพื่อพัฒนาเป็นตัวบ่งชี้การใช้ประโยชน์และการบริหารจัดการทรัพยากรพืชอย่างยั่งยืนในชุมชนเผ่าม้ง จังหวัดน่าน” และระดับปริญญาโท สาขาวิชาพฤกษศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ หัวข้อวิทยานิพนธ์เรื่อง “การศึกษาทบทวนอนุกรมวิธานพืชสกุลวาสุกรี (*Viola* L.) วงศ์หน้าแมว (Violaceae) ในประเทศไทย”

- นายประทีป ปัญญาดี สนับสนุนการผลิตบุคลากรด้านพฤกษศาสตร์ระดับปริญญาตรี สาขาวิชาชีววิทยา มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ จำนวน 3 คน ทำวิจัยในหัวข้อเรื่อง

- “พฤกษศาสตร์พื้นบ้านของหมู่บ้านดอนชัย อำเภอสอง จังหวัดแพร่”
- “พฤกษศาสตร์พื้นบ้านของบ้านแม่เต็น อำเภอสอง จังหวัดแพร่”
- “พฤกษศาสตร์พื้นบ้านของบ้านนาตอง อำเภอเมืองแพร่ จังหวัดแพร่”

• ด้านการอนุรักษ์พันธุ์ไม้และฟื้นฟูความหลากหลายทางชีวภาพอย่างยั่งยืน

หนึ่งในภารกิจที่สำคัญของสวนพฤกษศาสตร์สากลคือการอนุรักษ์พันธุ์พืชในสภาพนอกถิ่นที่อยู่อาศัย (*ex situ* conservation) โดยรวบรวมพันธุ์พืช นำมาจัดปลูกเป็นหมวดหมู่ จัดแสดง และมีการบริหารจัดการอย่างเป็นระบบเพื่อการอนุรักษ์และใช้ประโยชน์อย่างยั่งยืน ซึ่งในปีงบประมาณ 2563 ได้มีการดำเนินงานที่สำคัญดังนี้

1. การอนุรักษ์พันธุ์พืชมีชีวิต (Living Collection)

องค์การสวนพฤกษศาสตร์ได้อนุรักษ์รวบรวมชนิดพันธุ์พืชมีชีวิตนอกถิ่นที่อยู่ (Living Collection) โดยสามารถรวบรวมพืชเพิ่มขึ้น จำนวน 91 ชนิด ซึ่งเป็นพืชในกลุ่มกล้วยไม้ (Orchidaceae) จำนวน 10 ชนิด พืชกลุ่มขิง-ข่า (Zingiberaceae) จำนวน 12 ชนิด และพืชหายาก เสี่ยงต่อการสูญพันธุ์ ถูกคุกคาม และพืชเฉพาะถิ่น จำนวน 69 ชนิด รวมจำนวนสะสม อนุรักษ์พืชกลุ่มกล้วยไม้ จำนวน 591 ชนิด พืชกลุ่มขิง-ข่า จำนวน 230 ชนิด และพืชหายาก จำนวน 325 ชนิด

นอกจากนี้ยังอนุรักษ์พันธุ์กรรมพืชในสภาพปลอดเชื้อ (*in vitro* collection) เพิ่มขึ้นจากเดิมจำนวน 95 ชนิด ซึ่งเป็นพืชกลุ่มกล้วยไม้ 76 ชนิด พืชวงศ์ขิง-ข่า 10 ชนิด พืชหายากและเสี่ยงต่อการสูญพันธุ์ (ไม่นับพืชวงศ์กล้วยไม้ และพืชวงศ์ขิง-ข่า) จำนวน 9 ชนิด รวมจำนวนสะสม พืชกลุ่มกล้วยไม้ จำนวน 285 ชนิด โดยเป็นชนิดพันธุ์ที่เสี่ยงต่อการสูญพันธุ์หรือถูกคุกคามของไทยจำนวน 40 ชนิด พืชกลุ่มขิง-ข่า จำนวน 60 ชนิด เป็นชนิดพันธุ์ที่เสี่ยงต่อการสูญพันธุ์หรือถูกคุกคามของไทยจำนวน 8 ชนิด และพืชหายากฯ จำนวน 15 ชนิด

2. การดำเนินการคืนพันธุ์ไม้เดิมสู่ถิ่นกำเนิด

ดำเนินการนำพันธุ์ไม้ที่เสี่ยงต่อการสูญพันธุ์กลับคืนถิ่นอย่างยั่งยืน จำนวน 9 ชนิด ดังนี้

1) สวนพฤกษศาสตร์สมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์ จัดกิจกรรมนำพันธุ์ไม้คืนถิ่น จำนวน 6 ชนิด ดังนี้

1.1) กฤษณา (*Aquilaria rugosa* K. Le-Cong & Kessler)

1.2) เอื้องสามปอยหลวง (*Vanda denisoniana* Bens.& Rchb.f. var. *hebraioca* Rchb.f.)

- ร่วมกับชุมชนบ้านแม่สาใหม่และโรงเรียนพ่อหลวงอุปถัมภ์ จัดกิจกรรมคืนพันธุ์ไม้สู่ถิ่นเดิมตามธรรมชาติ เมื่อวันที่ 16 กรกฎาคม 2563 ณ พื้นที่ดอยแม่สาใหม่ ตำบลโป่งแยง อำเภอแม่ริม จังหวัดเชียงใหม่

1.3) น้อยหน้าเครือ (*Kadsura coccinea* (Lem.) A.C.Sm.)

1.4) ประมอะพร้าวเต่า (ปรงหนู) (*Cycas simplicipinna* (Smitinand) K.D. Hill)

1.5) กล้วยไม้ช้างงาเดียว (*Thunia alba* (Lindl.) Rchb.f.)

1.6) กล้วยไม้ฟ้าม้วนน้อย

(*Vanda coerulescens* Griff.)

- ร่วมกับเจ้าหน้าที่โครงการ

เกษตรวิทยา และชาวชุมชนบ้านกองแหะ จัดกิจกรรมคืนพรรณไม้สู่ถิ่นเดิมตามธรรมชาติ เมื่อวันที่ 23 กรกฎาคม 2563 ณ โครงการเกษตรวิทยา บ้านกองแหะ ตำบลโป่งแยง อำเภอแมริม จังหวัดเชียงใหม่

2) สวนพฤกษศาสตร์บ้านร่มเกล้า พิษณุโลก ในพระราชดำริ นำพันธุ์ไม้เสี่ยงสูญพันธุ์คืนถิ่นอาศัยเดิมตามหลักวิชาการ ได้แก่ เอื้องไม้เท้าฤๅษีและระฆังทอง ร่วมกับเจ้าหน้าที่อุทยานฯ ชนิดละ 50 ต้น โดยขยายพันธุ์จากต้นแม่พันธุ์ในพื้นที่ เพื่อรักษาพันธุกรรมและลดความเสี่ยงที่จะสูญพันธุ์จากพื้นที่

คืนถิ่นเอื้องไม้เท้าฤๅษี

คืนถิ่นระฆังทอง

3) สวนพฤกษศาสตร์ระยอง ศึกษาติดตามผลการนำพืชเสี่ยงต่อการสูญพันธุ์ (หลาวชะโอน, มะพลับ) คืนสู่แหล่งธรรมชาติ ปลูกพืชคืนถิ่นเพื่อการอนุรักษ์ 1 ชนิด 100 กล้า (เขตนายพราน *Nepenthes mirabilis* (Lour.) Druce. วงศ์ NEPENTHACEAE)

ติดตามและรายงานสรุปผลพืชคืนถิ่น (มะพลับ, หลาวชะโอน)

ปลูกพืชเสี่ยงต่อการสูญพันธุ์คืนถิ่น

4) สวนพฤกษศาสตร์ขอนแก่น มีการสร้างเครือข่ายเพื่อคืนถิ่นธรรมชาติเพิ่มขึ้น 3 ชุมชน ได้แก่ บ้านหนองบัว บ้านหนองบัวน้อย และบ้านหนองบัวสันติสุข ตำบลโสกนกเต็น อำเภอพล จังหวัดขอนแก่น ซึ่งได้มีการสัมภาษณ์ชุมชน สำรวจป่าชุมชน และมีการติดตามอัตราการรอดของกล้วยไม้ช้างกระ (*Rhynchostylis gigantea* (Lindl.) Ridl.) ณ โรงเรียนบ้านรัตนะ ตำบลโนนทอง อำเภอเวียงใหญ่ จังหวัดขอนแก่น

ออกสำรวจป่าชุมชน

ติดตามอัตราการรอดของกล้วยไม้ช้างกระ

• ด้านความร่วมมือทางวิชาการ

1. การลงนามบันทึกความร่วมมือทางวิชาการ

จัดทำบันทึกข้อตกลงความร่วมมือทางวิชาการ กับ คณะวิทยาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ เมื่อวันที่ 20 เมษายน 2563 โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อสร้างความร่วมมือในการอนุรักษ์ทรัพยากรชีวภาพ เพื่อดำรงไว้ซึ่งความหลากหลายทางชีวภาพของพรรณพืชของประเทศไทย การศึกษาวิจัยและแลกเปลี่ยนข้อมูลทางวิชาการด้านความหลากหลายทางชีวภาพ โดยเฉพาะพันธุ์พืช การพัฒนาบุคลากรและนักศึกษาทางด้านวิชาการ โดยเฉพาะสาขาความหลากหลายทางชีวภาพและอนุกรมวิธานพืช รวมถึงการเผยแพร่ความรู้สู่ประชาชน ตลอดจนหน่วยงานภาครัฐและภาคเอกชน

2. โครงการศึกษาวิจัยร่วมกับหน่วยงานภายนอก

องค์การสวนพฤกษศาสตร์ได้ดำเนินโครงการศึกษาวิจัยร่วมกับหน่วยงานภายนอก จำนวน 3 โครงการ ดังนี้

1) โครงการ “ธนาคารทรัพยากรชีวภาพแห่งชาติเพื่ออนุรักษ์ วิจัย และใช้ประโยชน์” ร่วมกับศูนย์พันธุวิศวกรรมและเทคโนโลยีชีวภาพแห่งชาติ สำนักงานพัฒนาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีแห่งชาติ ภายใต้บันทึกข้อตกลงความร่วมมือทางวิชาการ เพื่อร่วมมือวิจัยและพัฒนาการอนุรักษ์พันธุกรรมพืช ด้วยวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี เพื่อสนับสนุนการจัดตั้งธนาคารพันธุกรรมพืชในสภาพปลอดภัย (Phyto Bank) ตลอดจนส่งเสริมและสนับสนุนให้เกิดการใช้ประโยชน์เชื้อพันธุกรรมพืชอย่างยั่งยืนด้วยวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี

2) โครงการ “การประเมินคุณภาพและควมมีชีวิต การเก็บรักษา และการขยายพันธุ์เมล็ดดินฮังดอย” ร่วมกับคณะวิทยาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหิดล ภายใต้ชุดโครงการวิจัย “การวิจัยและพัฒนาดินฮังดอยพืชสมุนไพรหายากในประเทศไทยเพื่อเพิ่มคุณค่าทางเศรษฐกิจและใช้ประโยชน์อย่างยั่งยืน”

3) โครงการ “อนุรักษ์ไม้ยืนต้นที่เสี่ยงต่อการสูญพันธุ์ในประเทศไทย (Conservation of Threatened Trees in Thailand)” ร่วมกับ Botanical Gardens Conservation International (BGCI) Fondation Franklinia เพื่อดำเนินการอนุรักษ์ไม้ยืนต้นที่เสี่ยงต่อการสูญพันธุ์ในสภาพนอกถิ่นอาศัยที่สวนพฤกษศาสตร์สมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์ และเตรียมการฟื้นฟูประชากรในธรรมชาติ

• ด้านการเป็นแหล่งอ้างอิงและให้บริการทางวิชาการ

1. การเป็นแหล่งอ้างอิงทางวิชาการด้านพืชและแมลง ในปีงบประมาณ 2563 ได้ให้บริการ ดังนี้

1.1 หอพรรณไม้สวนพฤกษศาสตร์สมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์

รวบรวมตัวอย่างเพิ่มขึ้น จำนวน 9,092 หมายเลข 2,287 ชนิด คิดเป็นจำนวนตัวอย่างพันธุ์ไม้แห้งสะสมรวมทั้งสิ้นจำนวน 118,363 หมายเลข แบ่งเป็น ตัวอย่างพรรณไม้ที่เก็บรวบรวมจากภายในประเทศไทย 91,014 หมายเลข และจากต่างประเทศ 27,349 หมายเลข คิดเป็นจำนวนชนิดทั้งหมด จำนวน 13,965 ชนิด (336 วงศ์ 2,922 สกุล) พร้อมทั้งให้บริการ การเข้าศึกษาตัวอย่างพันธุ์ไม้ 25 ครั้ง บริการให้ยืมตัวอย่างพรรณไม้แห้งเพื่อการวิจัย 2 ครั้ง การศึกษาดูงานด้านการจัดการตัวอย่างพรรณไม้ 11 ครั้ง รวมผู้เข้าใช้งานจำนวน 412 คน จาก 25 หน่วยงาน โดยเป็นหน่วยงานในประเทศไทย 23 หน่วยงาน และหน่วยงานจากต่างประเทศ 2 หน่วยงาน

1.2 พิพิธภัณฑน์แมลง

รวบรวมตัวอย่างเพิ่มขึ้น จำนวน 4,758 ตัวอย่าง คิดเป็นจำนวนสะสมทั้งหมด 166,577 ตัวอย่าง 1,841 ชนิด ประกอบด้วยตัวอย่างแมลงต้นแบบแรก (Holotype) จำนวน 447 ตัวอย่าง และตัวอย่างแมลงต้นแบบรอง (Paratype) จำนวน 2,884 ตัวอย่าง พร้อมทั้งให้บริการหน่วยงานภายนอกที่เข้ามาศึกษาดูงาน จำนวน 2 ครั้ง 27 คน ซึ่งเป็นหน่วยงานในประเทศไทย 2 หน่วยงาน

1.3 ห้องสมุดสง่า สรรพศรี

ห้องสมุดสง่า สรรพศรี ได้รวบรวมหนังสือ วารสาร และสิ่งพิมพ์ทางพฤกษศาสตร์ และสาขาอื่นที่เกี่ยวข้องทั้งภาษาไทยและภาษาต่างประเทศ อาทิ Flora, Journal of Botany จากนานาประเทศ โดยนำมาจัดหมวดหมู่ด้วยระบบหอสมุดรัฐสภาอเมริกัน (LC) เพื่อให้บริการแก่ผู้ที่สนใจ โดยปัจจุบัน มีสื่อสิ่งพิมพ์เพื่อให้บริการ จำนวน 16,528 รายการ

แบ่งเป็น หนังสือวิชาการ 11,308 รายการ หนังสือ ดร.สง่า สรรพศรี 2,036 รายการ วารสารวิชาการ 33 หัวเรื่อง 3,184 ฉบับ โดยในปี 2563 ได้จัดซื้อสิ่งพิมพ์เพื่อให้บริการ แบ่งเป็น หนังสือวิชาการ 66 รายการ วารสาร วิชาการ 8 หัวเรื่อง 30 ฉบับ และมีผู้เข้า ใช้บริการ จำนวน 168 ครั้ง 115 คน และได้ ให้การต้อนรับหน่วยงานภายนอกที่เข้ามา ศึกษาดูงาน จำนวน 5 ครั้ง 28 คน

1.4 การอนุญาตเข้าถึงทรัพยากรชีวภาพ องค์การสวนพฤกษศาสตร์

องค์การสวนพฤกษศาสตร์ ได้พิจารณาอนุญาตการเข้าถึงทรัพยากรชีวภาพและการได้รับผลประโยชน์ตอบแทนจากทรัพยากรชีวภาพที่มีวัตถุประสงค์เพื่อการศึกษา ค้นคว้า วิจัย ทางด้านวิชาการ และไม่ได้รับวัตถุประสงค์เพื่อการพาณิชย์ ให้กับหน่วยงานในประเทศ รวมทั้งสิ้นจำนวน 63 คำขอ โดยเป็นหน่วยงานในประเทศ 23 หน่วยงาน หน่วยงานต่างประเทศ 3 หน่วยงาน โดยในปี 2563 ได้พิจารณาอนุญาต จำนวน 10 คำขอ ให้แก่หน่วยงานในประเทศ จำนวน 7 หน่วยงาน

2. การผลิตสื่อสิ่งพิมพ์ด้านวิชาการ

ผลิตสื่อสิ่งพิมพ์ด้านวิชาการ จำนวน 5 รายการ ดังนี้

- 1) วารสารพฤกษศาสตร์ไทยปี 11 ฉบับที่ 2 กรกฎาคม-ธันวาคม 2562
- 2) วารสารพฤกษศาสตร์ไทยปี 12 ฉบับที่ 1 มกราคม-มิถุนายน 2563
- 3) ความหลากหลายของพืชในแขวงผังสาลี
- 4) การใช้ประโยชน์พืชวงศ์ขิงในประเทศไทย (พิมพ์ครั้งที่ 2)
- 5) พืชวงศ์ขิงในสวนพฤกษศาสตร์

• การพัฒนาศักยภาพบุคลากรด้านวิชาการ

จัดส่งบุคลากรเพื่อเข้ารับการอบรมด้านพฤกษศาสตร์ จำนวน 3 ครั้ง คือ

1) นางสาวรัชดา พงษ์สัตยาพิพัฒน์ ผู้อำนวยการสำนักวิจัยและอนุรักษ์ และนายณรินทร์ บุญทวี นักวิเคราะห์นโยบายและแผน เข้าร่วมการอบรม เรื่อง แนวทางและวิธีการกำหนดเป้าหมายและผลลัพธ์ความสำเร็จอย่างยั่งยืนด้วย Objectives and Key Results (OKRs) เมื่อวันที่ 11 กุมภาพันธ์ 2563 ณ โรงแรมเซ็นจูรี่ พาร์ค กรุงเทพมหานคร

2) นางสาวเจนจิรา หมิ่นเร็ว นักวิจัยองค์การสวนพฤกษศาสตร์ เข้าร่วมการประชุมเชิงปฏิบัติการ เรื่อง แนวทางการบูรณาการความหลากหลายทางชีวภาพกับภาคเกษตรของประเทศไทย เมื่อวันที่ 28 สิงหาคม 2563 ณ โรงแรมมารวยการ์เดน กรุงเทพมหานคร

3) นายประทีป ปัญญาดี และนางรัชชพร สุขสถาน นักวิจัยองค์การสวนพฤกษศาสตร์ เข้าร่วมการอบรมเชิงปฏิบัติการ Shaping the Research Plan “สร้างแผนงานวิจัยอย่างไรรอบคอบและผลสัมฤทธิ์” ระหว่างวันที่ 28-29 สิงหาคม 2563 ณ โรงแรมพูลแมน คิง พาวเวอร์ กรุงเทพมหานคร

3

ด้านการส่งเสริมกระบวนการเรียนรู้ เผยแพร่และถ่ายทอดองค์ความรู้สู่ประชาชน

การจัดอบรม ดำเนินการจัดอบรมหลักสูตรต่างๆ ดังนี้

1. **อบรมนักพฤกษศาสตร์ท้องถิ่น รุ่นที่ 25** อบรมเชิงปฏิบัติการเพื่อให้ความรู้เบื้องต้นด้านพฤกษศาสตร์ในหลายสาขา สำหรับนำไปประยุกต์ใช้และศึกษาวิชาการพืชขั้นสูงต่อไป ส่งเสริมการอนุรักษ์ทรัพยากรพืชและการใช้ประโยชน์อย่างยั่งยืน เพื่อสร้างโอกาสการแลกเปลี่ยนความรู้ความสนใจของนักวิชาการด้านพฤกษศาสตร์ และเพื่อส่งเสริมขยายและขยายงานด้านพฤกษศาสตร์ของประเทศไทยให้เป็นไปอย่างกว้างขวาง ให้แก่แพทย์แผนไทย ครู อาจารย์ นักศึกษา และผู้สนใจด้านแพทย์แผนไทยหรือพืชสมุนไพร วิทยากรและเจ้าหน้าที่จำนวนทั้งสิ้น 57 คน ในวันที่ 17-21 กุมภาพันธ์ 2563

2. **อบรมการจัดการตัวอย่างพรรณไม้สำหรับงานสวนพฤกษศาสตร์โรงเรียน** ส่วนเผยแพร่ความรู้ สำนักส่งเสริมความรู้และกิจกรรมพฤกษศาสตร์ ได้จัดการอบรม 2 ครั้ง ระหว่างวันที่ 12-13 และ 14-15 พฤศจิกายน 2562 แก่นักเรียนที่เป็นสมาชิกหรือแกนนำสวนพฤกษศาสตร์โรงเรียน ครั้งที่ 1 นักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนต้น โรงเรียนบ้านทาเหนือวิทยา อำเภอแม่ออน จังหวัดเชียงใหม่ จำนวน 58 คน และครั้งที่ 2 โรงเรียนบ้านปางเฟือง อำเภอเชียงดาว จังหวัดเชียงใหม่ จำนวน 54 คน รวมทั้งสองครั้งเป็นจำนวนทั้งสิ้น 112 คน ณ องค์การสวนพฤกษศาสตร์ วิทยากร นักวิชาการองค์การสวนพฤกษศาสตร์ (นายวิทยา ปองอมรกุล นายชัยยุทธ กล้าแววงค์ นายณที เมืองเย็น และเจ้าหน้าที่งานจัดการตัวอย่างพรรณไม้)

- ภาพกิจกรรม รุ่นที่ 1 โรงเรียนบ้านทาเหนือวิทยา วันที่ 12-13 พฤศจิกายน 2562

- ภาพกิจกรรม รุ่นที่ 2 โรงเรียนบ้านปางเฟือง วันที่ 14-15 พฤศจิกายน 2562

3. อบรมความหลากหลายของพืชและสิ่งแวดล้อม เยาวชน

ผู้เข้าอบรมได้ร่วมนำเสนอแนวคิด แนวทางการอนุรักษ์ความหลากหลายของพืชและสิ่งแวดล้อม และร่วมแสดงความคิดเห็นด้านความรู้ ประสบการณ์ สิ่งที่ได้รับจากความรู้ความเข้าใจเรื่องความหลากหลายของพืชและสิ่งแวดล้อม ตระหนักถึงคุณค่าของทรัพยากรธรรมชาติ และสิ่งแวดล้อม ตระหนักถึงความห่วงใยในทรัพยากรพืชที่ได้รับ รวมถึงมีความรู้ความเข้าใจในบทบาทหน้าที่องค์การสวนพฤกษศาสตร์ ด้านการเป็นแหล่งอนุรักษ์พรรณพืชทั้งภายในถิ่นที่อยู่อาศัย (*in-situ* conservation) และอนุรักษ์นอกถิ่นที่อยู่อาศัย (*ex-situ* conservation) ผ่านฐานการเรียนรู้ต่างๆ ภายในสวนพฤกษศาสตร์สมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์ ได้แก่ กลุ่มอาคารเรือนกระจกเฉลิมพระเกียรติ Canopy walks สวนสมุนไพร แปลงรวบรวมพันธุ์กล้วย เส้นทางศึกษาน้ำตก-สวนหิน เส้นทางศึกษากระสุนพระอินทร์-พระราม และแปลงรวบรวมเฟิน นอกจากนี้ เยาวชนได้ศึกษาการดำเนินงานด้านการวิจัยและการอนุรักษ์กล้วยไม้ด้วยวิธีการเพาะเลี้ยงเนื้อเยื่อพืช (Plant tissue culture) ณ อาคารวิจัยและปฏิบัติการ เรียนรู้เรื่องการอนุรักษ์และการจัดการตัวอย่างพรรณไม้เพื่อใช้ในการวิจัย ณ หอพรรณไม้สวนพฤกษศาสตร์สมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์ เรียนรู้เรื่องพืช ความหลากหลายของพืช และการใช้ประโยชน์จากพืช ผ่านรูปแบบนิทรรศการในพิพิธภัณฑ์ธรรมชาติ รวมทั้งศึกษาการดำเนินงานด้านการอนุรักษ์กล้วยไม้ป่ามูยภายในท้องถิ่น ณ ศูนย์อนุรักษ์กล้วยไม้ป่ามูยท้องถิ่น บ้านปางไคร้ ตำบลโป่งแยง อำเภอแม่ริม จังหวัดเชียงใหม่ เยาวชนผู้รับความรู้ได้แก่ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย จากโรงเรียนบ้านกาดวิทยาคม อำเภอแม่วาง จังหวัดเชียงใหม่ จำนวน 44 คน เมื่อวันที่ 25-27 พฤศจิกายน 2562

4. อบรมการดำรงชีวิตของพืชและสิ่งแวดล้อม จัดจำนวน 2 ครั้ง ให้แก่นักเรียนระดับประถมศึกษา โดยครั้งที่ 1 เมื่อวันที่ 2 ธันวาคม 2562 ให้แก่นักเรียนจากโรงเรียนวัดบ้านป่าอก อำเภอสะเมิง จังหวัดเชียงใหม่ จำนวน 46 คน และครั้งที่ 2 เมื่อวันที่ 3 ธันวาคม 2562 ให้แก่นักเรียนจากโรงเรียนบ้านป่าขุย อำเภออดอยสะเกิด จังหวัดเชียงใหม่ จำนวน 60 คน รวมเป็น 106 คน มีการให้ความรู้แก่นักเรียนเรื่องพรรณไม้ ประโยชน์และความสำคัญ ความหลากหลายของชนิดพันธุ์ และการปรับตัวเพื่อความอยู่รอดของพรรณไม้ที่รวบรวมและจัดแสดงในสวนพฤกษศาสตร์ฯ โดยนายชัยยุทธ กล้าแวงวงศ์ นักการศึกษา รวมถึงการเรียนรู้ที่ศูนย์เกษตรอินทรีย์ เรื่องการเจริญเติบโต การดำรงชีวิตของพืชในสิ่งแวดล้อม วิธีการและขั้นตอนการเพาะปลูกขยายพันธุ์พืช ตลอดจนการดูแลรักษาพันธุ์พืชหลังเพาะปลูก ทั้งนี้ได้ให้นักเรียนฝึกปลูกกระบองเพชรและกุหลาบหินบัวแก้ว แล้วนำกลับไปดูแลต่อที่บ้าน มีการให้นักเรียนศึกษาดูงานเรือนเพาะขยายพันธุ์พืช โดยวิทยากรจากสำนักพัฒนาสวนพฤกษศาสตร์ นอกจากนี้ได้ให้นักเรียนศึกษาเรียนรู้เรื่องคุณค่าและการใช้ประโยชน์จากวัสดุธรรมชาติ โดยมีการสาธิตวิธีการทำลิปบาล์มจากธรรมชาติ เพื่อสามารถนำความรู้ที่ได้ไปใช้ในชีวิตประจำวัน หรือเป็นทางเลือกในการสร้างอาชีพเสริมให้แก่ครัวเรือน วิทยากรโดยนางศรีไพร ดาวงค์ ผู้ทำผลิตภัณฑ์จากสมุนไพรในชุมชนบ้านเหมืองฝ้า อำเภอแม่ริม จังหวัดเชียงใหม่ จากการอบรมทำให้นักเรียนได้รับความรู้ และเห็นคุณค่า ความสำคัญ และประโยชน์จากทรัพยากรพืชและสิ่งแวดล้อม และเกิดความตระหนักในการช่วยกันดูแลรักษาทรัพยากรพืชและสิ่งแวดล้อมให้คงอยู่ได้นานตลอดไป

5. การอบรมเชิงปฏิบัติการ การย้อมสีธรรมชาติ มีการอบรมให้ความรู้แก่กลุ่มแม่บ้านในชุมชนบ้านแม่สา จำนวน 43 คน เรื่องการใช้ประโยชน์จากพืชที่มีอยู่ในพื้นที่ป่าชุมชน มาใช้เป็นสีย้อมผ้าของชนเผ่า ซึ่งคนในชุมชนใช้ในพิธีกรรมความเชื่อ และเพื่อสร้างรายได้ให้แก่ชุมชน อีกทั้งเพื่อเป็นการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและดูแลพื้นที่ป่าภายในชุมชน โดยมี ผศ.ญานิศดา โกมลศิริโชค หัวหน้าวิชาเอกออกแบบสิ่งทอ จาก มทร.ล้านนา เป็นผู้ให้ความรู้ เทคนิค วิธีการสกัดสีจากพืช โดยวิธีสกัดร้อนและสกัดเย็น เทคนิคการย้อมสีธรรมชาติให้ติดทนนาน ผู้เข้าอบรมได้ลองสกัดสีจาก ใบมะม่วง (สีเหลืองเขียว) เปลือกฝาง (สีชมพูแดง) ครั่ง (สีแดงเลือดหมู) ขมิ้น (สีเหลืองทอง) ข้าวกล้า (สีเทาม่วง) และฝักย้อมสีผ้าทอมือจากเส้นใยกล้วยซึ่งกลุ่มแม่บ้านเป็นผู้ทอ ทำให้ผู้เข้าอบรมได้รับความรู้ ความเข้าใจในการทำสีย้อมธรรมชาติ สามารถนำไปต่อยอดงานผ้าของชุมชน ทำให้ชุมชนมีส่วนร่วมในการดูแลรักษาพื้นที่ป่า และได้รับประโยชน์จากพื้นที่ป่าทั้งทางตรงและทางอ้อม เกิดความรักและความหวงแหนทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมมากขึ้น โดยจัดขึ้นเมื่อวันที่ 19 ธันวาคม 2562

6. อบรมเชิงปฏิบัติการ การดับไฟป่า ผู้เข้าอบรมได้รับความรู้ เรียนรู้เทคนิค วิธีการดับไฟป่า สถานการณ์ไฟป่าและหมอกควันของจังหวัดเชียงใหม่ในปัจจุบัน โดยมีคณะเจ้าหน้าที่จากสถานีควบคุมไฟป่าภูพิงค์เป็นผู้ให้ความรู้ วิทยากรได้สาธิตการใช้เครื่องมือดับไฟป่าต่างๆ ให้แก่ผู้เข้าอบรม และได้ให้ผู้เข้าอบรมฝึกใช้อุปกรณ์ดับไฟป่าในการทำแนวกันไฟและดับไฟป่า มีการร่วมแสดงความคิดเห็น แลกเปลี่ยนประสบการณ์เรื่องสถานการณ์ไฟป่าในพื้นที่ชุมชนที่ผู้เข้าอบรมอาศัยอยู่ ผู้เข้าร่วมอบรมได้แก่ ผู้ที่อาศัยในชุมชนบ้านแม่แมะ บ้านโป่งแยง บ้านแม่สา และเจ้าหน้าที่องค์การสวนพฤกษศาสตร์ จำนวน 82 คน โดยจัดเมื่อวันที่ 20 พฤศจิกายน 2562

7. การอบรมศาสตร์การเลี้ยงดินด้วยการห่มดินของในหลวงรัชกาลที่ 9 จัดอบรมในหัวข้อศาสตร์ การเลี้ยงดินด้วยการห่มดินของในหลวงรัชกาลที่ 9 เมื่อวันที่ 16 ธันวาคม 2562 ณ สวนพฤกษศาสตร์สมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์ อำเภอแม่ริม จังหวัดเชียงใหม่ เพื่อน้อมรำลึกถึงพระมหากรุณาธิคุณของพระบาทสมเด็จพระบรมชนกาธิเบศร มหาภูมิพลอดุลยเดชมหาราช บรมนาถบพิตร “นักวิทยาศาสตร์ดินเพื่อมนุษยธรรม” (Humanitarian Soil Scientist Award) พระองค์แรกและพระองค์เดียวในโลกและเผยแพร่พระราชกรณียกิจด้านการพัฒนาทรัพยากรดินเพื่อการเกษตร สร้างการรับรู้และความเข้าใจถึงความสำคัญของดินโลกซึ่งเน้นความสำคัญของการมีส่วนร่วมขององค์กร บุคลากร เกิดความตระหนักถึงความสำคัญของการอนุรักษ์ดินและน้ำ ป้องกัน ลดการชะล้างพังทลายของดิน เพื่อให้ระบบนิเวศมีความอุดมสมบูรณ์ วิทยากรจากกลุ่มวิชาการเพื่อพัฒนาที่ดิน สำนักงานพัฒนาที่ดิน จังหวัดเชียงใหม่ กลุ่มเป้าหมายคือบุคลากรองค์การสวนพฤกษศาสตร์

8. อบรมเยาวชน

• สวณพฤษศาสตร์ขอนแก่นได้มีการจัดอบรมเยาวชนหลักสูตร “ความรู้เบื้องต้นด้านกีฏวิทยา” ขึ้นในระหว่างวันที่ 21-22 พฤศจิกายน 2562 ให้แก่นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4-5 จากโรงเรียนในเขตพื้นที่จังหวัดขอนแก่น

• สวณพฤษศาสตร์ระยองดำเนินงานโครงการถ่ายทอดความรู้ด้านพืชเพื่อการอนุรักษ์ทรัพยากรพรรณพืชให้คงอยู่อย่างยั่งยืน ค่ายเยาวชนพิทักษ์สิ่งแวดล้อม

• สวณพฤษศาสตร์บ้านร่มเกล้า พิษณุโลก ในพระราชดำริ ดำเนินงานโครงการถ่ายทอดความรู้ด้านพืชเพื่อการอนุรักษ์ทรัพยากรพรรณพืชให้คงอยู่อย่างยั่งยืน ค่ายเยาวชนพิทักษ์สิ่งแวดล้อม

9. อบรมผู้นำชุมชน

• สวณพฤษศาสตร์ขอนแก่นได้มีการจัดอบรมผู้นำชุมชนหลักสูตร “เกษตรอินทรีย์วิถีพอเพียง” ขึ้นในวันที่ 28 สิงหาคม 2563 ให้แก่ผู้นำชุมชนในเขตพื้นที่อำเภอพล

• สวณพฤษศาสตร์ระยองดำเนินงานโครงการถ่ายทอดความรู้ด้านพืชเพื่อการอนุรักษ์ทรัพยากรพรรณพืชให้คงอยู่อย่างยั่งยืนผู้นำชุมชนกับการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติ

• สวณพฤษศาสตร์บ้านร่มเกล้า พิษณุโลก ในพระราชดำริ ดำเนินงานโครงการถ่ายทอดความรู้ด้านพืชเพื่อการอนุรักษ์ทรัพยากรพรรณพืชให้คงอยู่อย่างยั่งยืนผู้นำชุมชนกับการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติ

4

ด้านการส่งเสริมภาพลักษณ์และพัฒนาธุรกิจ

การประชาสัมพันธ์ผ่านสื่อมวลชนแขนงต่างๆ

1. สื่อโทรทัศน์ 7 สถานี ได้แก่ ช่อง 5, 7, โมเดิร์นไนน์ทีวี, Thai PBS, ช่อง ONE, We TV และ NBT
2. สื่อออนไลน์ (Line, Facebook และ Website ต่างๆ)
3. สื่อหนังสือพิมพ์/หนังสือพิมพ์ออนไลน์ ได้แก่ ไทยรัฐ เดลินิวส์ ข่าวสด คมชัดลึก แนวหน้า ประชาชาติธุรกิจ และสยามรัฐ
4. สถานีวิทยุ/วิทยุออนไลน์ ได้แก่
  - สถานีวิทยุกระจายเสียงแห่งประเทศไทย (กรุงเทพฯ)
  - สถานีวิทยุกระจายเสียงแห่งประเทศไทย จังหวัดเชียงใหม่
  - สถานีวิทยุ อสมท. เชียงใหม่
  - สถานีวิทยุ จส. 100 (กรุงเทพฯ)

การนำเทคโนโลยีดิจิทัลมาใช้

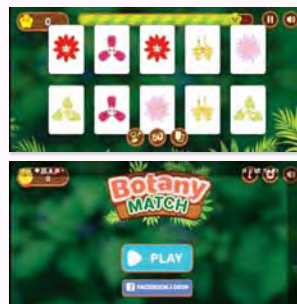
Botany4thai

ใช้ในการสืบค้นชื่อพรรณไม้ที่รวบรวมไว้ในสวนพฤกษศาสตร์

Botanymatch

เป็นการนำเสนอผ่านการ์ตูนเพื่อให้เด็กเล็กสามารถจดจำพันธุ์ไม้ได้ง่ายขึ้น

BotanyAR

ใช้ในการสืบค้นข้อมูลพืชและจัดทำเป็นภาพ 3 มิติ

AR

ในพิพิธภัณฑ์ธรรมชาติ (อยู่ระหว่างจัดทำ)

QSBG

ใช้ในการศึกษาระบบนิเวศในพื้นที่สวนพฤกษศาสตร์

การส่งเสริมการตลาด

- แพ็กเกจท่องเที่ยวที่ 1 บัตรใบเดียวเที่ยว 4 ที่ โดยความร่วมมือระหว่าง 4 พันธมิตร ด้านการท่องเที่ยวของเชียงใหม่ ระหว่างองค์การสวนพฤกษศาสตร์และภาคธุรกิจการท่องเที่ยว ในจังหวัดเชียงใหม่ บัตรราคา 999 บาท
- แพ็กเกจท่องเที่ยวที่ 2 บัตรเดียวเที่ยว 2 ที่ “ชมพฤกษา... พาส่องสัตว์” โดยความร่วมมือระหว่างองค์การสวนพฤกษศาสตร์ และเชียงใหม่ไนท์ซาฟารี บัตรราคา 150 บาท

การตลาดด้านสื่อออนไลน์

1. การเผยแพร่ประชาสัมพันธ์ผ่านสื่อ

Social Media

- 1) จำนวนผู้เข้าเยี่ยมชม อ.ส.พ. (สะสม)
จำนวน 381,289 คน
- 2) จำนวนผู้เข้าเยี่ยมชม Online ผ่านช่องทาง Social Media ประกอบด้วย
  - 2.1 ช่องทาง Facebook
มีจำนวนการเข้าถึง 189,010 คน
  - 2.2 ช่องทาง Youtube
มีผู้ติดตาม จำนวน 245 คน
  - 2.3 ช่องทาง Line Official
มีจำนวนการเข้าถึง 13,548 คน
  - 2.4 ช่องทาง Instagram
มีจำนวนการเข้าถึง 1,538 คน

แผนผังรายการสื่อ

วันจันทร์	รายการ “ช้อปกับสวนฯ”	เวลา 17.00-20.00 น.
วันอังคาร	รายการ “รู้รักโลก”	เวลา 10.00-12.00 น.
	รายการ “คุณซิลลี่ เราเซอร์”	เวลา 13.00-16.30 น.
วันพุธ	รายการ “เพลินพฤกษา”	เวลา 09.00-12.00 น.
	รายการ “ช้อปกับสวนฯ”	เวลา 17.00-20.00 น.
วันพฤหัสบดี	รายการ “รู้รักโลก”	เวลา 10.00-12.00 น.
	รายการ “สีสันธรรมชาติ”	เวลา 13.00-16.00 น.
วันศุกร์	รายการ “บอฝ่านเลนส์”	เวลา 15.00-20.30 น.
วันเสาร์	รายการ “ช้อปกับสวนฯ”	เวลา 13.00-17.00 น.
วันอาทิตย์	รายการ “เพลินพฤกษา”	เวลา 09.00-12.00 น.

Blogger และ Youtuber เข้ามาถ่ายทำรีวิวสวนพฤกษศาสตร์สมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์

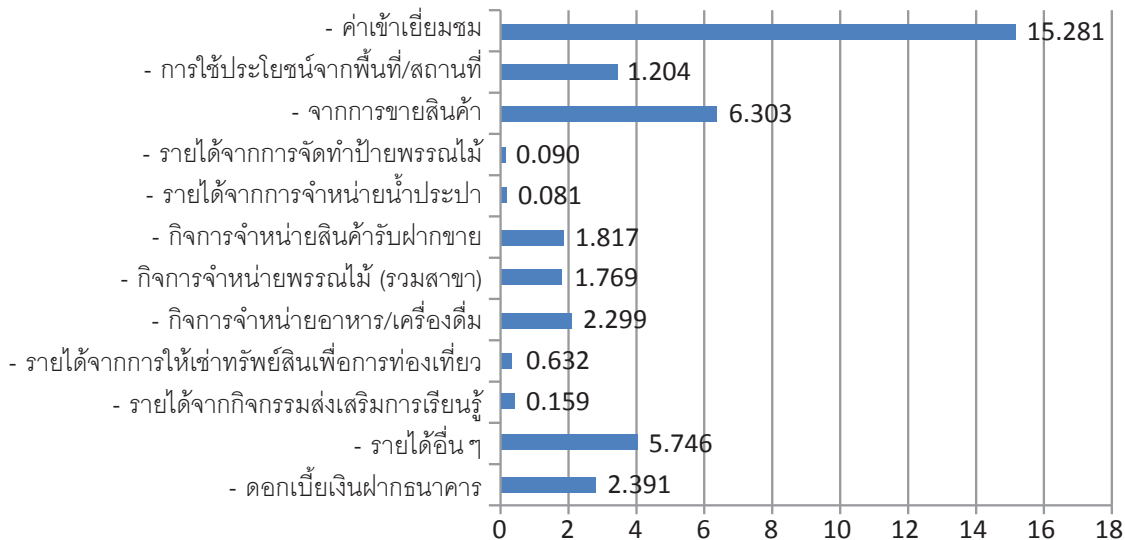
1. เพจอาสาพาไปหลง
2. Youtube Channel: CGM48
3. Blogger/Youtuber จากประเทศเวียดนาม
4. เพจ Air Asia
5. เพจ Khon Kaen Review
6. ททท. นำดารานักแสดง (นิว ชัยพล จูเลี่ยน พูพาร์ต) ถ่ายทำ โปรโมตแหล่งท่องเที่ยวของจังหวัดเชียงใหม่
7. Youtube Channel: KenAndEster Official

ด้านจัดหารายได้

ในปีงบประมาณ 2563 องค์การฯ มีรายได้ทั้งสิ้นจำนวน 37.772 ล้านบาท จากการจำหน่ายบัตรเข้าชมสวน/ค่าบำรุงการใช้ประโยชน์จากพื้นที่/สถานที่ ได้แก่ ค่าเช่าห้องประชุม ให้สิทธิเอกชนประกอบกิจการในพื้นที่ กิจการร้านค้าจำหน่ายผลิตภัณฑ์องค์การฯ อาทิ เสื้อ กระเป๋า ปฏิทิน ไปสเตอร์ หนังสือพรรณไม้ สินค้าฝากขาย จากชุมชน กิจการจำหน่ายอาหาร/เครื่องดื่ม กิจการจำหน่ายพันธุ์ไม้/ทำป้ายพรรณไม้ และรายได้อื่นๆ ดังนี้

รายได้	จำนวนเงิน (ล้านบาท)
- ค่าเช่าเยี่ยมชม	15.281
- การใช้ประโยชน์จากพื้นที่/สถานที่	1.204
- จากการขายสินค้า	6.303
- รายได้จากการจัดทำป้ายพรรณไม้	0.090
- รายได้จากการจำหน่ายน้ำประปา	0.081
- กิจการจำหน่ายสินค้ารับฝากขาย	1.817
- กิจการจำหน่ายพรรณไม้ (รวมสาขา)	1.769
- กิจการจำหน่ายอาหาร/เครื่องดื่ม	2.299
- รายได้จากการให้เช่าทรัพย์สินเพื่อการท่องเที่ยว	0.632
- รายได้จากกิจกรรมส่งเสริมการเรียนรู้	0.159
- รายได้อื่นๆ	5.746
- ดอกเบี้ยเงินฝากธนาคาร	2.391
รวม	37.772

การดำเนินงานตามมาตรการป้องกัน COVID-19

สวนพฤกษศาสตร์สมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์ ได้รับมอบตราสัญลักษณ์มาตรฐานความปลอดภัยด้านสุขอนามัย หรือ SHA ซึ่งรับรองการดำเนินการตามแนวปฏิบัติที่เป็นมาตรฐานตามข้อกำหนดเบื้องต้นที่สถานประกอบการพึงมีเพื่อป้องกัน COVID-19 ตามมาตรการด้านสาธารณสุขขงกับมาตรฐานของสินค้าทางการท่องเที่ยว โดยเป็นการประเมินร่วมกันระหว่างกระทรวงสาธารณสุขและกระทรวงการท่องเที่ยวและการกีฬา

ผลการดำเนินงานด้านผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย

ในปีงบประมาณ 2563 องค์การสวนพฤกษศาสตร์ การบริหารจัดการผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย โดยได้กำหนดยุทธศาสตร์การดำเนินงานเพื่อสร้างความสัมพันธ์และบริหารจัดการผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย ไว้ 2 ยุทธศาสตร์ โดยมีผลการดำเนินงานตามยุทธศาสตร์ดังต่อไปนี้

ยุทธศาสตร์ที่ 1 การสร้างความผูกพันผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย

องค์การสวนพฤกษศาสตร์ ได้มีการจัดทำโครงสร้าง (Profile) ผู้มีส่วนได้ส่วนเสียที่ระบุเครือข่ายความร่วมมือ และกำหนดวิธีการเชื่อมโยงเป้าหมาย และขั้นตอนการตอบสนองต่อผู้มีส่วนได้ส่วนเสียให้รวดเร็วและมีประสิทธิภาพ โดยได้มีการเปิดเผยข้อมูล เพื่อสื่อสารแผนพัฒนาความร่วมมือ ข้อมูลไปยังผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย โดยมีการเริ่มต้นดำเนินการกระบวนกรให้มีความชัดเจนมากยิ่งขึ้น ทั้งนี้ในปี 2563 อ.ส.พ. ได้เริ่มต้นดำเนินการกระบวนกรสร้างความผูกพันผู้มีส่วนได้ส่วนเสียในปีแรก และอยู่ระหว่างการปรับปรุงระบบการดำเนินการ

ยุทธศาสตร์ที่ 2 พัฒนาระบบบริหารจัดการผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย

องค์การสวนพฤกษศาสตร์ ได้มีการออกแบบระบบบริหารจัดการผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย โดยมุ่งพัฒนาระบบสารสนเทศเพื่อการบริหารจัดการ ปัจจุบันอยู่ระหว่างการออกแบบระบบ และปรับปรุง Website ให้สามารถเผยแพร่สื่อสารข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับผู้มีส่วนได้ส่วนเสียได้อย่างสะดวกมากยิ่งขึ้น

อย่างไรก็ตาม องค์การสวนพฤกษศาสตร์ ได้เร่งพัฒนาระบบการบริหารจัดการผู้มีส่วนได้ส่วนเสียให้สามารถตอบสนองต่อความต้องการผู้มีส่วนได้ส่วนเสียได้อย่างตรงกลุ่มเป้าหมาย โดยมุ่งเน้นการทำงานอย่างบูรณาการทุกภาคส่วน ในปี 2564 ต่อไป

ผลการวิเคราะห์การดำเนินงานทางการเงิน

ฐานะการเงินปีบัญชี 2563

ในปีบัญชี 2563 จากข้อมูลงบแสดงฐานะทางการเงินขององค์การฯ ณ วันที่ 30 กันยายน 2563 องค์การฯ มีสินทรัพย์รวม 703.85 ล้านบาท ลดลงจากปีบัญชี 2562 เท่ากับ 35.83 ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ 4.84 ในขณะที่มีหนี้สินรวม 427.98 ล้านบาท ลดลงจากปีบัญชี 2562 เท่ากับ 42.76 ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ 9.08 สำหรับส่วนของทุนนั้น ในปี 2563 องค์การฯ มีส่วนของทุนเท่ากับ 275.86 ล้านบาท เพิ่มจากปี 2562 จำนวน 6.91 ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ 2.50 ทั้งนี้ในปีบัญชี 2563 องค์การฯ มีอัตราส่วนหนี้สินต่อส่วนของทุน (D/E Ratio) เท่ากับ 1.55 โดยมีค่าลดลงจากปี 2562

รายการ	ปี 2563	ปี 2562
- สินทรัพย์รวม	703.85	739.68
- หนี้สินรวม	427.98	470.74
- ส่วนของทุน	275.86	268.95
อัตราส่วนหนี้ต่อทุน (D/E Ratio)	1.55	1.75

สภาพคล่องปีบัญชี 2563

องค์การฯ มีอัตราส่วนสินทรัพย์หมุนเวียนต่อหนี้สินหมุนเวียน (Current Ratio) ในปีบัญชี 2563 เท่ากับ 13.45 เท่า เมื่อเทียบกับปี 2562 เท่ากับ 9.07 เท่า มีค่าเพิ่มขึ้น 4.38 เท่า เกิดจากการที่สินทรัพย์หมุนเวียนลดลง 12.64 ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ 3.72 เมื่อพิจารณาพร้อมกับหนี้สินหมุนเวียนรวมในปีบัญชี 2563 องค์การฯ มีหนี้สินหมุนเวียนลดลงจากปี 2562 จำนวน 13.14 ล้านบาท จึงส่งผลให้องค์การฯ มีอัตราส่วนสินทรัพย์หมุนเวียนต่อหนี้สินหมุนเวียน (Current Ratio) อยู่ที่ 13.45 เท่า ซึ่งเป็นตัวเลขที่เพิ่มขึ้นจากปีที่ผ่านมา

รายการ	ปี 2563	ปี 2562
- สินทรัพย์หมุนเวียน	327.42	340.06
- หนี้สินหมุนเวียน	24.35	37.49
อัตราส่วนสินทรัพย์หมุนเวียนต่อหนี้สินหมุนเวียน (Current Ratio)	13.45	9.07

สวนพฤกษศาสตร์และแนวโน้มในอนาคต

📍 ตำแหน่งเชิงยุทธศาสตร์ (เป้าหมายระยะยาว) (Strategic Positioning)

ในการกำหนดวิสัยทัศน์การดำเนินงานขององค์การสวนพฤกษศาสตร์เพื่อให้มีภาพที่คาดหวังของการดำเนินงานที่ชัดเจน จึงได้กำหนดช่วงระยะเวลาของการดำเนินงานออกเป็น 3 ช่วงเวลา และกำหนดเป้าหมายเพื่อสร้างแผนที่นำทางไปสู่เป้าหมายในแต่ละช่วงเวลาให้ชัดเจน ไว้ดังนี้

ปี 2563-2565	ปี 2566-2570	ปี 2571-2579
รักษาสถานะของการเป็น Leading Botanic Garden ภายในประเทศและภูมิภาคซึ่งเป็นแหล่งอนุรักษ์พรรณพืชที่สำคัญระดับประเทศ และเผยแพร่บทบาทให้เป็นที่ยอมรับเป็นระดับสากล โดยมีความเชี่ยวชาญพิเศษในพืชวงศ์ขิง-ข่า กัลยไม้ และไม้หายาก และการบริการทางพฤกษศาสตร์		
Leading Botanical Garden of Thailand สร้างและยกระดับการเป็น Icon of Thailand โดยเป็นที่รู้จักและยอมรับในภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้และมีทิศทางก้าวสู่ Asia Outstanding Botanical Garden in SE-Asia	The Necessary Organization for Thailand เป็นองค์กรหลักด้านการอนุรักษ์และสำรองพันธุกรรมพืชพร้อมใช้งานโดยเป็นที่รู้จักยอมรับในภูมิภาคเอเชีย และมีการเตรียมความพร้อมเพื่อเข้าสู่การเป็นสวนพฤกษศาสตร์ระดับโลก Outstanding Botanical Garden in the World	Word Class Tropical Botanic Garden มุ่งสู่การเป็นสวนพฤกษศาสตร์เขตร้อนระดับโลก

ตัวขับเคลื่อนเชิงคุณค่า (Value Driven)

ex situ	Edutainment	Green & Clean Organization	Learning & Innovation
การอนุรักษ์นอกถิ่นที่อยู่อาศัย	เป็นสวนสวยแห่งการเรียนรู้ ที่มีกิจกรรมสนุกสนานเพลิดเพลิน น่าตื่นเต้น เพื่อส่งเสริมให้เกิดการเรียนรู้ภายในสวนพฤกษศาสตร์	เป็นองค์กรที่รักษาสิ่งแวดล้อมและรับผิดชอบต่อสังคม	เป็นองค์กรแห่งนวัตกรรมและการเรียนรู้

ช่วงแรก Short Term ปีงบประมาณ 2563-2565 เป็น Leading Botanical Garden of Thailand เป็นแหล่งอนุรักษ์พรรณพืชและเผยแพร่ที่ได้รับการยอมรับเป็นสากล โดยเชี่ยวชาญพิเศษในพืชวงศ์ขิง-ข่า กัลยไม้ พรรณไม้หายาก และการเป็นสวนพฤกษศาสตร์ชั้นนำในประเทศไทย มีทิศทางก้าวสู่การเป็นที่รู้จักในภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ โดยปัจจุบันองค์การสวนพฤกษศาสตร์ได้มีการดำเนินงานตามเป้าหมายการรวบรวมพืช ไม้ดังต่อไปนี้ กัลยไม้ 450 ชนิด พรรณไม้หายาก 162 ชนิด ขิง-ข่า 187 ชนิดรวมถึงพืชสมุนไพร 196 ชนิด และเร่งดำเนินการจัดวางระบบบริหารจัดการพันธุ์ไม้มีชีวิตโดยนำฐานข้อมูล BG-BASE มาใช้ในการพัฒนาองค์กร และผลักดันให้เป็น Outstanding Botanical Garden in SE-ASIA เป็นที่ยอมรับในภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ และมีทิศทางก้าวสู่การเป็นชั้นนำในภูมิภาคเอเชีย ซึ่งปัจจุบันอยู่ระหว่างการวางแผนการดำเนินงานในระยะยาว

ประมวลภาพกิจกรรมสำคัญในรอบปี 2563

1

กิจกรรมสำคัญ

1.1 ด้านการส่งเสริมการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม

1.1.1 กิจกรรม Botanic Festival 2020 จัดขึ้นระหว่างวันที่ 27 ธันวาคม 2562 – 5 มกราคม 2563 ณ สวนพฤกษศาสตร์สมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์ อำเภอแม่ริม จังหวัดเชียงใหม่ เพื่อเป็นการส่งเสริมการเรียนรู้และการท่องเที่ยวภายในสวนพฤกษศาสตร์ โดยแบ่งออกเป็น 1. กิจกรรมให้ความรู้ เช่น Botany Studio นิทรรศการห้องแห่งแรงบันดาลใจ จำลองห้องปฏิบัติการและเรียนรู้การทำงานของนักพฤกษศาสตร์สาขาต่าง ๆ เช่น หอพรรณไม้ ห้องพฤกษเคมี นิทรรศการแมลง เกษตรอินทรีย์ การขยายพันธุ์พืช การเพาะเลี้ยงกระบองเพชร และชำไม้ใบ กิจกรรมสาธิตการนำกล้วยไม้ออกจากขวดและผสมเกสรกล้วยไม้ สาธิตการทำขนมจากพืชให้สี การทำการ์ดพรรณไม้แห้ง 2. กิจกรรมหารายได้ Cactus Lover (แฟนท์หินให้ เป็นกระบองเพชร) ไข่เจียวศรียา ผ้ามัดย้อมสีธรรมชาติ 3. ร้านค้าวิสาหกิจชุมชน และ 4. ร้านอาหารและเครื่องดื่ม มีประชาชนและผู้สนใจเข้าร่วมกิจกรรม 49,439 คน

1.1.2 กิจกรรมวันเด็กแห่งชาติ จัดขึ้นในวันที่ 11 มกราคม 2563 ณ สวนพฤกษศาสตร์สมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์ อำเภอแม่ริม จังหวัดเชียงใหม่ โดยจัดกิจกรรมส่งเสริมกระบวนการเรียนรู้ด้านพืชและสิ่งแวดล้อมและการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติให้แก่เด็กสามารถนำความรู้ไปใช้ให้เกิดประโยชน์แก่ตนเอง สังคมและประเทศชาติ แบ่งฐานกิจกรรมออกเป็น เกมส์พฤกษาพาเพลิน เกมส์พฤกษาป่ากระป๋อง เกมส์พฤกษาอุกกาบาต และเกมส์พฤกษามหาสนุก โดยมีเยาวชนและประชาชนทั่วไปเข้าร่วมกิจกรรมจำนวน 500 คน

1.1.3 กิจกรรมปลูกต้นไม้และปลูกป่าเฉลิมพระเกียรติ จัดขึ้นในวันที่ 7 พฤษภาคม 2563 ณ สวนพฤกษศาสตร์สมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์ อำเภอแม่ริม จังหวัดเชียงใหม่ โดยจัดกิจกรรมปลูกต้นไม้วงศ์ไทร ภายใต้กิจกรรมปลูกต้นไม้และปลูกป่าเฉลิมพระเกียรติ เนื่องในโอกาสสมหามงคลพระราชพิธีบรมราชาภิเษก ในบริเวณแปลงรวบรวมพืชวงศ์ไทรและเส้นทางศึกษาธรรมชาติริมน้ำตกแม่สาบน้อย จำนวน 69 ต้น โดยมีพนักงานและลูกจ้างองค์การสวนพฤกษศาสตร์เข้าร่วมกิจกรรม

1.1.4 โครงการสร้างการมีส่วนร่วมด้วยกิจกรรมและเครือข่าย

องค์การสวนพฤกษศาสตร์ ร่วมกับจังหวัดเชียงใหม่ จัดอบรมเชิงปฏิบัติการ “โครงการเยาวชนคนดีสู่การเป็นทูตการท่องเที่ยวแห่งประเทศไทยภาคเหนือ” ในวันที่ 26 ตุลาคม 2562 ให้แก่นักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย โรงเรียนภาครัฐและเอกชนในจังหวัดเชียงใหม่ และในเขต 17 จังหวัดภาคเหนือ จำนวน 214 คน เพื่อเฉลิมพระเกียรติเนื่องในโอกาสสมโภชมหามงคลพระราชพิธีบรมราชาภิเษกและวันเฉลิมพระชนมพรรษา 67 พรรษา พระบาทสมเด็จพระวชิรเกล้าเจ้าอยู่หัวรัชกาลที่ 10 รวมทั้งเพื่อให้เยาวชนเกิดจิตสำนึกต่อส่วนรวมมี “จิตสาธารณะ” ทำหน้าที่เผยแพร่ความรู้ โดยเป็นทูตการท่องเที่ยวภาคเหนือ และปลูกฝังเยาวชนและประชาชนให้ตระหนักในคุณค่าของทรัพยากรธรรมชาติ วิทยาการ อาจารย์วรัญญ์คมน์รัตน์ มงคลชัย อาจารย์ประจำวิชาการท่องเที่ยวและการโรงแรม จากมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลล้านนาเชียงใหม่ นักวิชาการจากองค์การสวนพฤกษศาสตร์ ดร.วัฒนะ ตันมิ่ง และพนักงาน/เจ้าหน้าที่ องค์การสวนพฤกษศาสตร์ จัด ณ สวนพฤกษศาสตร์สมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์ อำเภอแม่ริม จังหวัดเชียงใหม่

1.1.5 การจัดประชุมวิชาการและนิทรรศการงานสืบสานพระราชดำรินุรักษ์ทรัพยากรไทยชาวบ้านไทย

ได้ประโยชน์ ครั้งที่ 10 ส่วนเผยแพร่ความรู้ สำนักส่งเสริมความรู้และกิจการพฤกษศาสตร์ นำกิจกรรมสร้างความตระหนักในการอนุรักษ์ทรัพยากรพืชและสิ่งแวดล้อมในหัวข้อ “เมื่อข้าวหมดหม้อ” โดยสาธิตการทำอาหารจาก “มันเทียน” ซึ่งเป็นพืชใกล้สูญพันธุ์ ทั้งนี้เป็นงานวิจัยของสวนพฤกษศาสตร์ระยอง ในการอนุรักษ์พืชใกล้สูญพันธุ์ โดยให้ความรู้แก่ชาวบ้าน ในการนำพืชมาทดแทนอาหารหลักที่เป็นแหล่งพลังงานแทนข้าว ในงานประชุมวิชาการและนิทรรศการงานสืบสานพระราชดำรินุรักษ์ทรัพยากรไทย ชาวบ้านไทยได้ประโยชน์ ครั้งที่ 10 วันที่ 29 พฤศจิกายน - 5 ธันวาคม 2562 ณ ศูนย์หนองระเวียง มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี อำเภอเมือง จังหวัดนครราชสีมา กลุ่มเป้าหมาย 1,000 คน

1.1.6 กิจกรรมเสวนาวิชาการ PM 2.5 ภัยร้ายใกล้ตัว
ควบคุมได้ด้วยตัวเรา จัดขึ้นเมื่อวันที่ 12 กุมภาพันธ์ 2563 เป็นความร่วมมือระหว่างองค์การสวนพฤกษศาสตร์ และศูนย์วิจัยวิทยาศาสตร์สิ่งแวดล้อม คณะวิทยาศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ งานเสวนาดังกล่าวมีผู้เข้าร่วมงานทั้งสิ้น 376 คน จากผลการทำแบบประเมินงานเสวนาจากแบบสอบถาม พบว่า มีผู้ตอบแบบประเมิน จำนวน 151 คน คิดเป็นร้อยละ 43.35 ของผู้เข้าร่วมงานทั้งหมด โดยส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง ร้อยละ 68.21 มีอายุต่ำกว่า 20 ปี ร้อยละ 67.55 และประกอบอาชีพเป็นนักเรียน หรือนักศึกษา ร้อยละ 87.33 ด้านระดับความพึงพอใจในความรู้และประโยชน์ที่ได้รับจากการเข้าร่วมงานเสวนา พบว่า ผู้เข้าร่วมงานมีความรู้สึกหวนแหนและอยากมีส่วนร่วมในการอนุรักษ์ทรัพยากรพืชและสิ่งแวดล้อมมากที่สุด ร้อยละ 88.74 รองลงมาได้แก่ การที่ผู้เข้าร่วมเสวนาได้รับความรู้ความเข้าใจ และประโยชน์จากการเข้าร่วมงานเพิ่มขึ้น ร้อยละ 88.21 และผู้เข้าร่วมงานมีความพึงพอใจต่อสถานที่คือ ทัศนูปกรณ์ ที่มีความเหมาะสม ร้อยละ 4.40

1.1.7 งานวันพื้นที่ชุ่มน้ำโลก จังหวัดระยอง ประจำปี 2563 (วันที่ 30 มกราคม – 2 กุมภาพันธ์ 2563) ส่วนเผยแพร่วิทยาศาสตร์ ได้จัดกิจกรรมสร้างความตระหนักในการอนุรักษ์ทรัพยากรพืชและสิ่งแวดล้อม ระหว่างวันที่ 30-31 มกราคม 2563 ณ สวนพฤกษศาสตร์ระยอง โดยให้ผู้เข้าร่วมกิจกรรมร่วมเรียนรู้ปลูกพันธุ์ไม้กลุ่มพืชทนแล้ง ได้แก่ กุหลาบหินบัวแก้ว *Echeveria* sp. หางจระเข้เล็ก และพืชกลุ่มเฟิน ได้แก่ เฟินข้าหลวงหลังลาย เฟินชายผ้าสีดา ผู้เข้าร่วมกิจกรรม ได้แก่ นักเรียน นักศึกษา เจ้าหน้าที่ภาครัฐ และผู้สนใจทั่วไป จำนวน 1,000 คน

1.1.8 จัดฐานการเรียนรู้ทางด้านพฤกษศาสตร์ สวนพฤกษศาสตร์ขอนแก่นได้มีการจัดฐานการเรียนรู้สำหรับนักเรียนที่เข้ามาทำกิจกรรมทั้งหมด 10 ฐานการเรียนรู้ ดังนี้ 1. นักสืบพรรณไม้ 2. เพาะขยายพันธุ์ไม้ 3. การจักสาน 4. วิทยาศาสตร์ในพรรณไม้ 5. ภูมิศาสตร์ 6. สันทนาการ 7. สมุนไพร 8. เกษตรอินทรีย์ 9. โครงสร้างพืช 10. ของเล่นพรรณไม้

1.1.9 อนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสืบสานประเพณีท้องถิ่นอีสาน ประจำปี 2563 สวนพฤกษศาสตร์ขอนแก่นได้จัดโครงการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสืบสานประเพณีท้องถิ่นอีสาน ประจำปี 2563 “เพลินชมสวน ม่วนกินแมง แล่งฟังลำ” ขึ้นในวันพฤหัสบดีที่ 27 กุมภาพันธ์ 2563

1.2 ด้านการแสดงความรับผิดชอบต่อสังคม (CSR)

1.2.1 กิจกรรมวันรักต้นไม้ประจำปีของชาติ วันที่ 21 ตุลาคมของทุกปี ซึ่งเป็นวันคล้ายพระราชสมภพของสมเด็จพระศรีนครินทราบรมราชชนนี เป็นวันบำรุงรักษาต้นไม้ประจำปีของชาติ องค์การฯ จึงได้จัดกิจกรรมร่วมกันบำรุงรักษาต้นไม้เพื่อน้อมรำลึกถึงพระมหากรุณาธิคุณโดยใช้พื้นที่ ณ ศูนย์อนุรักษ์พรรณไม้ที่สูง สวนพฤกษศาสตร์สมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์และพื้นที่ชุมชนบ้านแม่สาใหม่ อำเภอแม่ริม จังหวัดเชียงใหม่ ผู้เข้าร่วมกิจกรรม ได้แก่ พนักงานและเจ้าหน้าที่ อ.ส.พ. ชาวบ้านชุมชนบ้านแม่สาใหม่ เจ้าหน้าที่ Forru และนักเรียนในพื้นที่ใกล้เคียง อ.ส.พ. จำนวนโดยประมาณ 80 คน

1.2.2 กิจกรรมวันเด็กแห่งชาติ จัดขึ้นในวันที่ 11 มกราคม 2563 ณ ทำเนียบรัฐบาลกรุงเทพฯ โดยจัดกิจกรรมสร้างความตระหนักในการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ทัศนคติการปลูกกระบองเพชร และพืชอวบน้ำ มีเยาวชนและประชาชนทั่วไปเข้าร่วมกิจกรรมจำนวน 1,200 คน

1.2.3 สวนพฤกษศาสตร์ขอนแก่น ได้จัดโครงการส่งเสริมกระบวนการเรียนรู้และการแสดงความรับผิดชอบต่อสังคม เพื่อรณรงค์สร้างจิตสำนึกของประชาชนในการรักษาสิ่งแวดล้อม โดยจัดขึ้นระหว่างวันที่ 19-23 กุมภาพันธ์ 2563

2 กิจกรรมเกิดพระเกียรติ

2.1 อ.ส.พ. จัดอบรมศาสตร์การเลี้ยงดินด้วยการห่มดินของในหลวงรัชกาลที่ 9

วันจันทร์ที่ 16 ธันวาคม 2562 องค์การสวนพฤกษศาสตร์ จัดอบรมศาสตร์การเลี้ยงดินด้วยการห่มดินของในหลวงรัชกาลที่ 9 เพื่อน้อมรำลึกถึงพระมหากรุณาธิคุณของ พระบาทสมเด็จพระบรมชนกาธิเบศร มหาภูมิพลอดุลยเดชมหาราช บรมนาถบพิตร “นักวิทยาศาสตร์ดินเพื่อมนุษยธรรม” (Humanitarian Soil Scientist Award) พระองค์แรกและพระองค์เดียวในโลก และเผยแพร่พระราชกรณียกิจด้านการพัฒนาทรัพยากรดินเพื่อการเกษตร สร้างการรับรู้และความเข้าใจถึงความสำคัญของวันดินโลก ซึ่งเน้นความสำคัญของการมีส่วนร่วมขององค์กรและบุคลากร เกิดความตระหนักถึงความสำคัญของการอนุรักษ์ดินและน้ำ ป้องกันและลดการชะล้างพังทลายของดินเพื่อให้ระบบนิเวศมีความอุดมสมบูรณ์ โดยนางสาวกนกวรรณ ชูทาน หัวหน้าส่วนเผยแพร่ความรู้ องค์การสวนพฤกษศาสตร์ กล่าวเปิดการอบรม แก่บุคลากรองค์การสวนพฤกษศาสตร์ จำนวน 30 คน โดยมีวิทยากร กลุ่มวิชาการเพื่อพัฒนาที่ดิน สำนักงานพัฒนาที่ดิน จังหวัดเชียงใหม่ ณ สวนพฤกษศาสตร์สมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์ อำเภอมะริม จังหวัดเชียงใหม่

2.2 ผู้อำนวยการองค์การสวนพฤกษศาสตร์ พร้อมด้วย ผู้บริหาร พนักงานองค์การสวนพฤกษศาสตร์ ร่วมพิธีลงนามถวายพระพร

วันที่ 13 กรกฎาคม 2563 นายรณรงค์ เสงี่ยม ผู้อำนวยการองค์การสวนพฤกษศาสตร์ พร้อมด้วย ผู้บริหาร พนักงานองค์การสวนพฤกษศาสตร์ ร่วมพิธีลงนามถวายพระพร พระบาทสมเด็จพระปรเมนทรรามาธิบดีศรีสินทรมหาวชิราลงกรณ พระวชิรเกล้าเจ้าอยู่หัว เนื่องในโอกาสวันเฉลิมพระชนมพรรษา 28 กรกฎาคม 2563 ณ ห้องรับรองชั้น 1 อาคารอำนวยการ ศาลากลางจังหวัดเชียงใหม่

2.3 วันที่ 28 กรกฎาคมนี้ เกี่ยวสวนพฤกษศาสตร์ฯ ฟรี

เนื่องในโอกาสวันเฉลิมพระชนมพรรษา พระบาทสมเด็จพระวชิรเกล้าเจ้าอยู่หัว 28 กรกฎาคม 2563 องค์การสวนพฤกษศาสตร์ เปิดให้เข้าชมสวนพฤกษศาสตร์สมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์ จังหวัดเชียงใหม่ ฟรี โดยไม่เสียค่าธรรมเนียมบัตรผ่านประตู ในวันที่ 28 กรกฎาคม 2563 ตั้งแต่เวลา 08.30-16.30 น. เพื่อร่วมสืบสานพระราชปณิธานในการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม โดยเปิดโอกาสให้ประชาชนทั้งชาวไทยและชาวต่างประเทศเข้ามาท่องเที่ยวพักผ่อนหย่อนใจ สัมผัสคุณค่าความงดงามของพรรณไม้ และธรรมชาติที่ร่มรื่น สูดอากาศบริสุทธิ์ภายในสวนพฤกษศาสตร์สมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์ “สวนสวยแห่งการเรียนรู้ คู่ความเพลิดเพลิน” สามารถสอบถามข้อมูลเพิ่มเติมได้ที่ โทรศัพท์ 0 5384 1234 และ Facebook สวนพฤกษศาสตร์สมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์

2.4 องค์การสวนพฤกษศาสตร์ จัดกิจกรรมเฉลิมพระเกียรติ เนื่องในวันเฉลิมพระชนมพรรษา 12 สิงหาคม 2563

วันอังคารที่ 11 สิงหาคม 2563 องค์การสวนพฤกษศาสตร์ จัดกิจกรรมเฉลิมพระเกียรติเนื่องในวันเฉลิมพระชนมพรรษา สมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์ พระบรมราชินีนาถ พระบรมราชชนนีพันปีหลวง 12 สิงหาคม 2563 โดยมี รองศาสตราจารย์ ดร.ประสิทธิ์ วัจนพัฒน์วงศ์ กรรมการองค์การสวนพฤกษศาสตร์ เป็นประธาน ในพิธีถวายพระพรชัยมงคล และปลูกต้นไม้เฉลิมพระเกียรติ นายรณรงค์ เสงี่ยม ผู้อำนวยการองค์การสวนพฤกษศาสตร์ กล่าวรายงานการจัดงาน ซึ่งมีชุมชนจากหมู่บ้านแม่แ่ม ตำบลแม่แรม

หมู่บ้านแม่สา ตำบลโป่งแยง พร้อมด้วยผู้บริหาร บุคลากรองค์การสวนพฤกษศาสตร์ ร่วมกันปลูกต้นไม้วงศ์ยาง จำนวน 89 ต้น และกล้วยไม้ จำนวน 500 ต้น ภายในพื้นที่สวนพฤกษศาสตร์สมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์ อำเภอแมริม จังหวัดเชียงใหม่

2.5 องค์การสวนพฤกษศาสตร์ จัดกิจกรรมปลูกต้นไม้เฉลิมพระเกียรติ พระบาทสมเด็จพระวชิรเกล้าเจ้าอยู่หัว

วันศุกร์ที่ 24 กรกฎาคม 2563 รองศาสตราจารย์ ดร.ประสิทธิ์ วัจนพัฒน์วงศ์ กรรมการองค์การสวนพฤกษศาสตร์ เป็นประธาน ในพิธีถวายราชสดุดีเฉลิมพระเกียรติ และปลูกต้นไม้เฉลิมพระเกียรติ พระบาทสมเด็จพระวชิรเกล้าเจ้าอยู่หัว เนื่องในโอกาสสมหามงคลเฉลิมพระชนมพรรษา 68 พรรษา 28 กรกฎาคม 2563 โดยมี ดร.ปิยเกษตร สุขสถาน รักษาการรองผู้อำนวยการองค์การสวนพฤกษศาสตร์ พร้อมด้วย นางสาวปัทวิ แสงฉาย ผู้อำนวยการสำนักบริหาร ดร.รัชดา พงษ์สัตยาพิพัฒน์ ผู้อำนวยการสำนักวิจัย และอนุรักษ์ นายธรรม พิลัยลาภ ผู้อำนวยการสำนักตรวจสอบภายใน บุคลากรองค์การสวนพฤกษศาสตร์ และข้าราชการทหาร กำลังพล จากกรมทหารราบที่ 7 เข้าร่วมพิธีถวายราชสดุดีเฉลิมพระเกียรติ และร่วมกันคั้นกล้วยไม้สู่ราษฎรชาติ จำนวน 500 ต้นและปลูกต้นไม้วงศ์น้อยหน้า 25 ชนิด จำนวน 68 ต้น อาทิ มหาพรหมราชินี ลำดวนดอย บุนหรง สายหยุด ณ สวนพฤกษศาสตร์สมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์ อำเภอแมริม จังหวัดเชียงใหม่

2.6 บันทึกเทปถวายเป็นพระพรชัยมงคล เนื่องในวันเฉลิมพระชนมพรรษา สมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์ พระบรมราชินีนาถ พระบรมราชชนนีพันปีหลวง

วันที่ 4 สิงหาคม 2563 นายรณรงค์ เสงี่ยม ผู้อำนวยการสวนพฤกษศาสตร์ พร้อมด้วยคณะผู้บริหาร พนักงาน องค์การสวนพฤกษศาสตร์ เข้าบันทึกเทปถวายพระพรชัยมงคล เนื่องในวันเฉลิมพระชนมพรรษา สมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์ พระบรมราชินีนาถ พระบรมราชชนนีพันปีหลวง 12 สิงหาคม 2563 ณ สถานีวิทยุโทรทัศน์แห่งประเทศไทย จังหวัดเชียงใหม่

2.7 โครงการปลูกต้นไม้เฉลิมพระเกียรติ พระบาทสมเด็จพระปรเมนทรรามาธิบดีศรีสินทรมหาวชิราลงกรณ พระวชิรเกล้าเจ้าอยู่หัว เนื่องในโอกาสมหามงคลพระราชพิธีบรมราชาภิเษก ครบรอบ 1 ปี และเนื่องในวันเฉลิมพระชนมพรรษา 68 พรรษา

สวนพฤกษศาสตร์ขอนแก่นได้จัดโครงการปลูกต้นไม้เฉลิมพระเกียรติ พระบาทสมเด็จพระปรเมนทรรามาธิบดีศรีสินทรมหาวชิราลงกรณ พระวชิรเกล้าเจ้าอยู่หัว เนื่องในโอกาสมหามงคลพระราชพิธีบรมราชาภิเษก ครบรอบ 1 ปี และเนื่องในวันเฉลิมพระชนมพรรษา 68 พรรษา จัดขึ้นในวันที่ 23 กรกฎาคม 2563

3

บุคคลสำคัญเยี่ยมชม องค์การสวนพฤกษศาสตร์

3.1 เยี่ยมชมพรรณไม้ในสวนพฤกษศาสตร์ฯ

วันที่ 25 กุมภาพันธ์ 2563 นายโมโตฮิโร มินู (พระญาติจักรพรรดิฮิโรฮิโต) ประเทศญี่ปุ่น พร้อมครอบครัว เข้าเยี่ยมชมสวนพฤกษศาสตร์สมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์ จังหวัดเชียงใหม่ โดยมี ดร.ปิยเกษตร สุขสถาน รักษาการรองผู้อำนวยการ องค์การสวนพฤกษศาสตร์ ให้การต้อนรับ และนำชมสวนพฤกษศาสตร์ฯ

3.2 คณะกรรมการ กส. วุฒิสภา ศึกษาคุณภาพการจัดการ ความหลากหลายทางชีวภาพ อ.ส.พ.

วันพฤหัสบดีที่ 5 มีนาคม 2563 พลเอกสุรศักดิ์ กาญจนรัตน์ ประธานคณะกรรมการ ทักษะการธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม วุฒิสภา พร้อมด้วยคณะกรรมการฯ เข้าศึกษาคุณภาพการจัดการความหลากหลายทางชีวภาพขององค์การสวนพฤกษศาสตร์ (อ.ส.พ.) โดยมี นายบรรณรงค์ เสงี่ยม ผู้อำนวยการองค์การสวนพฤกษศาสตร์ และ ดร.ปิยะเชษฐ สุขสถาน รักษาการรองผู้อำนวยการองค์การสวนพฤกษศาสตร์ ให้การต้อนรับพร้อมบรรยายภาพรวมการดำเนินงานของ อ.ส.พ. โอกาสนี้คณะกรรมการฯ ได้เข้าชมการอนุรักษ์ทรัพยากรพันธุพืชนอกถิ่นกำเนิด ซึ่งเป็นพันธกิจที่สำคัญขององค์การสวนพฤกษศาสตร์ ณ กลุ่มอาคารเรือนกระจกเฉลิมพระเกียรติ และชมความหลากหลายทางชีวภาพในเส้นทางศึกษาธรรมชาติเหนือเรือนยอดไม้ Canopy Walks ภายในสวนพฤกษศาสตร์สมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์ อำเภอมะริม จังหวัดเชียงใหม่ พร้อมกับชิมเครื่องดื่มจากดอกไม้ฤดูร้อนซึ่งมีส่วนผสมของดอกช้อและรากชะเอม และไอศกรีมสูตรนมผสมมะเดื่อหัวและขิง ไอศกรีมชอร์เบทสูตรมะเดื่อสายผสมสมุนไพร ซึ่งเป็นผลงานวิจัยของนักวิชาการ องค์การสวนพฤกษศาสตร์

3.3 เลาน์การ สว.กส. เยี่ยมชมการดำเนินงานของ องค์การสวนพฤกษศาสตร์

วันจันทร์ที่ 2 มีนาคม 2563 นายธเนศพล ธนบุญวัฒน์ เลขานุการรัฐมนตรีว่าการกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม นายธนฐพร โตประยูร ที่ปรึกษาด้านกฎหมายรัฐมนตรีว่าการกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม พร้อมด้วยนายอรรถพล เจริญชันษา อธิบดีกรมป่าไม้ และคณะ เข้าเยี่ยมชมการดำเนินงานขององค์การสวนพฤกษศาสตร์และเส้นทางศึกษาธรรมชาติเหนือเรือนยอดไม้ Canopy walks โดยมี นายบรรณรงค์ เสงี่ยม ผู้อำนวยการองค์การสวนพฤกษศาสตร์ ให้การต้อนรับ ณ สวนพฤกษศาสตร์สมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์ อำเภอมะริม จังหวัดเชียงใหม่

3.4 คณะผู้เข้าประกวดมิสแกรนด์เชียงใหม่ 2020

วันที่ 15 กรกฎาคม 2563 นายบรรณรงค์ เสงี่ยม ผู้อำนวยการองค์การสวนพฤกษศาสตร์ ให้การต้อนรับคณะผู้เข้าประกวดมิสแกรนด์เชียงใหม่ 2020 ในโอกาสเข้าเยี่ยมชมการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติภายในสวนพฤกษศาสตร์สมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์ จังหวัดเชียงใหม่ โดยผู้เข้าร่วมประกวดได้เยี่ยมชมการอนุรักษ์พรรณไม้ไทย และชิมชามหาหงส์สูตรเย็น ชมการนำเสนอผลิตภัณฑ์ต่อยอดงานวิจัยจากมหาหงส์ ตะไคร้ต้น และเสม็ดขาว และชมการสาธิตการนำกล้วยไม้ออกจากขวด โดยผู้เข้าประกวดได้ทำการขยายพันธุ์กล้วยไม้ โดยมีทีมงานส่วนประชาสัมพันธ์และการตลาด ส่วนผลิตและพัฒนานวัตกรรม สำนักส่งเสริมความรู้และกิจการพฤกษศาสตร์ ทีมงานวิจัยเพื่อการพัฒนาและสร้างผลิตภัณฑ์ สำนักวิจัยและอนุรักษ์ ทีมงานเพาะชำและขยายพันธุ์พืช สำนักพัฒนาสวนพฤกษศาสตร์ องค์การสวนพฤกษศาสตร์ ร่วมให้การต้อนรับ ทั้งนี้ได้มีการเผยแพร่กิจกรรม มิสแกรนด์เชียงใหม่ 2020 ที่ทำกิจกรรมภายในสวนพฤกษศาสตร์ฯ ผ่านทางเพจมิสแกรนด์เชียงใหม่ และเพจ Miss Grand Thailand ในลำดับต่อไป

3.5 นักเรียน บยส. รุ่นที่ 24 ร่วมใจปลูกต้นไม้ เพื่อแผ่นดิน ภายในสวนพฤกษศาสตร์ฯ

วันที่ 22 สิงหาคม 2563 นายรณรงค์ เสงี่ยม ผู้อำนวยการองค์การสวนพฤกษศาสตร์ฯ ให้การต้อนรับ ดร.ปฤดา พรหมเลิศ นายกสมาคมแม่บ้านมหาดไทย พร้อมคณะนักเรียนหลักสูตร ผู้บริหารกระบวนการยุติธรรมระดับสูง (บยส.) รุ่นที่ 24 จำนวน 30 คน ในโอกาสเข้าเยี่ยมชมการอนุรักษ์ทรัพยากรพรรณพืชไทย และร่วมกันปลูกต้นไม้ ภายใต้กิจกรรมสาธารณประโยชน์ปลูกต้นไม้เพื่อแผ่นดิน อาทิ ต้นรวงผึ้ง มหาพรหมราชินี จำปีสิรินธร มะหาดไทย สมอไทย โอกาสนี้ นายเจริญฤทธิ์ สงวนสัตย์ ผู้ว่าราชการจังหวัดเชียงใหม่ พร้อมด้วยหัวหน้าส่วนราชการจังหวัดเชียงใหม่ ร่วมให้การต้อนรับ ณ สวนพฤกษศาสตร์สมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์ อำเภอแมริมจังหวัดเชียงใหม่

3.6 กรมทหารราบที่ 7 จัดกิจกรรมปลูกป่าเฉลิมพระเกียรติ ภายในสวนพฤกษศาสตร์ฯ

วันที่ 26 สิงหาคม 2563 เวลา 13.00 น. นายฉัตรทอง เจือจันทร์ หัวหน้าส่วนรวบรวบพันธุ์และจัดการพีชมีชีวิต สำนักวิจัยและอนุรักษ์ พร้อมด้วยทีมงานส่วนประชาสัมพันธ์และการตลาด องค์การสวนพฤกษศาสตร์ฯ ให้การต้อนรับ พันเอก ณรงค์ฤทธิ ปาณินบุตร ผู้บังคับการกรมทหารราบที่ 7 ค่ายกาวิละ พร้อมคณะนายทหาร กำลังพล และสมาชิกสมาคมแม่บ้านทหารบก กรมทหารราบที่ 7 จิตอาสา จำนวน 150 นาย ในการเข้าจัดกิจกรรมปลูกป่าเฉลิมพระเกียรติ เนื่องในโอกาสวันเฉลิมพระชนมพรรษา สมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์ พระบรมราชินีนาถ พระบรมราชชนนีพันปีหลวง โดยร่วมกันปลูกพรรณไม้ไทยกว่า 30 ชนิด จำนวน 250 ต้น ภายในพื้นที่ สวนพฤกษศาสตร์สมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์ จังหวัดเชียงใหม่ รวมทั้งเข้าเยี่ยมชมพรรณไม้ภายในกลุ่มอาคารเรือนกระจกเฉลิมพระเกียรติ และ Canopy Walks เส้นทางศึกษาธรรมชาติเหนือเรือนยอดไม้

3.7 ผู้ตรวจราชการ ทส. ตรวจเยี่ยมการดำเนินงานของ อ.ส.พ.

วันพุธที่ 9 กันยายน 2563 นายพุดพิงศ์ สุรพุกษ์ ผู้ตรวจราชการกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม (ทส.) ตรวจเยี่ยมการดำเนินงานขององค์การสวนพฤกษศาสตร์ฯ ตามแผนการตรวจราชการกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ประจำปีงบประมาณ 2563 โดยมีนายรณรงค์ เสงี่ยม ผู้อำนวยการองค์การสวนพฤกษศาสตร์ฯ พร้อมด้วยคณะผู้บริหาร พนักงานองค์การสวนพฤกษศาสตร์ฯ ให้การต้อนรับและรายงานผลการดำเนินงาน ซึ่ง ผู้ตรวจราชการ ทส. ได้ให้ข้อเสนอแนะในการดำเนินงานด้านต่างๆ ของ อ.ส.พ. อาทิ ผนึกกำลังทำงานแบบบูรณาการกับหน่วยงานภายใต้สังกัด ทส. และภาคีเครือข่าย ทั้งภาครัฐ สถาบันการศึกษา หน่วยงานเอกชน ฯลฯ การใช้เทคโนโลยีสารสนเทศให้เกิดประโยชน์ในการบริหารจัดการเรื่องต่างๆ เพื่อให้เป็นองค์กรแห่งนวัตกรรมและการเรียนรู้ (Learning and innovation) การพัฒนาแหล่งเรียนรู้และนวัตกรรมภายในสวนพฤกษศาสตร์ฯ ประสานงานกับสถาบันการศึกษาในการนำนักเรียน นักศึกษาเข้าทัศนศึกษาคุณค่าทรัพยากรพรรณพืช ให้เกิดสำนึกทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ร่วมกันดูแลรักษาให้คงอยู่ต่อไป พร้อมทั้ง ได้ชื่นชมการดำเนินงานขององค์การสวนพฤกษศาสตร์ฯ ให้กำลังใจแก่บุคลากรขององค์การฯ ทุกคน เพราะทุกคนคือกำลังสำคัญในการร่วมกันทำงาน ขับเคลื่อนองค์กรให้บรรลุวัตถุประสงค์และเป้าหมายที่ตั้งไว้ โอกาสนี้ ผู้ตรวจราชการ ทส. ได้ปลูกต้นขุนไม้ ภายในบริเวณกลุ่มอาคารเรือนกระจกเฉลิมพระเกียรติ สวนพฤกษศาสตร์สมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์ อำเภอแมริม จังหวัดเชียงใหม่

รวมภาพกิจกรรมอื่นๆ

สวนพฤกษศาสตร์งอนแก่น

นายวราวุธ ศิลปอาชา รัฐมนตรีว่าการกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม เข้าชมนิทรรศการการใช้ประโยชน์จากพืช ทำด้วยจากใบตองและกาบหมาก ของสวนพฤกษศาสตร์งอนแก่น

ให้การต้อนรับผู้เข้าเยี่ยมชมสวนฯ

จัดนิทรรศการภายในและภายนอก

การมีส่วนร่วม กับหน่วยงานภายนอก ร่วมงานราชพิธีต่างๆ ร่วมกิจกรรมกับหน่วยงานภายนอก

สวนพฤกษศาสตร์พระแม่ย่า สุโขทัย

โครงการเที่ยวชมสวนสักการะองค์พระแม่ย่า (จำลอง)

กิจกรรม บวงสรวงสักการะพระแม่ย่า (จำลอง)

กิจกรรม ชมนิทรรศการจากสวนพฤกษศาสตร์สาขา
ทั้ง 5 สาขา และหน่วยงานราชการจังหวัดสุโขทัย

กิจกรรม ฐานการเรียนรู้ด้านพฤกษศาสตร์ ให้ความรู้กับนักเรียน

ชมดนตรีในสวน และตลาดนัดพันธุ์ไม้

โครงการจิตอาสา เราทำความดีด้วยหัวใจ ภายในพื้นที่
สวนพฤกษศาสตร์พระแม่ย่า สุโขทัย

สวนพฤกษศาสตร์ระยอง

ให้การต้อนรับและนำชมสวนฯ

จัดนิทรรศการให้ความรู้

สวนพฤกษศาสตร์บ้านร่มเกล้า พืชญโลก ในพระราชดำริ

กิจกรรมห่มหมอก กอดหนาว ดูดาวบนถุ

การให้บริการนักท่องเที่ยว ที่เข้าเยี่ยมชมสวน

กิจกรรมปลูกต้นไม้ เพื่อการอนุรักษ์

กิจกรรมสวนผักโรงเรียน

จัดนิทรรศการร่วมกับหน่วยงานภายนอก

ส่วนที่

ตำหนิติ บรรณาทิบาล

รายงานการปฏิบัติ ตามหลักการกำกับดูแลกิจการที่ดี

นโยบายการกำกับดูแลกิจการที่ดี

องค์การสวนพฤกษศาสตร์ (อ.ส.พ.) เป็นหน่วยงานรัฐวิสาหกิจ ที่มีภารกิจหลักในการเป็นหน่วยงานทางวิชาการที่มีบทบาทสำคัญในการสร้างองค์ความรู้ และแหล่งเรียนรู้ทางด้านทรัพยากรพรรณพืช และความหลากหลายทางชีวภาพ ซึ่งเป็นทรัพยากรธรรมชาติที่สำคัญของประเทศไทย และควรอนุรักษ์และฟื้นฟูให้คงอยู่สืบไป

คณะกรรมการ อ.ส.พ. ในฐานะผู้นำในการกำกับดูแลองค์กร ได้ตระหนักถึงความสำคัญของระบบธรรมาภิบาล (Corporate Governance : CG) ซึ่งถือเป็นปัจจัยสำคัญในการขับเคลื่อนภารกิจองค์กร ให้บรรลุวิสัยทัศน์องค์กรอย่างมีประสิทธิภาพ จึงได้กำหนดนโยบายหลักการและแนวทางปฏิบัติในการกำกับดูแลกิจการที่ดี สำหรับกรรมการ ผู้บริหาร และพนักงาน เพื่อเป็นแนวทางในการปฏิบัติใน อ.ส.พ. เพื่อให้เกิดเป็นวัฒนธรรมองค์กร และส่งเสริมให้ อ.ส.พ. เป็นหน่วยงานที่มีประสิทธิภาพในการดำเนินงาน มีการกำกับดูแลกิจการและการบริหารจัดการที่ดี มีจริยธรรม จรรยาบรรณ และมีคุณธรรมในการดำเนินธุรกิจ มีความโปร่งใส สามารถตรวจสอบได้ โดยมุ่งเน้นการมีส่วนร่วมในการแสดงบทบาทและความรับผิดชอบต่อคณะกรรมการ อ.ส.พ. การบริหารจัดการองค์กร และส่งเสริมให้มีการปฏิบัติต่อผู้มีส่วนได้ส่วนเสียอย่างเป็นธรรม และการส่งเสริมการพัฒนาบุคลากรและการเรียนรู้ ทั้งนี้ เพื่อแสดงความมุ่งมั่นต่อการบริหารกิจการตามหลักธรรมาภิบาล 6 ประการ และสอดคล้องกับหลักสำคัญ 7 ประการในการกำกับดูแลกิจการที่ดี อันเป็นมาตรฐานสากล เพื่อให้ อ.ส.พ. เป็นหน่วยงานที่มีความน่าเชื่อถือในระดับประเทศสืบไป

การรายงานผลการปฏิบัติตามนโยบาย

เพื่อแสดงความมุ่งมั่นต่อการบริหารกิจการตามหลักธรรมาภิบาล 6 ประการ และสอดคล้องกับหลักสำคัญสำหรับการจัดทำกรกำกับดูแลที่ดี อันเป็นมาตรฐานสากล อ.ส.พ. ได้กำหนดนโยบายการกำกับดูแลกิจการที่ดี ประกอบด้วยนโยบายหลัก 4 หมวด คือ

หมวดที่

1

นโยบายด้านบทบาทและความรับผิดชอบต่อคณะกรรมการ อ.ส.พ.

คณะกรรมการ อ.ส.พ. มุ่งเน้นที่จะบริหารงานอย่างเต็มความสามารถ โดยมุ่งเน้นบทบาทของคณะกรรมการในฐานะที่เป็นตัวแทนของรัฐ และประชาชนในการกำหนดนโยบายด้านการบริหารงาน รวมทั้งทิศทางการเจริญเติบโต และตัดสินใจในเรื่องที่สำคัญขององค์กร และกำกับดูแลฝ่ายบริหารในการจัดการองค์กรให้บรรลุเป้าหมายอย่าง

มีประสิทธิภาพสูงสุด โดยให้เป็นไปตามหลักการและปฏิบัติตามแนวทางการกำกับดูแลกิจการที่ดีในรัฐวิสาหกิจ และหลักสำคัญของการกำกับดูแลองค์กรที่ดีตามมาตรฐานสากล 7 ประการ ได้แก่

1. ความรับผิดชอบต่อผลการปฏิบัติงานหน้าที่ (Accountability)
2. ความสำนึกในหน้าที่ด้วยขีดความสามารถและประสิทธิภาพที่เพียงพอ (Responsibility)
3. การปฏิบัติต่อผู้มีส่วนได้ส่วนเสียโดยสุจริต และจะต้องพิจารณาให้เกิดความเท่าเทียมกัน (Equitable Treatment)
4. ความโปร่งใส (Transparency) กล่าวคือ ต้องมีความโปร่งใสใน 2 ลักษณะนี้
  - ความโปร่งใสในการดำเนินงานที่สามารถตรวจสอบได้
  - มีการเปิดเผยข้อมูลอย่างโปร่งใส (Transparency of Information Disclosure) คือ มีการแสดงผลประกอบการอย่างโปร่งใสแก่ผู้ที่เกี่ยวข้องทุกฝ่าย
5. การสร้างมูลค่าเพิ่มแก่กิจการทั้งในระยะสั้นและระยะยาวโดยการเปลี่ยนแปลงหรือเพิ่มมูลค่าใด ๆ นั้นจะต้องเป็นการเพิ่มความสามารถในทุกด้านเพื่อการแข่งขัน (Value Creation)
6. การส่งเสริมพัฒนาการกำกับดูแลและจรรยาบรรณที่ดีในการประกอบกิจการ (Ethics)
7. การมีส่วนร่วม เป็นการส่งเสริมให้เกิดการกระจายโอกาสแก่ประชาชนใหม่ให้มีส่วนร่วมในการแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับการดำเนินการใด ๆ ที่อาจมีผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อม สุขภาพอนามัยและคุณภาพชีวิต และความเป็นอยู่ของชุมชนหรือท้องถิ่น (Participation)

ลำดับ	นโยบายหลัก	การปฏิบัติตามนโยบาย
1	คณะกรรมการเข้าใจในบทบาทหน้าที่และความรับผิดชอบและแนวทางการกำกับดูแลที่ดีขององค์กร (CG : Accountability ความรับผิดชอบ) (หลักธรรมาภิบาล : หลักความรับผิดชอบ)	คณะกรรมการ อ.ส.พ. รับทราบอำนาจหน้าที่ ความรับผิดชอบของคณะกรรมการ อ.ส.พ. และคณะอนุกรรมการชุดต่าง ๆ รวมทั้งกำหนดแนวทางการปฏิบัติที่ดีของกรรมการ ตามหลักเกณฑ์การกำกับดูแลกิจการที่ดีของรัฐวิสาหกิจไว้อย่างชัดเจน
2	มุ่งเน้นให้คณะกรรมการมีการปฏิบัติงานตามหน้าที่และความรับผิดชอบครบถ้วนและมีประสิทธิภาพ โดยตระหนักถึงบทบาทหน้าที่ ในการกำหนดให้มีทิศทาง นโยบาย แผนงาน กลยุทธ์ และเป้าหมายที่ชัดเจนเป็นรูปธรรม (CG : Responsibility ความสำนึกในหน้าที่)	คณะกรรมการ อ.ส.พ. มีส่วนร่วมในการกำหนดทิศทาง นโยบาย กลยุทธ์ แผนงานทั้งในระยะสั้นและระยะยาว รวมถึงการทบทวนแผนงานประจำปีของ อ.ส.พ. ให้เป็นแผนที่มีรายละเอียดและองค์ประกอบที่ครบถ้วน สมบูรณ์
3	มุ่งเน้นให้คณะกรรมการองค์กร มีการทบทวนความพอเพียงของระบบบริหารจัดการองค์กรที่สำคัญอย่างสม่ำเสมอ (CG : Value Creation การสร้างมูลค่าเพิ่ม)	คณะกรรมการ อ.ส.พ. มีการแต่งตั้งคณะกรรมการและคณะอนุกรรมการในด้านต่าง ๆ ของการบริหารจัดการองค์กรที่สำคัญ ทั้ง 5 ระบบ อาทิเช่น การบริหารความเสี่ยง การควบคุมภายใน การบริหารจัดการสารสนเทศ และการบริหารทรัพยากรมนุษย์ โดยในที่ประชุมคณะอนุกรรมการ อ.ส.พ. มีการบันทึกข้อสังเกตและข้อเสนอแนะการดำเนินงานดังกล่าว เพื่อให้ฝ่ายบริหารนำไปทบทวนปรับปรุงแก้ไข
4	มุ่งเน้นให้คณะกรรมการมีการกำกับควบคุม ดูแล ติดตามผลการดำเนินงานองค์กรให้บรรลุเป้าหมายระยะสั้น ระยะยาวที่กำหนดไว้ (CG : Value Creation การสร้างมูลค่าเพิ่ม)	คณะกรรมการ อ.ส.พ. กำหนดให้มีการรายงานความก้าวหน้าการกำกับดูแล การควบคุม และติดตามการดำเนินงานของคณะอนุกรรมการด้านต่าง ๆ ให้ที่ประชุมคณะกรรมการ อ.ส.พ. รับทราบอย่างสม่ำเสมอ
5	มีการประเมินผลงานและทบทวนการกำหนดค่าตอบแทนผู้บริหารสูงสุดของรัฐวิสาหกิจ รวมถึงการกำหนด ตกลงหลักเกณฑ์ในการประเมินผู้บริหารระดับสูงไว้ล่วงหน้า (CG : Transparency ความโปร่งใส) (CG : Value Creation การสร้างมูลค่าเพิ่ม)	คณะกรรมการ อ.ส.พ. รับทราบแนวทางการประเมินผลงานการกำหนดตัวชี้วัดผลงาน การติดตามประเมินผล และการกำหนดค่าตอบแทนของผู้บริหารระดับสูงของรัฐวิสาหกิจที่เป็นรูปธรรม

ลำดับ	นโยบายหลัก	การปฏิบัติตามนโยบาย
6	มีการประชุมคณะกรรมการและคณะอนุกรรมการ อย่างสม่ำเสมอ โดยมีการจัดกลไกการประชุมที่เหมาะสม เพื่อให้มีส่วนร่วมในการพิจารณาและให้ข้อสังเกตในการประชุม (CG : Responsibility ความสำนึกในหน้าที่)	คณะกรรมการ อ.ส.พ. ได้ร่วมกันพิจารณาปฏิทินการประชุมตามปีงบประมาณไว้ล่วงหน้า โดยกำหนดให้มีการจัดประชุมคณะกรรมการ อ.ส.พ. เป็นประจำทุกเดือน หรืออาจมีการเปลี่ยนแปลงตามความเหมาะสม และการประชุมคณะอนุกรรมการ กำหนดให้มีการประชุมอย่างน้อยไตรมาสละครั้ง หรือตามความเหมาะสม ทั้งนี้ คณะกรรมการ อ.ส.พ. ได้กำหนดให้มีการจัดส่งเอกสารการประชุมในวาระที่มีความซับซ้อนให้แก่กรรมการล่วงหน้าเพื่อให้มีเวลาในการพิจารณาและศึกษารายละเอียดประกอบการพิจารณาให้ความเห็นชอบ
7	ส่งเสริมกระบวนการมีการพัฒนาตนเองของคณะกรรมการ โดยการประเมินตนเองและการเพิ่มพูนความรู้ในเรื่องที่เกี่ยวข้องกับกิจการ (CG : Ethic การส่งเสริมพัฒนาการการกำกับดูแลและจรรยาบรรณที่ดี)	กรรมการ อ.ส.พ. มีส่วนร่วมในการเข้ารับฟังกิจกรรมการบรรยายให้ความรู้ในเรื่องต่างๆ ที่ อ.ส.พ. จัดขึ้นอย่างสม่ำเสมอ

หมวดที่

2

นโยบายด้านการบริหารจัดการองค์กร

มุ่งมั่นพัฒนาระบบบริหารการจัดการองค์กรโดยมุ่งสู่ผลสัมฤทธิ์และผลลัพธ์ในการทำงานให้สอดคล้องกับเกณฑ์และแนวทางตามระบบการประเมินคุณภาพรัฐวิสาหกิจ (State Enterprise Performance Appraisal : SEPA) อย่างมีประสิทธิภาพ ภายใต้หลักธรรมาภิบาลและหลักการกำกับดูแลกิจการที่ดี อย่างเต็มขีดความสามารถ โปร่งใส ตรวจสอบได้ เพื่อสร้างมูลค่าเพิ่มให้แก่องค์กร ในระยะยาวอย่างยั่งยืน ตลอดจนการสร้างภาพลักษณ์และความเชื่อถือที่ดีต่อองค์กร โดยมีการกำกับดูแลการดำเนินงาน และพัฒนาระบบบริหารการจัดการองค์กรให้มีประสิทธิภาพ และมีมาตรฐาน

ลำดับ	นโยบายหลัก	การปฏิบัติตามนโยบาย
1	จัดให้มียุทธศาสตร์การดำเนินงานที่เหมาะสมทันสมัย และครอบคลุมในด้านต่างๆ ขององค์กร และสามารถใช้เป็นแนวทางการปฏิบัติได้	อ.ส.พ. มีการจัดทำแผนยุทธศาสตร์องค์กร และแผนยุทธศาสตร์การดำเนินงานในด้านต่างๆ ให้ครอบคลุมการดำเนินงานขององค์กรและมีการทบทวนอย่างสม่ำเสมอ
2	การบริหารความเสี่ยงที่เป็นระบบ เชื่อมโยงและบูรณาการความเสี่ยงกับการบริหารเทคโนโลยีสารสนเทศที่ดี ตลอดจนปลูกฝังการบริหารความเสี่ยงให้เป็นส่วนหนึ่งของวัฒนธรรมที่นำไปสู่การสร้างสรรค้มูลค่าให้แก่ อ.ส.พ. (CG : Value Creation การสร้างมูลค่าเพิ่ม)	อ.ส.พ. ทบทวน และปรับปรุงแผนกลยุทธ์การดำเนินงานด้านการบริหารความเสี่ยงระยะสั้นและระยะยาว เพื่อให้มีองค์ประกอบการบริหารความเสี่ยงที่ครบถ้วนและมีประสิทธิภาพครอบคลุมหลักเกณฑ์การประเมินองค์กร รวมทั้งจัดให้มีการประชุมคณะกรรมการ คณะทำงานบริหารความเสี่ยงในระดับองค์กร เพื่อให้มีการทบทวนปรับปรุงแผนบริหารความเสี่ยงในระดับองค์กรและระดับหน่วยงานย่อยอย่างสม่ำเสมอ
3	ความสามารถในการบริหารแผนการลงทุน	อ.ส.พ. จัดให้มีคณะทำงานเร่งรัดติดตามการใช้จ่ายงบประมาณตามแผนการลงทุนให้สอดคล้องกับนโยบายของรัฐบาล
4	การจัดวางระบบ EVM	อ.ส.พ. ส่งเสริมให้มีการจัดวางและพัฒนาระบบ EVM ให้เป็นไปตามเกณฑ์การประเมินผลการดำเนินงานของรัฐวิสาหกิจ

ลำดับ	นโยบายหลัก	การปฏิบัติตามนโยบาย
5	ส่งเสริมให้มีระบบการควบคุมภายในเป็นกระบวนการทำงานองค์กร ที่มีแนวทางการดำเนินงานตามมาตรฐานสากล (CG : Value Creation การสร้างมูลค่าเพิ่ม)	อ.ส.พ. มีการสร้างบรรยากาศการควบคุม โดยการส่งเสริมให้บุคลากรภายในองค์กรเกิดจิตสำนึกที่ดีในการปฏิบัติงานในความรับผิดชอบ และตระหนักถึงความจำเป็นและความสำคัญของการควบคุมภายใน มีการประเมินความเสี่ยงและจัดให้มีกิจกรรมควบคุมทั้งในระดับองค์กรและระดับกิจกรรม จัดให้มีสารสนเทศอย่างเพียงพอและจัดให้มีการติดตามประเมินผลอย่างต่อเนื่องและสม่ำเสมอ เพื่อสร้างความมั่นใจว่าระบบควบคุมภายในที่วางไว้เพียงพอและเหมาะสม
6	ระบบตรวจสอบภายในเป็นเครื่องมือสำคัญของฝ่ายบริหารในการช่วยติดตามงานเพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์และเป้าหมาย และเป็นกลไกที่สำคัญในการกำกับดูแลกิจการที่ดี (CG : Value Creation การสร้างมูลค่าเพิ่ม)	1. จัดให้มีการทบทวนและจัดทำกฎบัตรของหน่วยตรวจสอบภายในทุกปี 2. มีการประชุมหารือร่วมกับคณะกรรมการและฝ่ายบริหาร เพื่อให้ช่วยให้คำปรึกษาเกี่ยวกับการปรับปรุงประสิทธิภาพของการบริหารความเสี่ยง การควบคุมภายในและการกำกับดูแลที่ดีแก่กรรมการและฝ่ายบริหาร 3. ฝ่ายตรวจสอบภายในร่วมหารือเรื่องการประเมินความเสี่ยงกับคณะกรรมการและฝ่ายบริหาร เพื่อประโยชน์ในการจัดทำแผนการตรวจสอบเชิงกลยุทธ์ 4. คณะกรรมการและฝ่ายบริหารให้ความเห็นต่อรายงานผลการตรวจสอบที่น่าเสนอและมีการติดตามปรับปรุงแก้ไขตามข้อเสนอแนะอย่างเหมาะสม 5. ฝ่ายตรวจสอบภายในดำเนินการประเมินตนเอง และนำเสนอแผนกลยุทธ์และแผนปฏิบัติการในการปรับปรุงหน่วยงานตรวจสอบภายในตามกฎเกณฑ์ที่กำหนดไว้ในคู่มือการตรวจสอบภายในของรัฐวิสาหกิจ
7	การจัดการระบบสารสนเทศสามารถตอบสนองความต้องการของรัฐวิสาหกิจและรองรับการดำเนินงานตาม พ.ร.ฎ ว่าด้วยหลักเกณฑ์และวิธีการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี พ.ศ.2546 (CG : Value Creation การสร้างมูลค่าเพิ่ม)	อ.ส.พ. มีการทบทวนแผนแม่บทเทคโนโลยีสารสนเทศ แผนปฏิบัติการรวมทั้ง มีการพัฒนาระบบสารสนเทศที่สนับสนุนการบริหารจัดการของรัฐวิสาหกิจ ระบบสารสนเทศที่สนับสนุนการบริหารความเสี่ยง ควบคุมภายใน และตรวจสอบภายใน ระบบการบริหารทรัพยากรมนุษย์ ระบบสารสนเทศเพื่อตอบสนองความต้องการผู้รับบริการ ผู้มีส่วนได้ส่วนเสียทั้งภายนอกและภายใน รวมทั้งมีแผนพัฒนาสมรรถนะของบุคลากรด้าน ICT มีการประเมินความเสี่ยงและความคุ้มค่าของระบบสารสนเทศ
8	มุ่งเน้นให้ อ.ส.พ. มีการดำเนินงานด้วยความโปร่งใส โดยอยู่บนหลักการที่พนักงานทุกระดับปฏิบัติหน้าที่เพื่อผลประโยชน์สูงสุดของ อ.ส.พ. โดยปราศจากผลประโยชน์ส่วนตนเข้ามาเกี่ยวข้อง (หลักธรรมาภิบาล : ความโปร่งใส)	อ.ส.พ. มีการกำหนดกลไกการกำกับดูแลการปฏิบัติงานอันเป็นการขัดต่อผลประโยชน์ของ อ.ส.พ. โดยมีการจัดกิจกรรมบรรยายให้ความรู้แก่บุคลากรและเจ้าหน้าที่ของ อ.ส.พ.
9	ให้ความสำคัญกับการจัดทำรายงานผลการดำเนินงานและรายงานทางการเงิน ซึ่งเป็นเครื่องมือในการกำกับดูแลการดำเนินงานเพื่อให้ได้รายงานทางการเงินและรายงานทางการเงินบริหารที่ถูกต้อง ชัดเจน น่าเชื่อถือ และเป็นปัจจุบันให้ผู้ที่เกี่ยวข้องสามารถตรวจสอบได้ และช่วยลดความเสี่ยงที่จะทำให้เกิดผลเสียต่อการดำเนินงาน (หลักธรรมาภิบาล : ความโปร่งใส)	คณะกรรมการ อ.ส.พ. เป็นผู้รับผิดชอบในการเสริมสร้างกลไกการจัดทำรายงานทางการเงินและรายงานทางการเงินบริหารที่มีประสิทธิภาพ

หมวดที่

3

นโยบายด้านผู้รับบริการและผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย

คณะกรรมการ อ.ส.พ. มอบนโยบายให้องค์กรมีความมุ่งมั่นบริการ (Service) ดำเนินงานโดยคำนึงถึงสิทธิของผู้มีส่วนได้ส่วนเสียกลุ่มต่าง ๆ ประกอบด้วย ผู้ใช้บริการ ผู้ประกอบการ หน่วยงานภาครัฐ พนักงาน ตลอดจนชุมชน และสังคมส่วนรวม มุ่งเน้นการบริการด้วยใจ รวดเร็วทันใจ และบริการเป็นเลิศแก่ผู้รับบริการและผู้มีส่วนได้ส่วนเสียอย่างซื่อสัตย์สุจริต โปร่งใส เป็นธรรม และการให้มีส่วนร่วมในการให้ข้อคิดเห็น และข้อเสนอแนะ เพื่อตอบสนองความต้องการของผู้รับบริการและผู้มีส่วนได้เสียอย่างน่าพอใจ

นโยบายหลัก	การปฏิบัติตามนโยบาย
1. มุ่งมั่นในการสร้างจิตสำนึกในการให้บริการและให้บริการด้วยความรับผิดชอบ โดยยึดหลักความพึงพอใจของผู้รับบริการและผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย (หลักธรรมาภิบาล : คุณธรรม)	อ.ส.พ. มีการจัดทำแผนฝึกอบรม และพัฒนาบุคลากรให้มีจิตสำนึกและการให้บริการตามหลักความพึงพอใจของผู้รับบริการและผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย
2. ส่งเสริมให้มีการเปิดเผยสารสนเทศ ทั้งที่เป็นสารสนเทศทางการเงินและไม่ใช่ทางการเงินอย่างครบถ้วนเพียงพอตรงต่อความเป็นจริง เชื่อถือได้ สม่าเสมอ ทันเวลา (หลักธรรมาภิบาล : ความโปร่งใส)	อ.ส.พ. มีการจัดช่องทางในการเปิดเผยสารสนเทศที่มีสาระสำคัญ โดยจัดตั้งศูนย์ข้อมูลข่าวสารไว้ภายใน อ.ส.พ. และเพื่อรายงานผลการดำเนินงานผ่านทาง Website ของ อ.ส.พ.
3. ส่งเสริมให้มีการรับฟังคำถามและความเห็นของผู้เกี่ยวข้องทุกประเภทด้วยความเข้าใจและยอมรับต่อการตอบคำถาม (หลักธรรมาภิบาล : การมีส่วนร่วม)	อ.ส.พ. มีการจัดทำช่องทางในการรับฟังความเห็นของผู้เกี่ยวข้องทั้งในส่วนของผู้รับบริการและผู้มีส่วนได้ส่วนเสียภายในและภายนอก

หมวดที่

4

บุคลากรและการเรียนรู้

คณะกรรมการ อ.ส.พ. ให้ความสำคัญกับการพัฒนาทรัพยากรบุคคลอย่างเป็นระบบ และต่อเนื่อง มีการพัฒนาด้านการบริหารทรัพยากรบุคคลที่เป็นมาตรฐาน และมีทิศทางการพัฒนาที่ถูกต้อง โดยกำหนดนโยบายและกลยุทธ์ด้านการบริหารและพัฒนาทรัพยากรบุคคลที่สอดคล้องกับทิศทางการดำเนินงานของรัฐวิสาหกิจและกลยุทธ์ของรัฐวิสาหกิจ โดยตระหนักถึงคุณค่าของทรัพยากรมนุษย์ ซึ่งเป็นพลังขับเคลื่อนที่สำคัญขององค์กร ด้วยการส่งเสริมจัดให้มีระบบคุณธรรมในการพัฒนาทรัพยากรบุคคลอย่างเป็นระบบ ตามกระบวนการบริหารทรัพยากรบุคคล และมุ่งมั่นในการสร้างจิตสำนึกของบุคลากร ในการปฏิบัติหน้าที่ด้วยความซื่อสัตย์ มุ่งมั่น ทุ่มเท และรับผิดชอบต่อรายงานผลการปฏิบัติงานทั้งด้านบวกและด้านลบ โดยมุ่งเน้นผลประโยชน์สูงสุดขององค์กร

นโยบายหลัก	แนวทางการปฏิบัติ
1. กำหนดนโยบายและกลยุทธ์ในด้านการพัฒนาทรัพยากรบุคคล โดยพิจารณาในเชิงคุณภาพและเชิงปริมาณโดยเชื่อมโยงกับแผนวิสาหกิจ (หลักธรรมาภิบาล : ความรับผิดชอบ)	อ.ส.พ. มีการจัดทำแผนยุทธศาสตร์การพัฒนาบุคลากรที่เป็นปัจจัยแห่งความก้าวหน้าขององค์กร โดยส่งเสริมสนับสนุนการพัฒนาให้มีความรู้ความสามารถสูงขึ้นและเหมาะสมกับตำแหน่งงาน
2. ส่งเสริมให้ผู้ปฏิบัติงานมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ แลกเปลี่ยนเรียนรู้ เพื่อการพัฒนาองค์กร รวมถึงการมีส่วนร่วมในการกำหนดแผนยุทธศาสตร์ขององค์กร (หลักธรรมาภิบาล : ความมีส่วนร่วม)	อ.ส.พ. ดำเนินการจัดสร้างบรรยากาศในการมีส่วนร่วมในการตัดสินใจและแลกเปลี่ยนความรู้ด้านการพัฒนาองค์กรอย่างต่อเนื่อง

นโยบายหลัก	แนวทางการปฏิบัติ
3. กำกับดูแลให้บุคลากรปฏิบัติหน้าที่ด้วยความซื่อสัตย์สุจริต โปร่งใส มีคุณธรรมและจริยธรรม ปฏิบัติตามกฎหมาย ข้อบังคับ เป็นไปตามจรรยาบรรณขององค์กร เพื่อประโยชน์สูงสุดขององค์กร และไม่ดำเนินการใด ๆ ในลักษณะที่อาจก่อให้เกิดความขัดกันของผลประโยชน์ (หลักธรรมาภิบาล : นิติธรรม, คุณธรรม)	อ.ส.พ. มีการจัดทำจรรยาบรรณของ อ.ส.พ. เป็นลายลักษณ์อักษรและแจ้งเวียนให้บุคลากรในองค์กรได้รับทราบ และถือปฏิบัติ รวมทั้งเผยแพร่ผ่านระบบ เครือข่าย และจัดพิมพ์เพื่อเผยแพร่ต่อไป อีกทั้งมีการปรับปรุงแก้ไขกฎหมายข้อบังคับ และเผยแพร่ให้บุคลากรในองค์กรทราบอย่างทั่วถึง
4. มุ่งเน้นและพัฒนาระบบการประเมินผลการปฏิบัติงานที่เป็นธรรมและสะท้อนถึงประสิทธิภาพของผู้ปฏิบัติงานอย่างแท้จริง (หลักธรรมาภิบาล : โปร่งใส, ความคุ้มค่า)	อ.ส.พ. จัดให้มีระบบการให้ผลตอบแทนที่เหมาะสมและเป็นธรรม โดยอิงจากการประเมินผลการปฏิบัติงาน ทั้งเชิงปริมาณและคุณภาพ
5. ส่งเสริม สนับสนุน ระบบการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ ประสบการณ์ และความรู้ในการปฏิบัติงานทุกระดับ เพื่อมุ่งสู่การเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ (Learning Organization) โดยใช้หลักการของ Peter Senge 5 ประการ ประกอบด้วย 5.1 System Thinking กระบวนการคิดอย่างเป็นระบบ 5.2 Personal Mastery การสร้างวินัยของบุคคลในหน่วยงาน 5.3 Mental Models การปรับเปลี่ยน แนวความคิดของบุคคล 5.4 Share Vision การมีวิสัยทัศน์ร่วมกัน 5.5 Team Learning การเรียนรู้ของกลุ่ม/ฝ่าย/ทีม (หลักธรรมาภิบาล : การมีส่วนร่วม)	อ.ส.พ. จัดให้มีโครงการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ หรือโครงการจัดการองค์ความรู้ (KM) ภายในและภายนอก โดยมีการสื่อสารประชาสัมพันธ์ผ่านทางช่องทางต่าง ๆ
6. ส่งเสริมให้ผู้ปฏิบัติงานมีคุณภาพชีวิตที่ดี (หลักธรรมาภิบาล : ความรับผิดชอบ)	อ.ส.พ. ให้ความสำคัญเรื่องการพัฒนาหรือปรับปรุงแนวทางการทำงานที่เหมาะสมกับสภาพแวดล้อมหรือบริบทที่เปลี่ยนแปลงไป รวมทั้ง การจัดกิจกรรมหรือการบริการเพื่อเสริมสร้างสุขภาพกายและใจที่แข็งแรงให้แก่ผู้ปฏิบัติงาน การจัดกิจกรรมเพื่อสร้างความสัมพันธ์อันดีระหว่างผู้ปฏิบัติงาน และการพัฒนาหรือปรับปรุงสภาพแวดล้อมให้เหมาะสมในการทำงานและมีความปลอดภัยต่อชีวิตและทรัพย์สินของบุคลากร

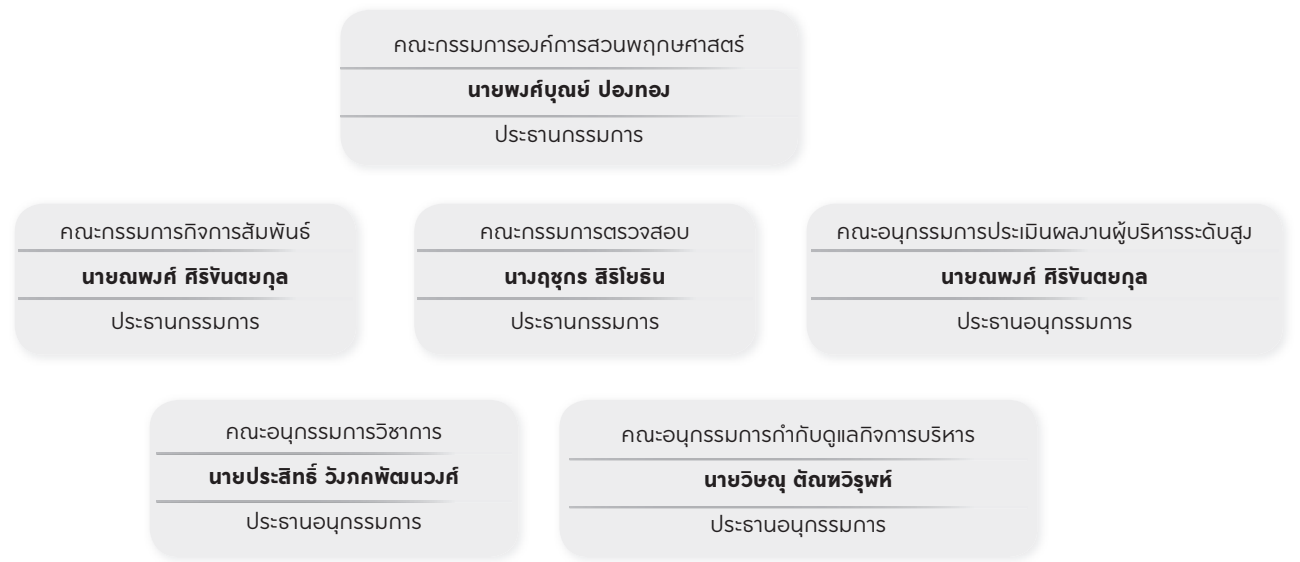
นโยบายป้องกันความขัดแย้งทางผลประโยชน์

คณะกรรมการ อ.ส.พ. กำหนดข้อบังคับและมาตรการป้องกัน ควบคุม และตรวจสอบการกระทำที่เป็นการขัดแย้งระหว่างผลประโยชน์ส่วนบุคคลและผลประโยชน์ของ อ.ส.พ. เพื่อให้กรรมการและผู้ปฏิบัติงานยึดถือปฏิบัติอย่างเคร่งครัด เป็นการป้องกันการแสวงหาผลประโยชน์ที่มิควรได้โดยชอบสำหรับตนเองหรือผู้อื่นจากการปฏิบัติ หรือละเว้นการปฏิบัติ อย่างใดในหน้าที่หรือตำแหน่งของกรรมการและผู้ปฏิบัติงานของ อ.ส.พ. โดยในการประชุมของกรรมการ อ.ส.พ. หากกรรมการท่านใดมีส่วนได้ส่วนเสีย หรือมีความขัดแย้งระหว่างผลประโยชน์ส่วนบุคคลกับผลประโยชน์ของ อ.ส.พ. ในเรื่องที่ได้มีการเสนอเข้าสู่ระเบียบวาระการประชุมในครั้งใด ก็ให้แจ้งต่อที่ประชุมคณะกรรมการ อ.ส.พ. เพื่อพิจารณา ให้งดออกเสียงเพื่อลงมติ หรืออาจเชิญให้ออกจากห้องประชุมในระหว่างที่พิจารณาเรื่องที่มีส่วนได้ส่วนเสียหรือมีความขัดแย้งทางผลประโยชน์นั้น ในส่วนของผู้ปฏิบัติงานได้มอบหมายให้สำนักตรวจสอบภายในทำหน้าที่สุ่มตรวจสอบ การประพฤติปฏิบัติตนของผู้ปฏิบัติงานและคู่สมรสเกี่ยวกับการรับทรัพย์สินหรือประโยชน์อื่นใดโดยธรรมจรรยาการ

ดำเนินการเกี่ยวกับการเสนอราคา และการเป็นผู้สัญญาหรือมีส่วนได้ส่วนเสียในสัญญาที่ได้ทำกับ อ.ส.พ. หากตรวจพบการกระทำผิดที่เป็นการฝ่าฝืนให้รายงานต่อผู้อำนวยการโดยทันที นอกจากนี้ยังได้กำหนดให้มีการรายงานการเปิดเผยข้อมูลความขัดแย้งทางผลประโยชน์ ในกรณีที่ผู้ปฏิบัติงานได้รับการแต่งตั้งให้เป็นผู้ตรวจสอบในกรณีต่าง ๆ เป็นคณะกรรมการหรือคณะทำงาน เช่น คณะกรรมการจัดซื้อจัดจ้าง กรรมการสอบสวนทางแพ่ง/ทางวินัย กรรมการสอบคัดเลือก เป็นต้น

โครงสร้างและความรับผิดชอบของคณะกรรมการ

คณะกรรมการ อ.ส.พ. มุ่งมั่นที่จะบริหารงานอย่างเต็มความสามารถ โดยมุ่งเน้นบทบาทของคณะกรรมการในฐานะที่เป็นตัวแทนของรัฐและประชาชนในการกำหนดนโยบายด้านการบริหารงาน รวมทั้ง กำหนดทิศทางการเจริญเติบโตและตัดสินใจในเรื่องสำคัญขององค์กร และกำกับดูแลฝ่ายบริหารในการจัดการองค์กรให้บรรลุเป้าหมายอย่างมีประสิทธิภาพสูงสุด โดยให้ปฏิบัติตามหลักการและปฏิบัติตามแนวทางการกำกับดูแลกิจการที่ดีในรัฐวิสาหกิจ และหลักสำคัญของการกำกับดูแลองค์กรที่ดีตามมาตรฐานสากล

ค่าตอบแทนของคณะกรรมการและคณะอนุกรรมการ

การกำหนดค่าตอบแทนของกรรมการรัฐวิสาหกิจ เช่น ค่าเบี้ยประชุม โบนัสกรรมการ เป็นไปตามหลักเกณฑ์และแนวทางปฏิบัติที่กระทรวงการคลังกำหนด ดังนี้

1. ค่าเบี้ยประชุมกรรมการ อ.ส.พ. กรรมการได้รับเบี้ยประชุมครั้งละ 12,000 บาทต่อคนต่อเดือน
2. ประธานกรรมการ ได้รับเบี้ยประชุมสูงกว่ากรรมการร้อยละ 25
3. ค่าเบี้ยประชุมอนุกรรมการ อ.ส.พ. กรรมการได้รับเบี้ยประชุมครั้งละ 6,000 บาทต่อคนต่อเดือน โดยกรรมการที่ได้รับแต่งตั้งให้เป็นประธานอนุกรรมการหรือประธานคณะกรรมการอื่นได้รับเบี้ยประชุมสูงกว่า กรรมการร้อยละ 25 และให้กรรมการรัฐวิสาหกิจได้รับเบี้ยรวมแล้วไม่เกิน 2 คณะ คณะละไม่เกิน 1 ครั้งต่อเดือน

โบนัสคณะกรรมการ

องค์การสวนพฤกษศาสตร์เป็นรัฐวิสาหกิจประเภทส่งเสริมและไม่หวังผลกำไร เดิมไม่มีการจ่ายโบนัสกรรมการ แต่ในปี 2548 องค์การฯ ได้เข้าสู่ระบบประเมินผลการดำเนินงานของรัฐวิสาหกิจ จึงทำให้กรรมการได้รับโบนัสตามระบบแรงจูงใจในระบบประเมินผล ตามระดับผลงาน กล่าวคือถ้าระดับผลงานที่ 3-5 กรรมการจะได้รับโบนัส 5,000-25,000 บาท และถ้าผลงานที่ระดับ 1-2.9 ไม่ได้รับโบนัส

ชื่อ - สกุล	ค่าตอบแทนของกรรมการ/อนุกรรมการ (เดือนตุลาคม 2562 - เดือนกันยายน 2563)					
	ค่าตอบแทน รายเดือนของ คณะกรรมการ อ.ส.พ.	เบี้ยประชุม คณะกรรมการ อ.ส.พ.	เงินโบนัส ประจำปี 2562	เบี้ยประชุม คณะอนุกรรมการ อ.ส.พ.	ค่าตอบแทน รายเดือนของ คณะกรรมการ ตรวจสอบ	รวม ค่าตอบแทน คณะกรรมการ
1. นายพงศ์บุญย์ ปองทอง	17,149.40	15,000.00	4,407.48	-	-	36,556.88
2. นายณพงษ์ ศรีขันตยกุล	72,000.00	12,000.00	4,305.55	52,500.00	72,000.00	212,805.55
3. นายวิษณุ ตัณฑวิรุฬห์	72,000.00	12,000.00	4,305.55	72,000.00	-	160,305.55
4. นายประสิทธิ์ วัฒนพัฒน์วงศ์	72,000.00	12,000.00	4,305.55	67,500.00	-	155,805.55
5. นางอุษกร สิริโยธิน	72,000.00	12,000.00	2,661.29	6,000.00	90,000.00	182,661.29
6. นางภัทรพร วรทรัพย์	30,000.00	-	4,305.55	-	30,000.00	64,305.55
7. นายอุดม จิตต์วัฒน์สกุล	8,709.70	12,000.00	-	-	-	20,709.70
8. นายนำชัย แสนสุภา	8,709.70	12,000.00	-	-	-	20,709.70
9. พล.ต.ต. วิวัฒน์ ชัยสังฆะ	8,709.70	12,000.00	-	-	-	20,709.70
10. ร.ต.ท.หญิง ศรีนัยกร เลิศโสภาส	8,709.70	12,000.00	-	-	-	20,709.70
11. นายรณรงค์ เสงี่ยม	72,000.00	12,000.00	5,000	54,000.00	-	143,000.00

หมายเหตุ: - ลำดับที่ 1 ได้รับการแต่งตั้งประธานกรรมการ อ.ส.พ. เมื่อวันที่ 18 สิงหาคม 2563
 - ลำดับที่ 6 ได้มีหนังสือลาออกจากการเป็นกรรมการ เมื่อวันที่ 1 มีนาคม 2563
 - ลำดับที่ 7-10 ได้รับแต่งตั้งเป็นกรรมการ อ.ส.พ. เมื่อวันที่ 18 สิงหาคม 2563

ค่าตอบแทนของผู้บริหารระดับสูง

อ.ส.พ. ได้จ่ายค่าตอบแทนแก่ผู้บริหารระดับสูง ซึ่งได้แก่ ผู้อำนวยการ อ.ส.พ. โดยแยกค่าตอบแทนออกเป็นประเภทต่างๆ ดังนี้

1. ค่าตอบแทนแรงงาน ได้แก่ เงินเดือน โบนัส
2. ค่าตอบแทนอื่น ได้แก่ ค่าเช่ารถยนต์ประจำตำแหน่ง ค่ารับรองประจำตำแหน่ง และค่าโทรศัพท์

ประเภทของค่าตอบแทน	ปี 2563 (ตั้งแต่เดือนตุลาคม 62 - กันยายน 63)
1. ค่าตอบแทนแรงงาน ได้แก่ เงินเดือน, โบนัส	1,661,000 บาท
2. ค่าตอบแทนอื่น ได้แก่ ค่ารับรองประจำตำแหน่ง ค่าโทรศัพท์ และค่ารถประจำตำแหน่ง	464,148.41 บาท

ขอบเขตและอำนาจหน้าที่

คณะกรรมการ อ.ส.พ. มีอำนาจหน้าที่วางนโยบายและควบคุมดูแลโดยทั่วไปซึ่งกิจการของ อ.ส.พ. และมีอำนาจหน้าที่ดังต่อไปนี้

1. วางข้อบังคับหรือระเบียบเพื่อปฏิบัติกรให้เป็นไปตามมาตรา 6 และมาตรา 7
2. วางข้อบังคับการประชุมและการดำเนินกิจการของคณะกรรมการและคณะอนุกรรมการ
3. วางข้อบังคับว่าด้วยการบรรจุ การแต่งตั้ง การเลื่อนขั้น การลดขั้นเงินเดือนและการออกจากตำแหน่ง อัตราเงินเดือน ค่าจ้าง เงินบำเหน็จและเงินรางวัล วินัย การลงโทษและการอุทธรณ์ การลงโทษของพนักงานและลูกจ้าง

4. วางข้อบังคับเกี่ยวกับการจัดแบ่งส่วนงานของ อ.ส.พ.
5. วางข้อบังคับเกี่ยวกับการปฏิบัติงานและการเงินของ อ.ส.พ.
6. กำหนดอัตราดอกเบี้ย ค่าภาระ ค่าบริการ ค่านายหน้าและค่าดำเนินการธุรกิจต่าง ๆ ของ อ.ส.พ.
7. วางข้อบังคับว่าด้วยการจ่ายค่าพาหนะและเบี้ยเลี้ยงเดินทาง ค่าเช่าที่พัก ค่าล่วงเวลา และการจ่ายเงินอื่น
8. วางระเบียบว่าด้วยเครื่องแบบผู้อำนวยการ พนักงานและลูกจ้าง
9. วางข้อบังคับเกี่ยวกับความปลอดภัย การใช้และการรักษาทรัพย์สินของ อ.ส.พ.
10. วางระเบียบว่าด้วยการร้องทุกข์ของพนักงานและลูกจ้าง
11. วางข้อบังคับเกี่ยวกับกองทุนสงเคราะห์หรือการสงเคราะห์อื่นเพื่อสวัสดิการของผู้ปฏิบัติงานใน อ.ส.พ. และครอบครัว ด้วยความเห็นชอบของคณะกรรมการ
12. วางข้อบังคับหรือระเบียบอันจำเป็นเพื่อให้กิจการของ อ.ส.พ. ดำเนินไปโดยเรียบร้อย

องค์ประกอบและวาระการดำรงตำแหน่งของคณะกรรมการ

โครงสร้างการบริหารงานขององค์การสวนพฤกษศาสตร์ ประกอบด้วย ประธานกรรมการและกรรมการอื่นในคณะกรรมการองค์การสวนพฤกษศาสตร์ อีกไม่น้อยกว่าห้าคนแต่ไม่เกินเก้าคน และให้ผู้อำนวยการเป็นกรรมการและเลขานุการ โดยคณะกรรมการเป็นผู้แต่งตั้งประธานกรรมการและกรรมการ ซึ่งกำหนดให้ผู้ดำรงตำแหน่งประธานกรรมการและกรรมการ ต้องไม่เป็นผู้มีส่วนได้เสียในธุรกิจที่กระทำกับ อ.ส.พ. หรือในธุรกิจที่เป็นการแข่งขันกับกิจการของ อ.ส.พ. ทั้งนี้ไม่ว่าโดยทางตรงหรือทางอ้อม เว้นแต่เป็นผู้ถือหุ้นหรือเป็นหุ้นส่วนที่จำกัดความรับผิดชอบในกิจการเช่นว่านั้น หรือเป็นประธานกรรมการ กรรมการ ผู้จัดการหรือผู้ดำเนินกิจการ โดยการมอบหมายของ อ.ส.พ. และกำหนดวาระการดำรงตำแหน่งคราวละ 2 ปี แต่อาจได้รับการแต่งตั้งอีกได้ในกรณีที่มีการพ้นจากตำแหน่งก่อนวาระ หรือในกรณีที่คณะกรรมการแต่งตั้งกรรมการเพิ่มขึ้นในระหว่างเวลาที่กรรมการซึ่งแต่งตั้งไว้แล้วยังมีวาระอยู่ในตำแหน่ง ให้ผู้ได้รับแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งแทนหรือให้เป็นกรรมการเพิ่มขึ้นอยู่ในตำแหน่งเท่ากับวาระที่เหลืออยู่ของกรรมการ ซึ่งได้รับการแต่งตั้งไว้แล้ว

การประชุมคณะกรรมการ

คณะกรรมการ อ.ส.พ. กำหนดให้มีการประชุมอย่างน้อยเดือนละ 1 ครั้ง ในวันศุกร์สัปดาห์ที่ 4 ของเดือน หากมีเรื่องให้คณะกรรมการพิจารณาเป็นกรณีเร่งด่วน อาจขออนุญาตประธานกรรมการเพื่อเรียกประชุมคณะกรรมการเป็นกรณีพิเศษเพิ่มเติมได้ตามความเหมาะสม โดยเลขานุการคณะกรรมการ อ.ส.พ. จะส่งหนังสือเชิญประชุมพร้อมระเบียบวาระและเอกสารประกอบการประชุมให้กรรมการแต่ละท่านทราบเป็นการล่วงหน้า เพื่อให้กรรมการมีเวลาเพียงพอที่จะศึกษาเอกสารและรายละเอียดต่างๆ ที่ อ.ส.พ. นำเสนอก่อนการประชุม ทั้งนี้ ในการประชุมทุกครั้งที่กรรมการแต่ละท่านได้เสนอความคิดเห็นอย่างเปิดเผยและเสรี มีการบันทึกรายงานการประชุมเป็นลายลักษณ์อักษร และจัดเก็บรายงานการประชุมที่คณะกรรมการ อ.ส.พ. รับรองแล้ว เพื่อให้กรรมการและผู้ที่เกี่ยวข้องตรวจสอบได้ รวมทั้งได้จัดส่งสำเนารายงานการประชุมให้สำนักงานคณะกรรมการนโยบายรัฐวิสาหกิจ (สคร.) นอกจากนี้ คณะกรรมการ อ.ส.พ. ยังให้เผยแพร่ระเบียบวาระการประชุมและมติที่ประชุมคณะกรรมการไว้บนเว็บไซต์ของ อ.ส.พ. (www.qsbg.org) เพื่อให้ผู้ปฏิบัติงานที่สนใจได้รับทราบรายละเอียด เพื่อความโปร่งใส และเป็นกลไกในเรื่อง Check and Balance อีกทางหนึ่งด้วย

ในปีงบประมาณ 2563 คณะกรรมการ อ.ส.พ. มีการประชุมทั้งสิ้น จำนวน 1 ครั้ง มีรายละเอียดดังต่อไปนี้

ชื่อ - สกุล	สรุปการเข้าร่วมประชุม คณะกรรมการ อ.ส.พ. ประจำปี 2563	
	ผลการจัดประชุม	
	ครั้งที่ 1/63 28 กันยายน 2563	จำนวนครั้งที่ประชุมทั้งหมด
1. นายพงศ์บุญ ปองทอง	1	1
2. นายณพงศ์ ศิริขันตยกุล	1	1
3. นายวิษณุ ตันทวิรุฬห์	1	1
4. นายประสิทธิ์ วงศ์พัฒน์วงศ์	1	1
5. นางฤชกร สิริโยธิน	1	1
6. นายอุดม ฐิตวัฒน์สกุล	1	1
7. นายนำชัย แสนสุภา	1	1
8. พล.ต.ต. วิวัฒน์ ชัยสังฆะ	1	1
9. ร.ต.ท.หญิง ศรัณย์กร เลิศโอภาส	1	1
10. นายรณรงค์ เส็งเอี่ยม	1	1

หมายเหตุ : 1 หมายถึง มาประชุม 0 หมายถึง ไม่มาประชุม

การประชุมคณะกรรมการ/คณะอนุกรรมการ

คณะกรรมการตรวจสอบ

มีอำนาจหน้าที่เป็นไปตามระเบียบกระทรวงการคลัง ว่าด้วยคณะกรรมการตรวจสอบและหน่วยตรวจสอบภายในของรัฐวิสาหกิจ พ.ศ.2555

สรุปการเข้าร่วมประชุมของคณะกรรมการตรวจสอบ ประจำปีบัญชี 2563 มีการประชุมทั้งสิ้น จำนวน 2 ครั้ง มีรายละเอียดดังต่อไปนี้

ชื่อ - สกุล	รวมจำนวนครั้งที่เข้าประชุม/การประชุมทั้งหมดในปี 2563
1. นางฤชกร สิริโยธิน	2/2
2. นายณพงศ์ ศิริขันตยกุล	2/2
3. นางภัทรพร วรทรัพย์	2/2

คณะกรรมการกิจการสัมพันธ์

อำนาจหน้าที่

- พิจารณาให้ความเห็นเกี่ยวกับการปรับปรุงประสิทธิภาพในการดำเนินงานขององค์การสวนพฤกษศาสตร์ ตลอดจนส่งเสริมและพัฒนาการแรงงานสัมพันธ์
  - หาทางปรองดองและระงับข้อโต้แย้งในองค์การสวนพฤกษศาสตร์
  - พิจารณาปรับปรุงระเบียบข้อบังคับในการทำงาน อันจะเป็นประโยชน์ต่อนายจ้าง ลูกจ้าง และองค์การสวนพฤกษศาสตร์
  - ปรีกษาหรือเพื่อแก้ปัญหาตามคำร้องทุกข์ของพนักงาน ลูกจ้างหรือสหภาพแรงงาน รวมถึงการร้องทุกข์ที่เกี่ยวกับการลงโทษทางวินัย
  - ปรีกษาหรือเพื่อพิจารณาปรับปรุงสภาพการจ้าง
- สรุปการเข้าร่วมประชุมของคณะกรรมการกิจการสัมพันธ์ ประจำปีบัญชี 2563 มีการประชุมทั้งสิ้น จำนวน 5 ครั้ง มีรายละเอียดดังต่อไปนี้

ชื่อ - สกุล	รวมจำนวนครั้งที่เข้าประชุม/การประชุมทั้งหมดในปี 2563
1. นายณพงศ์ ศิริขันตยกุล	5/5

คณะกรรมการกำกับดูแลการบริหาร

อำนาจหน้าที่

- ส่งเสริมและติดตามให้องค์การสวนพฤกษศาสตร์ มีการดำเนินการทางด้านนโยบายกลยุทธ์และแผนงานทั้งในระยะสั้นและระยะยาว ให้สอดคล้องกับสถานการณ์และสภาพแวดล้อมที่เปลี่ยนแปลงไป รวมถึงให้ดำเนินนโยบายการบริหารจัดการความเสี่ยงให้มีประสิทธิภาพสูงสุด
- กำกับดูแล และเสนอแนวทางการดำเนินงานขององค์การสวนพฤกษศาสตร์ให้เป็นไปในแนวทางการบริหารกิจการที่ดี มีระบบบริหารจัดการความเสี่ยงและควบคุมภายในที่เป็นไปตามมาตรฐานและตามที่กฎหมายกำหนด
- เสนอแนะแนวทางในการพัฒนาปรับปรุงประสิทธิภาพการดำเนินงาน การพัฒนาปรับปรุงกฎระเบียบข้อบังคับ ข้อสั่งการ และแนวทางขององค์การสวนพฤกษศาสตร์ เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพ รวมทั้งการพัฒนาเทคโนโลยีดิจิทัลและสื่อสารสนเทศต่าง ๆ ให้ทันสมัยตรงกับสถานการณ์ในปัจจุบัน
- ติดตามและเร่งรัดการดำเนินงานที่สำคัญขององค์การสวนพฤกษศาสตร์ และประเมินผลเพื่อนำเสนอคณะกรรมการพิจารณาอย่างสม่ำเสมอ
- พิจารณากลับกรองแผนงานโครงการ งบประมาณ และแผนบริหารจัดการความเสี่ยง นำเสนอคณะกรรมการพิจารณาให้ความเห็นชอบ

สรุปการเข้าร่วมประชุมของคณะกรรมการฯ ประจำปีบัญชี 2563 รวมทั้งสิ้น จำนวน 8 ครั้ง ดังนี้

ชื่อ - สกุล	รวมจำนวนครั้งที่เข้าประชุม/การประชุมทั้งหมดในปี 2563
1. นายวิษณุ ตันทวีรุฬห์	8/8
2. นายประสิทธิ์ วังภคพัฒน์วงศ์	8/8

คณะอนุกรรมการวิชาการ

อำนาจหน้าที่

- กำหนดนโยบาย แนวทางและให้ข้อเสนอแนะเพื่อการพัฒนาและดำเนินงานด้านวิชาการขององค์การสวนพฤกษศาสตร์ให้เป็นไปตามวิสัยทัศน์และยุทธศาสตร์
  - เสนอแนะแนวทาง เพื่อเพิ่มศักยภาพในการพัฒนารัฐกิจขององค์การสวนพฤกษศาสตร์จากภารกิจและพันธกิจที่องค์การฯ ดำเนินงาน
  - ส่งเสริมสนับสนุนให้เกิดความร่วมมือทางวิชาการระหว่างองค์การฯ และสถาบันทางวิชาการทั้งภายในและต่างประเทศ รวมทั้งสนับสนุนให้มีการดำเนินกิจกรรมทางวิชาการในอันที่จะผลักดันงานวิชาการด้านพฤกษศาสตร์ขององค์การฯ ให้เป็นที่รู้จักในวงกว้าง
  - ปฏิบัติหน้าที่หรือดำเนินการอื่นใดตามที่คณะกรรมการมอบหมาย
- สรุปการเข้าร่วมประชุมของคณะกรรมการฯ ประจำปีบัญชี 2563 รวมทั้งสิ้น จำนวน 1 ครั้ง ดังนี้

ชื่อ - สกุล	รวมจำนวนครั้งที่เข้าประชุม/การประชุมทั้งหมดในปี 2563
1. นายประสิทธิ์ วัฒนพัฒน์วงศ์	1/1
2. นางฤชกร สิริโยธิน	1/1

คณะอนุกรรมการประเมินผลงานผู้บริหารระดับสูง

อำนาจหน้าที่

- กำหนดหลักเกณฑ์ ตัวชี้วัด น้ำหนักและเป้าหมายในการประเมินผลงานของผู้บริหารระดับสูงสุดที่ชัดเจนและเป็นรูปธรรม นำเสนอคณะกรรมการพิจารณาให้ความเห็นชอบ เพื่อตกลงกับผู้บริหารสูงสุด
  - นำเสนอแนวทาง หลักเกณฑ์ในการพิจารณาค่าตอบแทนหรือแรงจูงใจอื่นของผู้บริหารระดับสูงและระดับสูงสุดที่เป็นธรรม เหมาะสม สอดคล้องกับสถานะภาพขององค์การ
  - ประมวลผลในการติดตามประเมินผลผู้บริหารระดับสูงและระดับสูงสุด
  - พิจารณาการขึ้นค่าตอบแทนและค่าตอบแทนพิเศษของผู้บริหารระดับสูง เพื่อเสนอคณะกรรมการพิจารณา
  - ปฏิบัติหน้าที่หรือดำเนินการอื่นใดตามที่คณะกรรมการมอบหมาย
- สรุปการเข้าร่วมประชุมของคณะกรรมการฯ ประจำปีบัญชี 2563 รวมทั้งสิ้น จำนวน 2 ครั้ง ดังนี้

ชื่อ - สกุล	รวมจำนวนครั้งที่เข้าประชุม/การประชุมทั้งหมดในปี 2563
1. นายณพงศ์ ศิริขันตยกุล	2/2
2. นายวิษณุ ตันทวิรุพท์	2/2
3. นายประสิทธิ์ วัฒนพัฒน์วงศ์	2/2

รายงานผลการปฏิบัติงานของคณะกรรมการตรวจสอบ ประจำปีงบประมาณ 2563

คณะกรรมการตรวจสอบองค์การสวนพฤกษศาสตร์ (อ.ส.พ.) ได้รับการแต่งตั้งตามคำสั่งคณะกรรมการองค์การสวนพฤกษศาสตร์ ที่ 2/2562 ลงวันที่ 3 พฤษภาคม พ.ศ.2562 มีผลตั้งแต่วันที่ 23 เมษายน 2562 ประกอบด้วย

1. นางอุษุกร สิริโยธิน	ประธานกรรมการ	2. นายณพงศ์ ศิริขันตยกุล	กรรมการ
3. นางภัทรพร วรทรัพย์	กรรมการ	4. ผู้อำนวยการสำนักตรวจสอบภายใน	เลขานุการ

* นางภัทรพร วรทรัพย์ ได้ลาออกจากการเป็นกรรมการตรวจสอบ ตั้งแต่วันที่ 1 มีนาคม 2563 ต่อมาคณะกรรมการองค์การฯ ได้แต่งตั้งร้อยตำรวจโทหญิง ศรีณัฏร์ เลิศโสภาส เป็นกรรมการเมื่อวันที่ 28 กันยายน 2563

ในปีงบประมาณ 2563 คณะกรรมการตรวจสอบมีการประชุม 2 ครั้ง เนื่องจากองค์ประชุมไม่ครบตามระเบียบกระทรวงการคลังว่าด้วยคณะกรรมการตรวจสอบและหน่วยตรวจสอบภายในของรัฐวิสาหกิจ พ.ศ.2555 ตั้งแต่ 1 มีนาคม 2563 นอกจากนี้ยังได้ประชุมร่วมกับผู้สอบบัญชีภายนอกขององค์การฯ 1 ครั้ง ซึ่งสามารถสรุปสาระสำคัญของงานของคณะกรรมการตรวจสอบได้ ดังนี้

1. การตรวจทานรายงานทางการเงิน

คณะกรรมการตรวจสอบ ได้สอบทานงบการเงินประจำปี 2562 และรายไตรมาส 1-3 ประจำปี 2563 ขององค์การสวนพฤกษศาสตร์ เพื่อให้มั่นใจว่ารายงานทางการเงินขององค์การสวนพฤกษศาสตร์ได้จัดทำขึ้นอย่างถูกต้องตามที่ควรในสาระสำคัญและเชื่อถือได้มาตรฐานการบัญชีที่ประกาศใช้อยู่ มีการเปิดเผยข้อมูล เพียงพอและเหมาะสม

2. การประชุมร่วมกับสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดิน (สตง.) ในฐานะผู้สอบบัญชีภายนอก

คณะกรรมการตรวจสอบ ได้ประชุมหารือร่วมกับสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดิน (สตง.) 1 ครั้ง เพื่อรับทราบความคิดเห็นและข้อเสนอแนะของ สตง. ต่อแนวการจัดทำงบการเงินขององค์การฯ และการเปิดเผยข้อมูลที่เป็นไปตามมาตรฐานรายงานทางการเงิน ในการปฏิบัติหน้าที่ให้เป็นตามกฎหมาย ระเบียบ ข้อบังคับ

3. การรายงานผลการปฏิบัติงานของคณะกรรมการตรวจสอบ

คณะกรรมการตรวจสอบ จัดทำรายงานผลการปฏิบัติงานของคณะกรรมการตรวจสอบ เสนอต่อคณะกรรมการองค์การสวนพฤกษศาสตร์ ซึ่งเป็นไปตามบทบัญญัติของระเบียบกระทรวงการคลังว่าด้วยคณะกรรมการตรวจสอบและหน่วยตรวจสอบภายในของรัฐวิสาหกิจ พ.ศ.2555

4. การกำกับดูแลงานตรวจสอบภายใน

คณะกรรมการตรวจสอบได้สอบทานรายงานผลการตรวจสอบตามแผนงานตรวจสอบประจำปีงบประมาณ 2563 ของหน่วยตรวจสอบกิจการภายใน โดยเห็นว่าการตรวจสอบกิจการภายในยังสามารถพัฒนาหรือเพิ่มประสิทธิภาพได้อีก และนำเทคโนโลยีมาช่วยในการประมวลผลและวิเคราะห์ข้อมูลเพิ่มเติม

5. สรุป

การปฏิบัติหน้าที่คณะกรรมการตรวจสอบองค์การสวนพฤกษศาสตร์ ตามขอบเขตอำนาจหน้าที่ที่กำหนดในกฎบัตรนั้น คณะกรรมการตรวจสอบได้ใช้ความรู้ ความเชี่ยวชาญ และทักษะของคณะกรรมการตรวจสอบอย่างเต็มความสามารถ ในการให้ความเห็นและข้อเสนออย่างอิสระ

คณะกรรมการตรวจสอบเห็นว่าองค์การฯ มีแผนการบริหารความเสี่ยงและการควบคุมภายในที่รัดกุม เหมาะสมเพียงพอ รวมทั้งพัฒนาศักยภาพของบุคลากรที่เกี่ยวข้องจะเป็นประโยชน์ต่อองค์การฯ ในการดำเนินงานได้อย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล

(นางอุษุกร สิริโยธิน)

ประธานกรรมการ

คณะกรรมการตรวจสอบองค์การสวนพฤกษศาสตร์

รายงานของผู้สอบบัญชีและกรรมการเงิน องค์การสวนพฤกษศาสตร์ อำเภอมะเริม จังหวัดเชียงใหม่
สำหรับสิ้นสุดวันที่ 30 กันยายน 2563

รายงานของผู้สอบบัญชี

เสนอ คณะกรรมการองค์การสวนพฤกษศาสตร์

ความเห็น

สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินได้ตรวจสอบงบการเงินขององค์การสวนพฤกษศาสตร์ ซึ่งประกอบด้วย งบแสดงฐานะการเงิน ณ วันที่ 30 กันยายน 2563 งบกำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จ งบแสดงการเปลี่ยนแปลงส่วนของผู้ถือหุ้น และงบกระแสเงินสด สำหรับปีสิ้นสุดวันเดียวกัน และหมายเหตุประกอบงบการเงิน รวมทั้งหมายเหตุสรุปนโยบายการบัญชีที่สำคัญ

สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินเห็นว่า งบการเงินข้างต้นนี้แสดงฐานะการเงินขององค์การสวนพฤกษศาสตร์ ณ วันที่ 30 กันยายน 2563 ผลการดำเนินงานและกระแสเงินสดสำหรับปีสิ้นสุดวันเดียวกัน โดยถูกต้องตามที่ควรในสาระสำคัญตามมาตรฐานการรายงานทางการเงิน

เกณฑ์ในการแสดงความเห็น

สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินได้ปฏิบัติงานตรวจสอบตามหลักเกณฑ์มาตรฐานเกี่ยวกับการตรวจเงินแผ่นดินและมาตรฐานการสอบบัญชี ความรับผิดชอบของสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินได้กล่าวไว้ในวรรคความรับผิดชอบของผู้สอบบัญชีต่อการตรวจสอบงบการเงินในรายงานของสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดิน สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินมีความเป็นอิสระจากองค์การสวนพฤกษศาสตร์ ตามมาตรฐานการตรวจเงินแผ่นดินและข้อกำหนดจรรยาบรรณของผู้ประกอบวิชาชีพบัญชีที่กำหนดโดยสภาวิชาชีพบัญชี ในส่วนที่เกี่ยวข้องกับการตรวจสอบงบการเงิน และสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินได้ปฏิบัติตามความรับผิดชอบด้านจรรยาบรรณอื่น ๆ ซึ่งเป็นไปตามหลักเกณฑ์มาตรฐานเกี่ยวกับการตรวจเงินแผ่นดินและข้อกำหนดจรรยาบรรณเหล่านี้ สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินเชื่อว่าหลักฐานการสอบบัญชีที่สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินได้รับเพียงพอและเหมาะสมเพื่อใช้เป็นเกณฑ์ในการแสดงความเห็นของสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดิน

ข้อมูลอื่น

ผู้บริหารเป็นผู้รับผิดชอบต่อข้อมูลอื่น ข้อมูลอื่นประกอบด้วย ข้อมูลซึ่งรวมอยู่ในรายงานประจำปี แต่ไม่รวมถึงงบการเงิน และรายงานของผู้สอบบัญชีที่อยู่ในรายงานประจำปีนั้น ซึ่งผู้บริหารจะจัดเตรียมรายงานประจำปีให้สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินภายหลังวันที่ในรายงานของผู้สอบบัญชีนี้นี้

ความเห็นของสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินต่องบการเงินไม่ครอบคลุมถึงข้อมูลอื่น และสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินไม่ได้ให้ความเชื่อมั่นต่อข้อมูลอื่น

ความรับผิดชอบของสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินที่เกี่ยวข้องกับการตรวจสอบงบการเงินคือ การอ่านและพิจารณาว่า ข้อมูลอื่นมีความขัดแย้งที่มีสาระสำคัญกับงบการเงินหรือกับความรู้ที่ได้รับจากการตรวจสอบของสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดิน หรือปรากฏว่าข้อมูลอื่นมีการแสดงข้อมูลที่ขัดต่อข้อเท็จจริงอันเป็นสาระสำคัญหรือไม่

เมื่อสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินได้อ่านรายงานประจำปี หากสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินสรุปได้ว่ามีการแสดงข้อมูลที่ขัดต่อข้อเท็จจริงอันเป็นสาระสำคัญ สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินต้องสื่อสารเรื่องดังกล่าวกับผู้มีหน้าที่ในการกำกับดูแล

ความรับผิดชอบของผู้บริหารต่องบการเงิน

ผู้บริหารมีหน้าที่รับผิดชอบในการจัดทำและนำเสนองบการเงินเหล่านี้โดยถูกต้องตามที่ควร ตามมาตรฐานการรายงานทางการเงิน และรับผิดชอบเกี่ยวกับการควบคุมภายในที่ผู้บริหารพิจารณาว่าจำเป็น เพื่อให้สามารถจัดทำงบการเงินที่ปราศจากการแสดงข้อมูลที่ขัดต่อข้อเท็จจริงอันเป็นสาระสำคัญไม่ว่าจะเกิดจากการทุจริตหรือข้อผิดพลาด

ในการจัดทำงบการเงิน ผู้บริหารรับผิดชอบในการประเมินความสามารถขององค์การสวนพฤกษศาสตร์ในการดำเนินงานต่อเนื่อง เปิดเผยเรื่องที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินงานต่อเนื่องตามความเหมาะสม และการใช้เกณฑ์การบัญชีสำหรับการดำเนินงานต่อเนื่อง เว้นแต่ผู้บริหารมีความตั้งใจที่จะเลิกองค์การสวนพฤกษศาสตร์หรือหยุดดำเนินงาน หรือไม่สามรถดำเนินงานต่อเนื่องต่อไปได้

ความรับผิดชอบของผู้สอบบัญชีต่อการตรวจสอบงบการเงิน

การตรวจสอบของสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินมีวัตถุประสงค์เพื่อให้ได้ความเชื่อมั่นอย่างสมเหตุสมผลว่างบการเงินโดยรวมปราศจากการแสดงข้อมูลที่ขัดต่อข้อเท็จจริงอันเป็นสาระสำคัญหรือไม่ ไม่ว่าจะเกิดจากการทุจริตหรือข้อผิดพลาด และเสนอรายงานของผู้สอบบัญชีซึ่งรวมความเห็นของสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินอยู่ด้วย ความเชื่อมั่นอย่างสมเหตุสมผลคือความเชื่อมั่นในระดับสูงแต่ไม่ได้เป็นการรับประกันว่าการปฏิบัติงานตรวจสอบตามหลักเกณฑ์มาตรฐานเกี่ยวกับการตรวจเงินแผ่นดินและมาตรฐานการสอบบัญชีจะสามารถตรวจพบข้อมูลที่ขัดต่อข้อเท็จจริงอันเป็นสาระสำคัญที่มีอยู่ได้เสมอไป ข้อมูลที่ขัดต่อข้อเท็จจริงอาจเกิดจากการทุจริตหรือข้อผิดพลาดและถือว่ามีสาระสำคัญเมื่อคาดการณ์ได้อย่างสมเหตุสมผลว่ารายการที่ขัดต่อข้อเท็จจริงแต่ละรายการหรือทุกรายการรวมกันจะมีผลต่อการตัดสินใจทางเศรษฐกิจของผู้ใช้งบการเงินจากการใช้งบการเงินเหล่านี้

ในการตรวจสอบของสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินตามหลักเกณฑ์มาตรฐานเกี่ยวกับการตรวจเงินแผ่นดินและมาตรฐานการสอบบัญชี สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินได้ใช้ดุลยพินิจและการสังเกตและสงสัยเยี่ยงผู้ประกอบวิชาชีพตลอดการตรวจสอบการปฏิบัติงานของสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินรวมถึง

- ระบุและประเมินความเสี่ยงจากการแสดงข้อมูลที่ขัดต่อข้อเท็จจริงอันเป็นสาระสำคัญในงบการเงิน ไม่ว่าจะเกิดจากการทุจริตหรือข้อผิดพลาด ออกแบบและปฏิบัติงานตามวิธีการตรวจสอบเพื่อตอบสนองต่อความเสี่ยงเหล่านั้น และได้หลักฐานการสอบบัญชีที่เพียงพอและเหมาะสมเพื่อเป็นเกณฑ์ในการแสดงความเห็นของสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดิน ความเสี่ยงที่ไม่พบข้อมูลที่ขัดต่อข้อเท็จจริงอันเป็นสาระสำคัญซึ่งเป็นผลมาจากการทุจริตจะสูงกว่าความเสี่ยงที่เกิดจากข้อผิดพลาด เนื่องจากการทุจริตอาจเกี่ยวกับการสมรู้ร่วมคิด การปลอมแปลงเอกสารหลักฐาน การตั้งใจละเว้นการแสดงผล การแสดงผลที่ไม่ตรงตามข้อเท็จจริงหรือการแทรกแซงการควบคุมภายใน

- ทำความเข้าใจในระบบการควบคุมภายในที่เกี่ยวข้องกับการตรวจสอบ เพื่อออกแบบวิธีการตรวจสอบที่เหมาะสมกับสถานการณ์ แต่ไม่ใช่เพื่อวัตถุประสงค์ในการแสดงความเห็นต่อความมีประสิทธิภาพของการควบคุมภายในขององค์การสวนพฤกษศาสตร์

- ประเมินความเหมาะสมของนโยบายการบัญชีที่ผู้บริหารใช้และความสมเหตุสมผลของประมาณการทางบัญชีและการเปิดเผยข้อมูลที่เกี่ยวข้องซึ่งจัดทำขึ้นโดยผู้บริหาร

- สรุปร่วมกับความเหมาะสมของการใช้เกณฑ์การบัญชีสำหรับการดำเนินงานต่อเนื่องของผู้บริหารและจากหลักฐานการสอบบัญชีที่ได้รับ สรุปว่ามีความไม่แน่นอนที่มีสาระสำคัญที่เกี่ยวกับเหตุการณ์หรือสถานการณ์ที่อาจเป็นเหตุให้เกิดข้อสงสัยอย่างมีนัยสำคัญต่อความสามารถขององค์การสวนพฤกษศาสตร์ในการดำเนินงานต่อเนื่องหรือไม่ ถ้าสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินได้ข้อสรุปว่ามีความไม่แน่นอนที่มีสาระสำคัญ สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินต้องกล่าวไว้ในรายงานของผู้สอบบัญชีของสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดิน โดยให้ข้อสังเกตถึงการเปิดเผยข้อมูลในงบการเงินที่เกี่ยวข้อง หรือถ้าการเปิดเผยข้อมูลดังกล่าวไม่เพียงพอความเห็นของสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินจะเปลี่ยนแปลงไป ข้อสรุปของสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินขึ้นอยู่กับหลักฐานการสอบบัญชีที่ได้รับจนถึงวันที่ในรายงานของผู้สอบบัญชีของสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดิน อย่างไรก็ตาม เหตุการณ์หรือสถานการณ์ในอนาคตอาจเป็นเหตุให้องค์การสวนพฤกษศาสตร์ต้องหยุดการดำเนินงานต่อเนื่อง

- ประเมินการนำเสนอ โครงสร้างและเนื้อหาของงบการเงินโดยรวม รวมถึงการเปิดเผยข้อมูลว่างบการเงินแสดงรายการและเหตุการณ์ในรูปแบบที่ทำให้มีการนำเสนอข้อมูลโดยถูกต้องตามที่ควรหรือไม่

สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินได้สื่อสารกับผู้บริหารในเรื่องต่าง ๆ ที่สำคัญซึ่งรวมถึงขอบเขตและช่วงเวลาของการตรวจสอบตามที่ได้วางแผนไว้ ประเด็นที่มีนัยสำคัญที่พบจากการตรวจสอบ รวมถึงข้อบกพร่องที่มีนัยสำคัญในระบบการควบคุมภายในหากสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินได้พบในระหว่างการตรวจสอบของสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดิน

(นางสาวดารากร ดวงฤทธิ์)

ผู้อำนวยการสำนักตรวจเงินแผ่นดินจังหวัดเชียงใหม่

(นายศศิธร อริยจักร)

นักวิชาการตรวจเงินแผ่นดินชำนาญการพิเศษ

สำนักตรวจเงินแผ่นดินจังหวัดเชียงใหม่

Chiang Mai Provincial Audit Office

วันที่ 15 กุมภาพันธ์ 2564

งบแสดงฐานะทางการเงิน
ณ วันที่ 30 กันยายน 2563

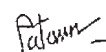
	หมายเหตุ	2563	2562
หน่วย : บาท			
สินทรัพย์			
สินทรัพย์หมุนเวียน			
เงินสดและรายการเทียบเท่าเงินสด	4.1	214,029,906.81	219,190,787.02
เงินลงทุนชั่วคราว	4.2	100,480,021.69	99,435,633.55
สินค้าคงเหลือ	4.3	3,053,147.98	3,786,618.51
สินทรัพย์หมุนเวียนอื่น	4.4	9,854,898.17	17,645,933.39
รวมสินทรัพย์หมุนเวียน		327,417,974.65	340,058,972.47
สินทรัพย์ไม่หมุนเวียน			
ที่ดิน อาคารและอุปกรณ์ (สุทธิ)	4.5	343,157,001.54	366,058,351.28
อสังหาริมทรัพย์เพื่อการลงทุน (สุทธิ)	4.6	28,091,961.50	29,655,005.27
สินทรัพย์ไม่มีตัวตน (สุทธิ)	4.7	5,165,699.49	3,895,258.71
สินทรัพย์ไม่หมุนเวียนอื่น	4.8	15,000.00	15,000.00
รวมสินทรัพย์ไม่หมุนเวียน		376,429,662.53	399,623,615.26
รวมสินทรัพย์		703,847,637.18	739,682,587.73
หนี้สินและส่วนของผู้ถือหุ้น			
หนี้สินหมุนเวียน			
เจ้าหนี้การค้า	4.9	61,014.65	80,759.55
หนี้สินหมุนเวียนอื่น	4.10	24,284,215.35	37,404,822.33
รวมหนี้สินหมุนเวียน		24,345,230.00	37,485,581.88
หนี้สินไม่หมุนเวียน			
รายได้เงินอุดหนุนรัฐบาลรอรับรู้	4.11	345,354,810.66	378,193,953.08
หนี้สินผลประโยชน์พนักงาน	4.12	55,171,415.43	51,070,370.68
หนี้สินไม่หมุนเวียนอื่น	4.13	3,112,647.16	3,987,058.76
รวมหนี้สินไม่หมุนเวียน		403,638,873.25	433,251,382.52
รวมหนี้สิน		427,984,103.25	470,736,964.40
ส่วนของผู้ถือหุ้น			
ทุน	4.14	70,000,000.00	70,000,000.00
กำไรสะสม			
จัดสรรแล้ว		101,512,721.94	09,302,538.25
ยังไม่ได้จัดสรร		104,350,811.99	89,643,085.08
รวมส่วนของผู้ถือหุ้น		275,863,533.93	268,945,623.33
รวมหนี้สินและส่วนของผู้ถือหุ้น		703,847,637.18	739,682,587.73

หมายเหตุประกอบงบการเงินถือเป็นส่วนหนึ่งของงบการเงินนี้

(นายรณรงค์ เต็งเยี่ยม)

ผู้อำนวยการองค์การสวนพฤกษศาสตร์

(นางสาวปัทวี แสงฉาย)

ผู้อำนวยการสำนักบริหาร

องค์การสวนพฤกษศาสตร์

งบกำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จ
สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 30 กันยายน 2563

	หมายเหตุ	หน่วย:บาท	
		2563	2562
รายได้			
รายได้เงินอุดหนุนจากรัฐบาล		214,850,763.32	237,820,937.48
รายได้จากการเข้าชมสวน		15,280,911.22	20,490,305.71
รายได้จากการให้สิทธิประกอบกิจการ		693,847.50	2,336,448.60
รายได้จากการอนุญาตให้ใช้พื้นที่		510,406.29	1,093,960.83
รายได้จากการขายสินค้า		6,303,394.10	6,338,238.20
รายได้จากการจัดประชุมสัมมนา		-	-
รายได้จากการจัดทำป้ายพรรณไม้		89,985.97	128,028.02
รายได้จากการจำหน่ายน้ำประปา		81,019.75	156,585.00
รายได้จากการจำหน่ายสินค้ารับฝากขาย		1,817,262.43	1,774,023.18
รายได้จากการจำหน่ายพรรณไม้		1,769,130.00	1,829,675.00
รายได้จากการจำหน่ายอาหารและเครื่องดื่ม		2,298,613.13	2,061,556.88
รายได้จากการให้เช่าทรัพย์สินเพื่อการท่องเที่ยว		632,383.55	320,280.75
รายได้จากกิจกรรมส่งเสริมการเรียนรู้		159,341.11	381,588.79
รายได้ดอกเบี้ยเงินฝากสถาบันการเงิน		2,390,891.46	2,790,305.89
รายได้อื่น		5,745,515.24	4,011,638.56
รวมรายได้		252,623,465.07	281,533,572.89
ค่าใช้จ่ายในการดำเนินงาน			
เงินเดือนและค่าจ้าง	4.15	76,091,242.70	72,962,573.33
ค่าสาธารณูปโภค	4.16	7,645,236.67	8,022,893.98
ค่าตอบแทน	4.17	61,128,458.97	73,128,260.93
ค่าใช้สอย	4.18	31,320,897.22	43,286,236.18
ค่าวัสดุ	4.19	23,850,645.87	31,936,328.86
ค่าเสื่อมและค่าตัดจำหน่าย		43,279,030.39	42,726,650.45
รวมรายจ่าย		243,315,511.82	272,062,943.73
กำไรสำหรับปี		9,307,953.25	8,529,320.02
กำไร(ขาดทุน)เบ็ดเสร็จอื่น			
กำไร(ขาดทุน)จากการประมาณการตามหลักคณิตศาสตร์ประกันภัย		(684,178.65)	-
กำไรเบ็ดเสร็จรวมสำหรับปี		8,623,774.60	8,529,320.02

หมายเหตุประกอบงบการเงินถือเป็นส่วนหนึ่งของงบการเงินนี้

งบแสดงการเปลี่ยนแปลงส่วนของเจ้าของ

สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 30 กันยายน 2563

หน่วยบาท
รวม

ทุน	กำไรสะสม						ยังไม่ได้จัดสรร	รวม				
	กำไรสะสม	จัดสรรแล้ว	เงินปันผล	กองทุน เงินรายได้	สำรองเพื่อ เงินลงทุน	เงินส่งคืนคลัง						
	สำรอง ธรรมดา	สำรองเพื่อ ขยายกิจการ	สำรองเพื่อ การหมุนเวียน ธุรกิจจัดหา รายได้	สำรอง ตามกฎหมาย แรงงาน	สำรอง ตามกฎหมาย ทรัพย์สิน	ค่าบำรุง	เงินปันผล	กองทุน เงินรายได้	สำรองเพื่อ เงินลงทุน	เงินส่งคืนคลัง		
ยอดยกมา ณ วันที่ 1 ตุลาคม 2561	70,000,000.00	6,644,495.62	49,466,912.65	7,338,367.77	978,449.04	4,892,245.18	4,892,245.18	3,913,796.15	35,284,594.00	8,396,746.04	72,289,752.10	268,761,813.45
ผลสะสมจากการแก้ไขข้อผิดพลาดทางบัญชี	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	51,235.90	51,235.90
ยอดยกมา ณ วันที่ 1 ตุลาคม 2561 หลังปรับปรุง	70,000,000.00	6,644,495.62	49,466,912.65	7,338,367.77	978,449.04	4,892,245.18	4,892,245.18	3,913,796.15	35,284,594.00	8,396,746.04	72,340,988.00	268,813,049.35
เงินจ่ายจากกำไรสะสมจัดสรรแล้ว	-	-	(3,028,570.00)	-	-	-	-	-	(14,206,296.06)	-	17,234,866.06	-
เงินนำส่งกระทรวงการคลัง	-	-	-	-	-	-	-	-	-	(8,396,746.04)	-	(8,396,746.04)
ปรับปรุงกำไรสะสมจัดสรรแล้ว	-	(4,198,373.03)	42,332,298.09	(7,338,367.77)	(978,449.04)	-	(4,892,245.18)	(3,913,796.15)	(21,078,297.94)	-	67,231.02	-
กำไรเบ็ดเสร็จรวมสำหรับปี	-	6,823,456.02	-	-	-	-	-	-	-	1,705,864.00	-	8,529,320.02
ยอดคงเหลือ ณ วันที่ 30 กันยายน 2562	70,000,000.00	2,446,122.59	95,594,096.76	-	4,892,245.18	4,664,209.72	-	-	-	1,705,864.00	89,643,085.08	268,945,623.33
ยอดยกมา ณ วันที่ 1 ตุลาคม 2562	70,000,000.00	2,446,122.59	95,594,096.76	-	4,892,245.18	4,664,209.72	-	-	-	1,705,864.00	89,643,085.08	268,945,623.33
ผลสะสมจากการแก้ไขข้อผิดพลาดทางบัญชี	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
ยอดยกมา ณ วันที่ 1 ตุลาคม 2562 หลังปรับปรุง	70,000,000.00	2,446,122.59	95,594,096.76	-	4,892,245.18	4,664,209.72	-	-	-	1,705,864.00	89,643,085.08	268,945,623.33
เงินจ่ายจากกำไรสะสมจัดสรรแล้ว	-	-	(12,567,726.91)	-	-	(2,140,000.00)	-	-	-	-	14,707,726.91	-
เงินนำส่งกระทรวงการคลัง	-	-	-	-	-	-	-	-	-	(1,705,864.00)	-	(1,705,864.00)
กำไรเบ็ดเสร็จรวมสำหรับปี	-	6,899,019.68	-	-	-	-	-	-	-	1,724,754.92	-	8,623,774.60
ยอดคงเหลือ ณ วันที่ 30 กันยายน 2563	70,000,000.00	2,446,122.59	89,925,389.53	-	4,892,245.18	2,524,209.72	-	-	-	1,724,754.92	104,350,811.99	275,863,533.93

องค์การสวนพฤกษศาสตร์

งบกระแสเงินสด
สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 30 กันยายน 2563

	หน่วย : บาท	
	2563	2562
กระแสเงินสดจากกิจกรรมดำเนินงาน		
กำไรสำหรับปี	9,307,953.25	8,529,320.02
รายการปรับกระทบกำไรสำหรับปีเป็นเงินสดรับ(จ่าย)		
จากกิจกรรมดำเนินงาน		
ค่าเสื่อมราคาและค่าตัดจำหน่าย	43,279,030.39	42,726,650.45
กำไรจากการตัดจำหน่ายสินทรัพย์	(1,769,337.79)	(781,134.26)
รายได้อุดหนุนจากรัฐบาลรอการรับรู้ตัดจ่าย	(38,430,540.17)	(40,820,817.27)
รายได้ดอกเบี้ยรับ	(2,390,891.46)	(2,790,305.89)
ค่าใช้จ่ายผลประโยชน์พนักงาน	4,255,602.77	20,304,810.57
ปรับปรุงกำไรสะสมปีก่อนเพิ่มขึ้น	-	51,235.90
กำไรจากการดำเนินงานก่อนการเปลี่ยนแปลงในสินทรัพย์และหนี้สินดำเนินงาน	14,251,816.99	27,219,759.52
สินทรัพย์ดำเนินงาน(เพิ่มขึ้น)ลดลง		
สินค้ำคงเหลือ	733,470.53	(165,150.41)
ลูกหนี้เงินยืมทдорง	370,256.16	709,240.81
ค่าใช้จ่ายจ่ายล่วงหน้า	7,340.40	(11,589.43)
เงินค้ำรับ	(293,685.87)	1,966,999.97
สินทรัพย์หมุนเวียนอื่น	226,901.61	(423,353.84)
หนี้สินดำเนินงานเพิ่มขึ้น(ลดลง)		
เจ้าหนี้การค้า	(19,744.90)	(11,765.40)
ค่าใช้จ่ายค้างจ่าย	(1,331,984.44)	(6,795,924.84)
หนี้สินหมุนเวียนอื่น	(1,008,362.47)	2,064,521.50
รายได้อุดหนุนจากรัฐบาลรอการรับรู้	1,871,100.70	39,972,960.51
หนี้สินไม่หมุนเวียนอื่น	(874,411.60)	282,344.15
เงินสดจ่ายผลประโยชน์พนักงาน	(527,175.84)	(421,919.33)
เงินสดรับดอกเบี้ย	2,499,590.53	3,189,892.20
เงินสดสุทธิได้มาจากกิจกรรมดำเนินงาน	<u>15,905,111.80</u>	<u>67,576,015.41</u>
กระแสเงินสดจากกิจกรรมลงทุน		
เงินสดจ่ายสำหรับเงินลงทุนชั่วคราว	(1,044,388.14)	(1,033,225.28)
เงินสดจ่ายเพื่อซื้ออาคารและอุปกรณ์	(16,930,010.76)	(54,221,056.05)
เงินสดรับจากการจำหน่ายอาคารและอุปกรณ์	1,769,345.79	825,607.49
เงินสดจ่ายเพื่อซื้อสินทรัพย์ไม่มีตัวตน	(3,155,074.90)	(489,417.45)
เงินสดสุทธิใช้ไปในกิจกรรมลงทุน	<u>(19,360,128.01)</u>	<u>(54,918,091.29)</u>
กระแสเงินสดจากกิจกรรมจัดหาเงิน		
เงินนำส่งกระทรวงการคลัง	(1,705,864.00)	(8,396,746.04)
เงินสดสุทธิใช้ไปในกิจกรรมจัดหาเงิน	<u>(1,705,864.00)</u>	<u>(8,396,746.04)</u>
เงินสดและรายการเทียบเท่าเงินสดเพิ่มขึ้น(ลดลง)สุทธิ	(5,160,880.21)	4,261,178.08
เงินสดและรายการเทียบเท่าเงินสด ณ วันต้นงวด	<u>219,190,787.02</u>	<u>214,929,608.94</u>
เงินสดและรายการเทียบเท่าเงินสด ณ วันสิ้นงวด	<u>214,029,906.81</u>	<u>219,190,787.02</u>
ข้อมูลเพิ่มเติมประกอบงบกระแสเงินสด		
การจัดสรรกำไรสุทธิประจำปีที่ยังไม่ได้้นำส่งคลัง	1,724,754.92	1,705,864.00
หมายเหตุประกอบงบการเงินเป็นส่วนหนึ่งของงบการเงินนี้		

หมายเหตุประกอบงบการเงิน สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 30 กันยายน 2563

1. ข้อมูลทั่วไป

องค์การสวนพฤกษศาสตร์ เป็นรัฐวิสาหกิจสังกัดกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม จัดตั้งขึ้นเมื่อวันที่ 8 เมษายน 2535 ตามพระราชกฤษฎีกาจัดตั้งองค์การสวนพฤกษศาสตร์ พ.ศ.2535 โดยได้รับทุนประเดิมจากรัฐบาลครั้งแรก จำนวน 0.45 ล้านบาท เมื่อวันที่ 13 กรกฎาคม 2536 และถือเป็นวันเริ่มต้นงบบุญชี หลังจากนั้นได้รับทุนประเดิมจากรัฐบาลเพิ่มเติมจนครบ 70 ล้านบาท ในปี 2537 โดยมีสำนักงานใหญ่ตั้งอยู่ที่อำเภอแมริม จังหวัดเชียงใหม่ และมีสำนักงานสาขาซึ่งเป็นสวนพฤกษศาสตร์ประจำภูมิภาคต่าง ๆ ของประเทศไทย จำนวน 4 แห่ง ดังนี้

1. สวนพฤกษศาสตร์บ้านร่มเกล้า พิษณุโลก ในพระราชดำริ อำเภอชาติตระการ จังหวัดพิษณุโลก จัดตั้งขึ้นตั้งแต่ปี พ.ศ.2542 ตามพระราชดำริของสมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์ พระบรมราชินีนาถ
2. สวนพฤกษศาสตร์เมืองพล ขอนแก่น อำเภอพล จังหวัดขอนแก่น จัดตั้งขึ้นตั้งแต่ปี พ.ศ.2544
3. สวนพฤกษศาสตร์ระยอง อำเภอแกลง จังหวัดระยอง จัดตั้งขึ้นเมื่อวันที่ 15 มกราคม 2545 โดยความเห็นชอบจากคณะอนุกรรมการพิจารณาสถานที่ทำงานของหน่วยราชการในเขตกรุงเทพมหานครและเมืองหลัก สำนักนโยบายและแผนสิ่งแวดล้อม
4. สวนพฤกษศาสตร์พระแม่ย่าสุโขทัย อำเภอเมือง จังหวัดสุโขทัย ได้ดำเนินโครงการจัดตั้งในปี พ.ศ.2551 และได้รับงบประมาณโครงการจัดตั้งในปีงบประมาณ 2552 โดยพื้นที่ดำเนินการเช่าจากที่ราชพัสดุ

องค์การสวนพฤกษศาสตร์ มีวัตถุประสงค์ดังต่อไปนี้

1. รวบรวมพรรณไม้ต่าง ๆ เพื่อจัดปลูกให้เป็นหมวดหมู่
  2. ทำหน้าที่เป็นศูนย์รวมตัวอย่างพรรณไม้แห้ง ข้อมูล เอกสาร สิ่งพิมพ์เผยแพร่ และแลกเปลี่ยนความรู้ทางวิชาการพฤกษศาสตร์กับองค์กรอื่นทั้งภายในและภายนอกราชอาณาจักร
  3. ขยายพันธุ์ และอนุรักษ์พรรณไม้ของประเทศไทย
  4. ศึกษา ค้นคว้า ฝึกอบรม และวิจัยทางด้านพฤกษศาสตร์และผลิตภัณฑ์ที่ผลิตขึ้นจากพืช รวมทั้งส่งเสริมและให้ความร่วมมือในกิจการดังกล่าวของส่วนราชการ รัฐวิสาหกิจ และเอกชน
  5. เป็นสถานศึกษาพรรณไม้ในสภาพธรรมชาติ ตลอดจนเป็นสถานที่สำหรับการสนทนาการพักผ่อนหย่อนใจ และให้ความรู้โดยเฉพาะทางด้านพฤกษศาสตร์
  6. ปลูกฝังและกล่อมเกลาจิตใจ รวมทั้งให้ความรู้แก่เยาวชน ให้ตระหนักถึงคุณค่าของทรัพยากรธรรมชาติ
  7. นำเข้ามาในและส่งออกป็นนอกราชอาณาจักรเพื่อจำหน่ายซึ่งของที่เกี่ยวข้องกับกิจการพฤกษศาสตร์
  8. ประกอบกิจการพฤกษศาสตร์ รวมทั้งกิจการอื่นที่เกี่ยวข้องหรือต่อเนื่องหรือใกล้เคียงกับกิจการพฤกษศาสตร์
- องค์การสวนพฤกษศาสตร์ได้สร้างสวนพฤกษศาสตร์ที่อำเภอแมริม จังหวัดเชียงใหม่ ให้เป็นสวนพฤกษศาสตร์ในระดับสากลที่สมบูรณ์แบบ และเป็นศูนย์กลางในการดำเนินการศึกษาด้านพืชในภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้และของโลกในอนาคต และเป็นโครงการเฉลิมพระเกียรติสมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์ พระบรมราชินีนาถ ในมหามงคลเฉลิมพระชนมพรรษา 5 รอบ จึงได้รับพระราชทานนามว่า “สวนพฤกษศาสตร์สมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์” (QUEEN SIRIKIT BOTANIC GARDEN)

ในปี 2542 องค์การสวนพฤกษศาสตร์ มีนโยบายหารายได้โดยให้บุคคลทั่วไปเข้าชมสวนและเก็บค่าเข้าชมสวนเป็นรายบุคคล รวมทั้งให้บริการด้านการจัดห้องสัมมนา นอกจากนี้ยังได้จัดทำหนังสือพรรณไม้ต่าง ๆ และจัดจำหน่าย

เพื่อวัตถุประสงค์ในการรายงานข้อมูล จึงเรียก องค์การสวนพฤกษศาสตร์ ว่า “อ.ส.พ.”

2. เกณฑ์ในการจัดทำงบการเงิน

งบการเงินนี้จัดทำขึ้นตามหลักกรบัญชีที่รับรองทั่วไปในประเทศไทยภายใต้พระราชบัญญัติการบัญชี พ.ศ.2543 ซึ่งหมายถึงมาตรฐานการบัญชีที่ออกภายใต้พระราชบัญญัติวิชาชีพบัญชี พ.ศ.2547 งบการเงินหลัก (คือ งบแสดงฐานะการเงิน งบกำไรขาดทุน เบ็ดเสร็จ งบแสดงการเปลี่ยนแปลงส่วนของผู้เจ้าของ และงบกระแสเงินสด) ได้จัดทำให้เป็นรูปแบบที่สมบูรณ์ ส่วนหมายเหตุประกอบงบการเงินจัดทำให้สอดคล้องกับมาตรฐานการบัญชี ฉบับที่ 1 เรื่อง การนำเสนองบการเงิน

3. นโยบายการบัญชีที่สำคัญ

3.1 การรับรู้รายได้

3.1.1 รายได้จากดำเนินงานรับรู้เมื่อเกิดขึ้นจริง

3.1.2 รายได้ดอกเบี้ยรับรู้ตามเกณฑ์สัดส่วนของเวลา โดยคำนึงถึงอัตราผลตอบแทนที่แท้จริงของสินทรัพย์

3.1.3 เงินงบประมาณรับจากรัฐบาล

เงินงบประมาณที่ได้รับจากรัฐบาลเพื่อเป็นค่าใช้จ่ายในการดำเนินงานประจำปี หมวดเงินอุดหนุน บันทึกลงเป็นรายได้เงินอุดหนุนจากรัฐบาลรอการรับรู้และรับรู้เป็นรายได้เงินอุดหนุนจากรัฐบาลเมื่อเกิดค่าใช้จ่าย

กรณีที่รับรู้เพื่อเป็นรายจ่ายลงทุน หมวดค่าครุภัณฑ์ที่ดินและสิ่งก่อสร้าง บันทึกลงเป็นรายได้เงินอุดหนุนจากรัฐบาลรอการรับรู้และรับรู้เป็นรายได้เงินอุดหนุนจากรัฐบาลเมื่อเกิดค่าใช้จ่าย (ค่าเสื่อมราคาและค่าตัดจำหน่ายทุกสิ้นงวด)

3.2 เงินสดและรายการเทียบเท่าเงินสด

เงินสดและรายการเทียบเท่าเงินสด หมายถึง เงินสดในมือ เช็คระหว่างทาง เงินฝากธนาคารประเภทจ่ายคืนเมื่อทวงถาม และเงินฝากธนาคารประเภทเงินฝากประจำซึ่งมีอายุไม่เกินสามเดือน

3.3 เงินลงทุนชั่วคราว

เงินลงทุนชั่วคราว หมายถึง เงินฝากธนาคารประเภทเงินฝากประจำ ซึ่งมีอายุเกินสามเดือนแต่ไม่เกินสิบสองเดือน

3.4 สินค้าคงเหลือ

สินค้าคงเหลือแสดงในราคาทุน โดยคำนวณราคาทุนตามวิธีเข้าก่อน-ออกก่อน

3.5 วัสดุคงเหลือ

วัสดุคงเหลือ ณ วันสิ้นงวด คำนวณด้วยราคาทุนตามวิธีเข้าก่อน-ออกก่อน โดยบันทึกบัญชีวัสดุเป็นค่าใช้จ่ายในวันที่ซื้อหรือวันที่ตรวจรับ ก่อนจะรับรู้เป็นสินทรัพย์ตามจำนวนคงเหลือ ณ วันสิ้นงวด

3.6 ที่ดิน อาคารและอุปกรณ์

ที่ดิน อาคารและอุปกรณ์ แสดงตามราคาทุน ณ วันที่ซื้อหรือได้มาหรือก่อสร้างแล้วเสร็จและตรวจรับไว้ใช้งานแล้วหักด้วยค่าเสื่อมราคาสะสม อุปกรณ์ที่มีราคาหน่วยละไม่เกิน 30,000.00 บาท รับรู้เป็นค่าใช้จ่ายทั้งจำนวนในงวดบัญชีที่ซื้อ

ค่าเสื่อมราคาอาคารและอุปกรณ์ รับรู้ ณ วันสิ้นงวด คำนวณโดยวิธีเส้นตรงตามอายุการใช้งานโดยประมาณของสินทรัพย์แต่ละประเภท ดังนี้

อาคารถาวร	20-30-40 ปี
อาคารโรงเรือนจัดแสดง	20-30-40 ปี
อาคารชั่วคราว/โรงเรือน	20 ปี
สิ่งก่อสร้างใช้คอนกรีตเสริมเหล็กเป็นส่วนประกอบหลัก	20-25-30-40 ปี
สิ่งก่อสร้างโครงสร้างเหล็กเป็นส่วนประกอบหลัก	20 ปี
สิ่งก่อสร้างจากวัสดุสำเร็จรูปเป็นส่วนประกอบหลัก	15 ปี
สิ่งก่อสร้างใช้ไม้	10 ปี
นิทรรศการจัดแสดงถาวร	5 ปี
ระบบสาธารณูปโภค	
- ระบบน้ำ	10-15-20 ปี
- ระบบไฟฟ้า	15-20-40 ปี
- ระบบสื่อสาร	10-20 ปี
งานระบบเครื่องปรับอากาศขนาดใหญ่ในอาคาร	15 ปี
ครุภัณฑ์ และเครื่องใช้สำนักงาน	5 ปี
ยานพาหนะ เครื่องมือ และเครื่องใช้ประจำยานพาหนะ	5 ปี

3.7 อสังหาริมทรัพย์เพื่อการลงทุน

อสังหาริมทรัพย์เพื่อการลงทุน แสดงตามราคาทุน ณ วันที่ซื้อหรือได้มาหรือก่อสร้างแล้วเสร็จ และตรวจรับไว้ใช้งานแล้วหักด้วยค่าเสื่อมราคาสะสม

ค่าเสื่อมราคาอสังหาริมทรัพย์เพื่อการลงทุน รับรู้ ณ วันสิ้นงวด คำนวณโดยวิธีเส้นตรงตามอายุการใช้งานโดยประมาณของสินทรัพย์

3.8 สินทรัพย์ไม่มีตัวตน

สินทรัพย์ไม่มีตัวตน แสดงตามราคาทุน ณ วันที่ซื้อหรือได้มาหรือดำเนินการแล้วเสร็จ และตรวจรับไว้ใช้งานแล้วหักด้วยค่าตัดจำหน่ายสะสม สินทรัพย์ไม่มีตัวตนที่มีราคาหน่วยละไม่เกิน 30,000 บาท รับรู้เป็นค่าใช้จ่ายทั้งจำนวนในงวดบัญชีที่ซื้อ

ค่าตัดจำหน่ายสินทรัพย์ไม่มีตัวตน รับรู้ ณ วันสิ้นงวด คำนวณโดยวิธีเส้นตรงตามอายุการใช้งานโดยประมาณของสินทรัพย์จำนวน 5 ปี

3.9 หนี้สินผลประโยชน์พนักงาน

การประมาณการหนี้สินผลประโยชน์พนักงานที่จ่ายให้แก่พนักงานหลังออกจากงานกรณีเกษียณอายุ ประมาณการตามหลักคณิตศาสตร์ประกันภัยซึ่งต้องใช้สมมติฐานด้านการเงิน เช่น อัตราคิดลด เงินเดือนพนักงาน และปัจจัยอื่นๆ เป็นต้น และข้อสมมติฐานด้านประชากรศาสตร์ เช่น อัตราการเข้า-ออกของพนักงาน อัตราการเกษียณ เป็นต้น โดยมีการประเมินภาวะผูกพันตามหลักคณิตศาสตร์ประกันภัยตามรายการจ่าย และภาวะผูกพันเกี่ยวกับค่าใช้จ่ายผลประโยชน์พนักงานหลังออกจากงาน รับรู้เป็นหนี้สินในงบแสดงฐานะการเงินในรายการหนี้สินผลประโยชน์พนักงาน โดยจะรับรู้คู่กับค่าใช้จ่ายในงบกำไรขาดทุนเมื่อมีผลกำไรขาดทุนจากการประมาณการตามหลักคณิตศาสตร์ประกันภัยในงวดบัญชีนั้นทันที

ผลประโยชน์พนักงานที่กำหนดไว้ดังนี้

3.9.1 ค่าตอบแทนความชอบในการทำงาน

อ.ส.พ. กำหนดให้พนักงานที่เกษียณอายุหรือตายได้รับค่าตอบแทนความชอบในการทำงานสำหรับพนักงานซึ่งได้ปฏิบัติงานในช่วงก่อนเกษียณอายุ ที่ทำงานติดต่อกันครบ 5 ปีขึ้นไปแต่ไม่ถึง 15 ปี ทำงานตั้งแต่ 15 ปีขึ้นไปแต่ไม่ถึง 20 ปี และที่ทำงานตั้งแต่ 20 ปีขึ้นไป ด้วยอัตราค่าตอบแทนเป็นจำนวน 180 วัน 300 วัน และ 400 วัน ของฐานเงินเดือนเดือนสุดท้ายตามลำดับ

3.9.2 วันลาพักผ่อน

ภาวะผูกพันผลประโยชน์ของพนักงานวัดมูลค่าโดยคิดลดกระแสเงินสดและรับรู้เป็นค่าใช้จ่ายเมื่อพนักงานทำงานให้

4. ข้อมูลเพิ่มเติม

4.1 เงินสดและรายการเทียบเท่าเงินสด ประกอบด้วย

	2563	2562
เงินสด	171,623.41	131,499.33
เงินฝากธนาคาร		
ประเภทกระแสรายวัน	3,000.00	3,000.00
ประเภทออมทรัพย์	55,999,591.58	68,572,007.61
ประเภทประจำ 3 เดือน	157,343,562.54	150,484,280.08
เงินฝากสหกรณ์ออมทรัพย์ อ.ส.พ.		
ประเภทออมทรัพย์	512,129.28	-
รวม	214,029,906.81	219,190,787.02

หน่วย : บาท

4.2 เงินลงทุนชั่วคราว ประกอบด้วย

	หน่วย : บาท	
	2563	2562
เงินฝากธนาคาร		
ประเภทประจำ 12 เดือน	100,480,021.69	99,435,633.55
รวม	100,480,021.69	99,435,633.55

4.3 สินค้าคงเหลือ ประกอบด้วย

	หน่วย : บาท	
	2563	2562
สินค้าสำเร็จรูป	3,042,277.98	3,780,451.01
วัตถุดิบ	10,870.00	6,167.50
รวม	3,053,147.98	3,786,618.51

4.4 สินทรัพย์หมุนเวียนอื่น ประกอบด้วย

	หน่วย : บาท	
	2563	2562
ภาษีเงินได้ถูกหัก ณ ที่จ่ายเวลา	-	3,598.12
ค่าใช้จ่ายจ่ายล่วงหน้า	44,770.47	52,110.87
ดอกเบี้ยค้างรับ	896,403.55	1,005,102.62
เงินกันไว้เบิกเหลือมปี	-	7,371,523.85
เงินค้างรับจากคลังจังหวัด	-	381,400.88
ภาษีซื้อยังไม่ถึงกำหนด	28,168.34	29,110.84
วัสดุคงเหลือ	2,460,153.39	2,715,920.74
รายได้ค้างรับ	4,448,854.18	3,773,767.43
ลูกหนี้เงินยืม	805,993.02	1,176,249.18
ลูกหนี้อื่น	521,758.19	490,138.19
เงินรอเรียกคืน	648,797.03	647,010.67
รวม	9,854,898.17	17,645,933.39

ณ วันที่ 30 กันยายน 2563 รายได้ค้างรับ จำนวน 4,448,854.18 บาท เป็นรายได้ปี 2562 และปี 2563 ที่ยังไม่ได้รับเงินจากผู้ที่ได้รับสิทธิประกอบการตามสัญญาอนุญาตให้ประกอบกิจการให้บริการและบริหารอาคารศูนย์ฝึกอบรม-สัมมนา

4.5 ที่ดิน อาคารและอุปกรณ์ ประกอบด้วย

	30 กันยายน 2563				30 กันยายน 2562	
	อาคารและ สิ่งก่อสร้าง	ครุภัณฑ์และ อุปกรณ์ สำนักงาน	ยานพาหนะ	สินทรัพย์ ระหว่าง ก่อสร้าง	รวม	ที่ดิน อาคาร และอุปกรณ์
หน่วย : บาท						
ราคาทุน						
ณ วันต้นงวด	890,333,562.80	126,878,679.34	50,874,698.55	-	1,068,086,940.69	1,022,168,525.64
ซื้อ/รับโอน/ปรับปรุง	11,557,050.76	1,545,000.00	3,500,000.00	327,960.00	16,930,010.76	79,581,204.47
โอนออก	-	-	-	-	-	(25,360,148.42)
ตัดจำหน่าย	(70,000.00)	-	(5,302,103.00)	-	(5,372,103.00)	(8,302,641.00)
ณ วันสิ้นงวด	901,820,613.56	128,423,679.34	49,072,595.55	327,960.00	1,079,644,848.45	1,068,086,940.69
ค่าเสื่อมราคาสะสม						
ณ วันต้นงวด	574,769,487.35	92,609,435.81	34,649,666.25	-	702,028,589.41	671,049,725.84
ค่าเสื่อมราคา	23,790,333.42	10,345,057.20	5,695,961.88	-	39,831,352.50	39,237,031.34
ตัดจำหน่าย	(69,999.00)	-	(5,302,096.00)	-	(5,372,095.00)	(8,258,167.77)
ณ วันสิ้นงวด	598,489,821.77	102,954,493.01	35,043,532.13	-	736,487,846.91	702,028,589.41
ราคาตามบัญชี						
ณ วันที่ 30 ก.ย. 2563	303,330,791.79	25,469,186.33	14,029,063.42	327,960.00	343,157,001.54	-
ณ วันที่ 30 ก.ย. 2562	315,564,075.45	34,269,243.53	16,225,032.30	-	-	366,058,351.28

ที่ดินซึ่งเป็นที่ตั้งของ อ.ส.พ. มีเนื้อที่ทั้งหมด 6,482 ไร่ 1 งาน 35 ตารางวา โดยแบ่งเป็น 2 ส่วน ดังนี้

ส่วนที่ 1 พื้นที่ที่อยู่ในเขตอุทยานแห่งชาติดอยสุเทพ-ปุย ในความดูแลของกรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพรรณพืช จำนวนเนื้อที่ 4,238 ไร่ 3 งาน 85 ตารางวา ปัจจุบันอยู่ระหว่างการพิจารณาเพิกถอนอุทยานแห่งชาติดอยสุเทพ-ปุย บางส่วน

ส่วนที่ 2 พื้นที่ที่ราชพัสดุในความรับผิดชอบใช้ประโยชน์ของกรมพิเศษที่ 5 กองทัพบกที่ 3 จำนวนเนื้อที่ 2,243 ไร่ 1 งาน 50 ตารางวา ซึ่ง อ.ส.พ. ได้เข้าที่ดินราชพัสดุเพื่อประโยชน์อย่างอื่นตามสัญญาเช่าที่ดินราชพัสดุ ที่ 4 ชม-17/2547 ลงวันที่ 25 ธันวาคม 2560 มีกำหนดระยะเวลา 3 ปี นับตั้งแต่วันที่ 1 มกราคม 2561-31 ธันวาคม 2563 อัตราค่าเช่าปีละ 1,572.00 บาท

ที่ดินที่เป็นที่ตั้งของสวนพฤกษศาสตร์บ้านร่มเกล้า พิษณุโลก ในพระราชดำริ ตั้งอยู่ในเขตตำบลบ่อภาค อำเภอชาติตระการ จังหวัดพิษณุโลก เนื้อที่โดยประมาณ 1,385 ไร่ อยู่ในการดูแลรักษาของโครงการพัฒนาเพื่อความมั่นคงพื้นที่ภูซัด ภูเมียง ภูสอยดาว และ อ.ส.พ. ได้ขอใช้ประโยชน์โดยไม่มีค่าเช่าแต่อย่างใด

ที่ดินที่เป็นที่ตั้งของสวนพฤกษศาสตร์เมืองพล ขอนแก่น ตั้งอยู่ในเขตพื้นที่บึงทุ่งผึ้งพิศ ตำบลเพ็กใหญ่ อำเภอพล จังหวัดขอนแก่น เนื้อที่ดำเนินการประมาณ 75 ไร่ เป็นพื้นที่สาธารณสมบัติของแผ่นดิน ประเภทพลเมืองใช้ประโยชน์ร่วมกัน อยู่ระหว่างการพิจารณาอนุมัติให้ใช้พื้นที่จากกรมที่ดิน

ที่ดินที่เป็นที่ตั้งของสวนพฤกษศาสตร์ระยอง ตั้งอยู่ในเขตพื้นที่ หมู่ที่ 2 ตำบลชากพง อำเภอแกลง จังหวัดระยอง โดยมีเนื้อที่ดำเนินการ 1,193 ไร่ ส่วนหนึ่งของพื้นที่สาธารณประโยชน์หนองจำรุงทั้งหมด 3,871 ไร่ ปัจจุบันอยู่ระหว่างการถอนสภาพพื้นที่เพื่อใช้ประโยชน์ตามระเบียบทางราชการ สวนพฤกษศาสตร์ระยองยังไม่มีสิทธิครอบครองตามกฎหมาย โดยยังไม่ได้รับอนุญาตถอนสภาพเป็นพื้นที่ราชพัสดุ จึงยังไม่มีกรเข้าพื้นที่ อีกทั้งยังไม่ได้มาซึ่งพื้นที่ตามกฎหมาย พื้นที่ดังกล่าวยังคงเป็นพื้นที่สาธารณะยังไม่มีกรจัดซื้อที่ดินหรือค่าชดเชยเวนคืนที่ดิน

ที่ดินที่เป็นที่ตั้งสวนพฤกษศาสตร์พระแม่ย่า สุโขทัย ตั้งอยู่ในตำบลบ้านกล้วย อำเภอเมือง จังหวัดสุโขทัย มีเนื้อที่ 340 ไร่ 3 งาน 1 ตารางวา ตามสัญญาเช่าที่ดินราชพัสดุ เพื่อประโยชน์อื่นอย่างอื่น ที่ 4 สท-1/2553 ลงวันที่ 3 พฤษภาคม 2553 และได้ต่ออายุสัญญาเช่าครั้งล่าสุด เมื่อวันที่ 11 ธันวาคม 2562 มีกำหนดระยะเวลา 3 ปี นับตั้งแต่วันที่ 1 มกราคม 2563-31 ธันวาคม 2565 แยกเป็นเนื้อที่ส่วนที่ตั้งอาคารสำนักงานและอาคารประกอบอื่น ๆ เนื้อที่ 4,246.74 ตารางวา และบริเวณที่ปลูกพรรณไม้ต่าง ๆ เนื้อที่ 330 ไร่ 1 งาน 54.26 ตารางวา อัตราค่าเช่าเข้าปีละ 99,074.00 บาท

4.6 อสังหาริมทรัพย์เพื่อการลงทุน ประกอบด้วย

	หน่วย : บาท	
	2563	2562
อาคารศูนย์ฝึกอบรม-สัมมนา		
ราคาทุน		
ณ วันต้นงวด	120,928,603.00	120,928,603.00
ซื้อเพิ่ม	-	-
ณ วันสิ้นงวด	120,928,603.00	120,928,603.00
ค่าเสื่อมราคาสะสม		
ณ วันต้นงวด	91,273,597.73	89,710,553.96
ค่าเสื่อมราคา	1,563,043.77	1,563,043.77
ณ วันสิ้นงวด	92,836,641.50	91,273,597.73
ราคาตามบัญชี ณ วันสิ้นงวด	28,091,961.50	29,655,005.27

อสังหาริมทรัพย์เพื่อการลงทุนเป็นอาคารศูนย์ฝึกอบรม-สัมมนา ซึ่ง อ.ส.พ. อนุญาตให้สิทธิประกอบกิจการให้บริการและบริหาร โดยมีมูลค่ายุติธรรม ณ วันที่ 30 กันยายน 2563 จำนวน 24,915,987.86 บาท

4.7 สินทรัพย์ไม่มีตัวตน ประกอบด้วย

	หน่วย : บาท	
	2563	2562
ระบบโปรแกรมคอมพิวเตอร์		
ราคาทุน		
ณ วันต้นงวด	17,410,380.98	16,920,963.53
ซื้อเพิ่ม	3,155,074.90	489,417.45
ณ วันสิ้นงวด	20,565,455.88	17,410,380.98
ค่าตัดจำหน่ายสะสม		
ณ วันต้นงวด	13,515,122.27	11,588,546.93
ค่าตัดจำหน่าย	1,884,634.12	1,926,575.34
ณ วันสิ้นงวด	15,399,756.39	13,515,122.27
ราคาตามบัญชี ณ วันสิ้นงวด	5,165,699.49	3,895,258.71

4.8 สินทรัพย์ไม่หมุนเวียนอื่น ประกอบด้วย

	หน่วย : บาท	
	2563	2562
เงินมัดจำ	15,000.00	15,000.00
รวม	15,000.00	15,000.00

4.9 เจ้าหนี้การค้า ประกอบด้วย

	หน่วย : บาท	
	2563	2562
เจ้าหนี้สินค้าฝากขาย	61,014.65	80,759.55
รวม	61,014.65	80,759.55

4.10 หนี้สินหมุนเวียนอื่น ประกอบด้วย

	หน่วย : บาท	
	2563	2562
ค่าใช้จ่ายค้างจ่าย	15,790,713.16	17,122,697.60
เจ้าหนี้สรรพากร	74,812.00	34,538.00
ภาษีเงินได้หัก ณ ที่จ่ายค้างนำส่ง	156,077.23	150,013.97
เงินกองทุนสำรองเลี้ยงชีพค้างนำส่ง	-	100.15
เงิน กยศ. ค้างนำส่ง	38,880.00	28,870.00
เงินออมสินค้างนำส่ง	-	20,300.00
เงินสหกรณ์ค้างนำส่ง	-	35,541.00
เงินประกัน AIA ค้างนำส่ง	25,527.00	1,439.00
เงินฌาปนกิจค้างนำส่ง	9,800.00	7,810.00
เงินสหภาพค้างนำส่ง	25,560.00	-
รายได้รับล่วงหน้า	115,323.31	1,506,042.50
เงินรับล่วงหน้าโครงการห้องน้ำ สุขุทัย	549,955.00	549,955.00
เงินรับล่วงหน้าโครงการอนุรักษ์ไม้ยืนต้น	319,786.00	-
หนี้สินผลประโยชน์พนักงาน-เงินเกษียณอายุ	330,133.33	-
หนี้สินผลประโยชน์พนักงาน-วันลาสะสม	26,370.00	44,942.50
เงินรอจ่ายคืน	7,604.20	22,488.55
รายได้เงินอุดหนุนจากรัฐบาลรอการรับรู้-ระยะสั้น	6,191,283.69	17,283,104.59
เจ้าหนี้เงินนอกงบประมาณเพื่อสวัสดิการพนักงาน	622,390.43	596,979.47
รวม	24,284,215.35	37,404,822.33

4.11 รายได้เงินอุดหนุนจากรัฐบาลรอการรับรู้ ประกอบด้วย

	30 ก.ย. 2563						30 ก.ย. 2562
	อาคารและ สิ่งก่อสร้าง	ครุภัณฑ์และ อุปกรณ์สำนักงาน	ยานพาหนะ	สินทรัพย์ ไม่มีตัวตน	อสังหาริมทรัพย์ เพื่อการลงทุน	รวม	รายได้เงินอุดหนุน จากรัฐบาลรอรับรู้
ณ วันต้นงวด	307,597,238.04	25,015,936.35	12,030,514.71	3,895,258.71	29,655,005.27	378,193,953.08	379,701,959.71
เพิ่มขึ้นระหว่างงวด	3,863,322.85	73,000.00	-	1,655,074.90	-	5,591,397.75	39,357,279.87
ลดลงระหว่างงวด	(23,119,217.11)	(8,056,011.21)	(4,067,470.03)	(1,624,798.05)	(1,563,043.77)	(38,430,540.17)	(40,865,286.50)
ณ วันสิ้นงวด	288,341,343.78	17,032,925.14	7,963,044.68	3,925,535.56	28,091,961.50	345,354,810.66	378,193,953.08

หน่วย : ล้านบาท

30 ก.ย. 2563

30 ก.ย. 2562

4.12 หนี้สินผลประโยชน์พนักงาน

หนี้สินผลประโยชน์พนักงานเป็นการประมาณผลประโยชน์พนักงานตามมาตรฐานการบัญชี ฉบับที่ 19 เรื่อง ผลประโยชน์ของพนักงาน โดยการประมาณการจะผูกพันตามหลักคณิตศาสตร์ประกันภัย สำหรับเงินตอบแทนความชอบ (เกษียณอายุ) และผลประโยชน์เงินตอบแทนวันลาพักผ่อน

	30 กันยายน 2563			30 กันยายน 2562
	เงินตอบแทน ความชอบ (เกษียณอายุ)	ผลประโยชน์เงิน ตอบแทน วันลาพักผ่อน	รวม	หนี้สิน ผลประโยชน์ พนักงาน
ณ วันต้นงวด	47,708,879.35	3,361,491.33	51,070,370.68	31,232,421.94
ต้นทุนบริการปัจจุบัน	3,392,686.18	105,249.01	3,497,935.19	18,913,898.52
ต้นทุนดอกเบี้ย	757,667.58	-	757,667.58	449,602.91
ผลขาดทุนจากการประมาณการตามหลักคณิตศาสตร์ประกันภัย	684,178.65	-	684,178.65	-
ผลประโยชน์ที่จ่ายจริง	(453,866.67)	(28,366.67)	(482,233.34)	(466,861.83)
หนี้สินผลประโยชน์พนักงานระยะสั้น (หมายเหตุ 4.10)	(330,133.33)	(26,370.00)	(356,503.33)	(44,942.50)
ณ วันสิ้นงวด	51,759,411.76	3,412,003.67	55,171,415.43	51,070,370.68

หน่วย : บาท

30 กันยายน 2563

30 กันยายน 2562

ข้อสมมติฐานในการประมาณการตามหลักคณิตศาสตร์ประกันภัย

อัตราคิดลด

ร้อยละ 1.48 ต่อปี โดยใช้อัตราผลตอบแทน

พันธบัตรรัฐบาล ระยะเวลา 12 ปี

อัตราการเพิ่มขึ้นของเงินเดือนในอนาคต

ร้อยละ 6.50 ต่อปี

อัตราการมรณะ

อ้างอิงตามตารางมรณะไทย ปี 2560

ตามประกาศสำนักงานคณะกรรมการกำกับ

และส่งเสริมการประกอบธุรกิจประกันภัย

4.13 หนี้สินไม่หมุนเวียนอื่น ประกอบด้วย

	หน่วย : บาท	
	2563	2562
เงินค้ำประกัน	3,112,647.16	3,987,058.76
รวม	3,112,647.16	3,987,058.76

4.14 ทุน ประกอบด้วย

	หน่วย : บาท	
	2563	2562
ทุนประเดิมจากรัฐบาล	70,000,000.00	70,000,000.00
รวม	70,000,000.00	70,000,000.00

การบันทึกดอกผลของทุนเป็นรายได้ในงบกำไรขาดทุน และผลสะสมของกำไรขาดทุนแต่ละปีได้แสดงรวมอยู่ในส่วนของทุน ซึ่งเป็นไปตามพระราชกฤษฎีกาจัดตั้ง อ.ส.พ. พ.ศ.2535 มาตรา 8 (5)

4.15 เงินเดือนและค่าจ้าง ประกอบด้วย

	หน่วย : บาท	
	2563	2562
เงินเดือน	55,764,349.70	52,951,868.33
ค่าจ้างชั่วคราว	20,326,893.00	20,010,705.00
รวม	76,091,242.70	72,962,573.33

4.16 ค่าสาธารณูปโภค ประกอบด้วย

	หน่วย : บาท	
	2563	2562
ค่าไฟฟ้า	6,314,026.34	6,711,275.34
ค่าโทรศัพท์	1,174,026.29	1,170,119.64
ค่าไปรษณีย์	135,110.08	115,059.00
ค่าน้ำประปา	22,073.96	26,440.00
รวม	7,645,236.67	8,022,893.98

4.17 ค่าตอบแทน ประกอบด้วย

	หน่วย : บาท	
	2563	2562
ค่าทำงานล่วงเวลา	1,038,829.43	1,931,764.45
ค่าจ้างเหมาแรงงาน	28,354,616.14	24,937,826.26
ค่าเล่าเรียนบุตร	512,798.00	554,672.00
ค่ารักษาพยาบาล	5,143,655.63	3,299,319.50
เงินช่วยเหลือบุตร	665,700.00	670,200.00
เงินสมทบกองทุนสำรองเลี้ยงชีพ	5,319,323.70	5,019,880.17
เงินทดแทนเมื่อออกจากงาน	463,680.00	528,000.00
ค่าตอบแทนคณะกรรมการ อ.ส.พ.	442,258.20	492,831.65
ค่าตอบแทนคณะกรรมการตรวจสอบ	205,500.00	97,400.00
ค่าเบี้ยประชุม	1,144,075.00	1,016,450.00
เงินโบนัสพนักงาน	1,234,054.88	3,382,000.00
ค่าครองชีพ	32,490.00	48,240.00
ค่าจ้างควบคุมงานและออกแบบ	2,965,600.00	2,917,450.00
ค่าใช้จ่าย-เงินเกษียณอายุราชการ	3,392,686.18	19,767,527.50
ค่าใช้จ่าย-วันลาสะสม	105,249.01	87,680.16
ต้นทุน-ดอกเบี้ย-เงินเกษียณอายุราชการ	757,667.58	449,602.91
ต้นทุนค่าตอบแทน	9,350,275.22	8,868,725.47
รวม	61,128,458.97	74,069,570.07

4.18 ค่าใช้สอย ประกอบด้วย

	หน่วย : บาท	
	2563	2562
ค่าที่พัก ค่าเบี้ยเลี้ยง และค่าพาหนะเดินทาง	7,361,932.18	12,809,743.16
ค่าลงทะเบียนอบรมสัมมนาต่าง ๆ	375,614.00	1,053,817.23
ค่าเครื่องเขียนแบบพิมพ์	97,233.89	182,909.69
ค่ารับรอง	239,503.00	453,039.64
ค่าซ่อมแซมยานพาหนะ	861,682.05	1,281,142.23
ค่าซ่อมแซมคอมพิวเตอร์	71,598.00	30,044.30
ค่าซ่อมแซมวัสดุครุภัณฑ์	906,464.07	1,513,890.41
ค่าซ่อมแซมอาคาร	791,472.69	582,791.00
ค่าซ่อมแซมระบบสาธารณูปโภค	1,330,651.68	289,466.90
ค่ารับรองประจำตำแหน่ง	365,220.18	410,362.62
ค่าจ้างสำรวจปรับปรุงพื้นที่	456,843.90	683,785.00
ค่าใช้จ่ายอื่น	15,335,932.92	19,315,602.44
ต้นทุนขาย-หมวดค่าใช้จ่าย	3,126,748.66	4,679,641.56
รวม	31,320,897.22	43,286,236.18

4.19 ค่าวัสดุ ประกอบด้วย

	หน่วย : บาท	
	2563	2562
ค่าวัสดุเชื้อเพลิงและพาหนะ	1,553,560.34	2,152,533.34
ค่าวัสดุการเกษตร	3,275,684.55	4,907,829.62
ค่าวัสดุสำนักงาน	643,599.28	441,622.06
ค่าวัสดุครัวเรือน	269,319.82	297,438.93
ค่าวัสดุไฟฟ้าและวิทยุ	354,031.56	649,991.71
ค่าวัสดุประปา	455,751.07	568,454.80
ค่าวัสดุซ่อมแซม	74,806.80	53,950.70
ค่าวัสดุวิทยาศาสตร์	1,723,169.50	1,340,673.39
ค่าวัสดุคอมพิวเตอร์	1,314,633.31	1,169,390.12
ค่าวัสดุครุภัณฑ์	259,792.00	2,671,898.30
ค่าวัสดุเผยแพร่และโฆษณา	2,695,813.44	3,438,093.68
ค่าวัสดุก่อสร้าง	3,043,634.74	2,220,671.68
ค่าวัสดุพิธีภัณฑ์	-	1,250.00
ค่าวัสดุสำรวจและสนาม	277,104.71	540,651.16
ต้นทุนขาย-หมวดวัสดุ	7,909,744.75	11,481,879.37
รวม	23,850,645.87	31,936,328.86

4.20 คดีฟ้องร้อง สิทธิทรัพย์สินที่อาจเกิดขึ้น และหนี้สินที่อาจเกิดขึ้น

อ.ส.พ. มีคดีความที่ อ.ส.พ. เป็นผู้ถูกฟ้องคดี จำนวน 1 คดี ทุนทรัพย์จำนวน 100,763.50 บาท และ อ.ส.พ. เป็นผู้ถูกฟ้องคดี จำนวน 4 คดี ทุนทรัพย์รวม 115,469,567.21 จำนวนดังนี้

คดีที่ อ.ส.พ. เป็นผู้ฟ้องคดี

4.20.1 คดีหมายเลขดำที่ ร 376/2563 และ ร 377/2563 ของศาลแรงงานภาค 5 โดยพนักงาน 1 คน และอดีตพนักงาน 1 คน เป็นจำเลย ตามลำดับ จากกรณี อ.ส.พ. จ่ายเงินเกินสิทธิ์ให้กับจำเลยทั้งสองเป็นจำนวนเงินรวม 100,763.50 บาท เนื่องจาก อ.ส.พ. มีคำสั่งปรับขึ้นเงินเดือนจำเลยทั้งสองให้ได้รับเท่ากับอัตราขั้นต่ำของตำแหน่งโดยไม่มีอำนาจ โดยกรมสวัสดิการและคุ้มครองแรงงานได้มีหนังสือตอบข้อหารือว่ากรณีดังกล่าวเป็นการปรับอัตราเงินเดือนอันเป็นสภาพการจ้างที่เกี่ยวกับการเงิน ที่อยู่นอกเหนือจากที่กำหนดได้ตามมาตรา 13 (2) และตามมติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ 7 เมษายน 2547 จะต้องได้รับความเห็นชอบจากคณะกรรมการแรงงานรัฐวิสาหกิจสัมพันธ์และคณะรัฐมนตรีก่อนจึงจะดำเนินการได้ อ.ส.พ. จึงจำเป็นต้องยกเลิก/แก้ไขคำสั่งและเรียกเงินที่ได้รับเกินสิทธิ์คืน

คดีอยู่ระหว่างการพิจารณาของศาลแรงงานภาค 5

คดีที่ อ.ส.พ. เป็นผู้ถูกฟ้องคดี

4.20.2 คดีหมายเลขดำที่ 128/2559 ของศาลปกครองพิษณุโลก โดยห้างหุ้นส่วนจำกัดพงศ์พรรณ แพลนนิ่ง เป็นผู้ฟ้องคดี และเป็นผู้สัญญาของ อ.ส.พ. รับจ้างปรับปรุงภูมิทัศน์สวนพฤกษศาสตร์พระแม่ย่า สุโขทัย สัญญาจ้างเลขที่ 14/2558 มูลค่างานจ้าง 10,798,000.00 บาท (สิบล้านเจ็ดแสนเก้าหมื่นแปดพันบาทถ้วน) ฟ้องขอให้ศาลมีคำสั่งให้ อ.ส.พ. คืนค่าปรับส่งมอบงานล่าช้า จำนวน 625,904.69 บาท พร้อมดอกเบี้ยแก่ผู้ฟ้องคดี และศาลปกครองพิษณุโลกได้มีคำพิพากษาเมื่อวันที่ 10 กันยายน 2562 ให้ อ.ส.พ. ชำระเงินจำนวน 198,783.32 บาท พร้อมดอกเบี้ยร้อยละ 7.5 ต่อปี ของต้นเงินจำนวน 193,766.00 บาท นับถัดจากวันฟ้องเป็นต้นไปจนกว่าจะชำระเสร็จแก่ผู้ฟ้องคดี ภายใน 60 วันนับแต่วันที่คดีถึงที่สุด และให้คืนค่าธรรมเนียมศาลตามส่วนของการชนะคดีให้แก่ผู้ฟ้องคดี ซึ่ง อ.ส.พ. ได้ยื่นฟ้องอุทธรณ์ต่อศาลปกครองสูงสุดเมื่อวันที่ 9 ตุลาคม 2562

คดีอยู่ระหว่างการพิจารณาของศาลปกครองสูงสุด

4.20.3 คดีหมายเลขดำที่บ.35/2560 ของศาลปกครองกลาง โดยนายไพโรจน์ สัตยสัตนัทสกุล เป็นผู้ฟ้องคดี และเป็นอดีตผู้อำนวยการ อ.ส.พ. ฟ้องขอให้ศาลมีคำสั่ง 1) ให้เพิกถอนคำสั่งบอกเลิกสัญญาจ้างบริหาร และ 2) ให้ชดเชยความเสียหายเป็นเงินจำนวน 4,421,290.00 บาท (สี่ล้านสี่แสนสองหมื่นหนึ่งพันสองร้อยเก้าสิบบาทถ้วน) โดยศาลมีคำสั่งไม่รับคำฟ้องประเด็นที่ 1) ให้เพิกถอนคำสั่งบอกเลิกสัญญาจ้างบริหาร ไว้พิจารณา คงเหลือประเด็นที่ 2) ให้ชดเชยความเสียหาย เพียงประเด็นเดียว และศาลปกครองกลางได้มีคำพิพากษายกฟ้องเมื่อวันที่ 11 มีนาคม 2563 ซึ่งผู้ฟ้องคดีได้ยื่นฟ้องอุทธรณ์ต่อศาลปกครองสูงสุด เมื่อวันที่ 29 มีนาคม 2563 เป็นคดีหมายเลขดำที่ อบ.115/2563 และเมื่อวันที่ 10 สิงหาคม 2563 ศาลปกครองสูงสุดได้มีคำสั่งเรียกให้ผู้ถูกฟ้องคดีที่ 1 (ประธานคณะกรรมการ อ.ส.พ.) และที่ 2 (อ.ส.พ.) ทำคำแก้อุทธรณ์ต่อศาล

คดีอยู่ระหว่างพิจารณาทำคำให้การต่อศาลปกครองสูงสุด

4.20.4 คดีหมายเลขดำที่ บ.33-38/2563 ของศาลปกครองจังหวัดเชียงใหม่ โดยพนักงาน อ.ส.พ. รวม 6 คน เป็นผู้ฟ้องคดี อ.ส.พ. และผู้อำนวยการ อ.ส.พ. เป็นผู้ถูกฟ้องคดี ฟ้องขอให้ศาลมีคำพิพากษาหรือคำสั่งให้เพิกถอนคำสั่ง อ.ส.พ. (คำสั่งทางปกครอง) และให้คืนสิทธิแก่พนักงานดังกล่าว รวม 3 คำสั่ง ประกอบด้วย

1) พนักงานรวม 4 คน ฟ้องเพิกถอนคำสั่ง อ.ส.พ. ที่ 45/2563 เรื่อง ยกเลิกคำสั่งการปรับอัตราเงินเดือนตามบัญชีกำหนดตำแหน่งและบัญชีอัตราเงินเดือนขั้นต่ำ-ขั้นสูง สั่ง ณ วันที่ 27 มีนาคม 2563 คำสั่งลงวันที่ 27 มีนาคม 2563

2) พนักงานจำนวน 1 คน ฟ้องเพิกถอนคำสั่ง อ.ส.พ. ที่ 46/2563 เรื่อง แก้ไขคำสั่ง อ.ส.พ. ที่ 45/2557 สั่ง ณ วันที่ 27 มีนาคม 2563 คำสั่งลงวันที่ 27 มีนาคม 2563

3) พนักงานจำนวน 1 คน ฟ้องเพิกถอนคำสั่ง อ.ส.พ. ที่ 47/2563 เรื่อง แก้ไขคำสั่ง อ.ส.พ. ที่ 26/2558 สั่ง ณ วันที่ 27 มีนาคม 2563 คำสั่งลงวันที่ 27 มีนาคม 2563

โดยการฟ้องคดีดังกล่าวนี้ สืบเนื่องจาก อ.ส.พ. ได้ดำเนินการยกเลิกคำสั่งการปรับอัตราเงินเดือนของพนักงานรวม 7 คน เนื่องจากคำสั่งดังกล่าวเป็นคำสั่งทางปกครองที่ไม่ชอบด้วยกฎหมายเพราะออกคำสั่งโดยไม่มีอำนาจ และมีหนังสือเรียกให้พนักงาน 6 คน และอดีตพนักงานอีก 1 คน คืนเงินที่ได้รับเกินสิทธิให้กับ อ.ส.พ. และเมื่อวันที่ 17 พฤศจิกายน 2563 พนักงานอัยการได้ยื่นคำให้การและคำฟ้องแย้งรวม 5 คดี และยื่นคำให้การอีก 1 คดี โดยคำฟ้องแย้งเรียกเงินที่ผู้ฟ้องคดีได้รับเกินสิทธิ 5 คดีนั้น รวมเป็นจำนวนเงิน 1,432,970.00 บาท

คดีอยู่ระหว่างการพิจารณาของศาลปกครองเชียงใหม่

4.20.5 คดีหมายเลขดำที่ 561/2563 ของศาลปกครองเชียงใหม่ โดยบริษัท เอ็กซ์พลอร์แอนดิสคัฟเวอร์ จำกัด (บริษัท) เป็นผู้ฟ้องคดี และเป็นคู่สัญญาของ อ.ส.พ. ตามสัญญาอนุญาตให้ประกอบกิจการให้บริการและบริหารอาคารศูนย์ฝึกอบรม-สัมมนา เลขที่ 1/2557 ลงวันที่ 21 กุมภาพันธ์ 2557 มีกำหนดระยะเวลา 15 ปี นับตั้งแต่วันที่ 21 กุมภาพันธ์ 2557 ถึง วันที่ 20 กุมภาพันธ์ 2572 โดยการดำเนินการตามสัญญา บริษัทผิดสัญญาหลายกรณี และ อ.ส.พ. ใช้สิทธิ์บอกเลิกสัญญาและให้บริษัทส่งมอบทรัพย์สินคืน อ.ส.พ. ภายในวันที่ 16 มกราคม 2563 โดยผู้ฟ้องคดีฟ้องขอให้ศาลมีคำพิพากษาหรือคำสั่งให้ อ.ส.พ.

1) เพิกถอนสัญญาเลขที่ 1/2557 ลงวันที่ 21 กุมภาพันธ์ 2557

2) เพิกถอนคำสั่งบอกเลิกสัญญาตามหนังสือด่วนที่สุด ที่ ทส.1201/1687 ลงวันที่ 26 ธันวาคม 2562 เรื่อง บอกเลิกสัญญา วิชาหลักประกัน ให้ส่งมอบทรัพย์สินคืน และสงวนสิทธิ์เรียกค่าเสียหาย

3) ให้ อ.ส.พ. ผู้ถูกฟ้องคดีที่ 1 คณะกรรมการ อ.ส.พ. ผู้ถูกฟ้องคดีที่ 2 และผู้อำนวยการ อ.ส.พ. ผู้ถูกฟ้องคดีที่ 3 ร่วมกันชำระค่าเสียหายจากการทำละเมิดและบอกเลิกสัญญา เป็นเงิน 109,416,523.89 บาท

ศาลมีคำสั่งรับคำฟ้องเฉพาะในส่วนของ อ.ส.พ. (ผู้ถูกฟ้องคดีที่ 1) และคำขอท้ายฟ้องเฉพาะข้อ 3 ไว้พิจารณา ซึ่ง อ.ส.พ. ในฐานะผู้ถูกฟ้องคดีอยู่ระหว่างดำเนินการสรุปข้อเท็จจริงเพื่อเสนอเรื่องต่อสำนักงานคดีปกครองเชียงใหม่ดำเนินการให้พนักงานอัยการดำเนินการว่าต่างและฟ้องแย้งเรียกค่าเสียหายกับบริษัทกรณีบริษัทผิดสัญญาและ อ.ส.พ. ใช้สิทธิ์บอกเลิกสัญญาให้กับ อ.ส.พ.

คดีอยู่ระหว่างการพิจารณาของศาลปกครองเชียงใหม่

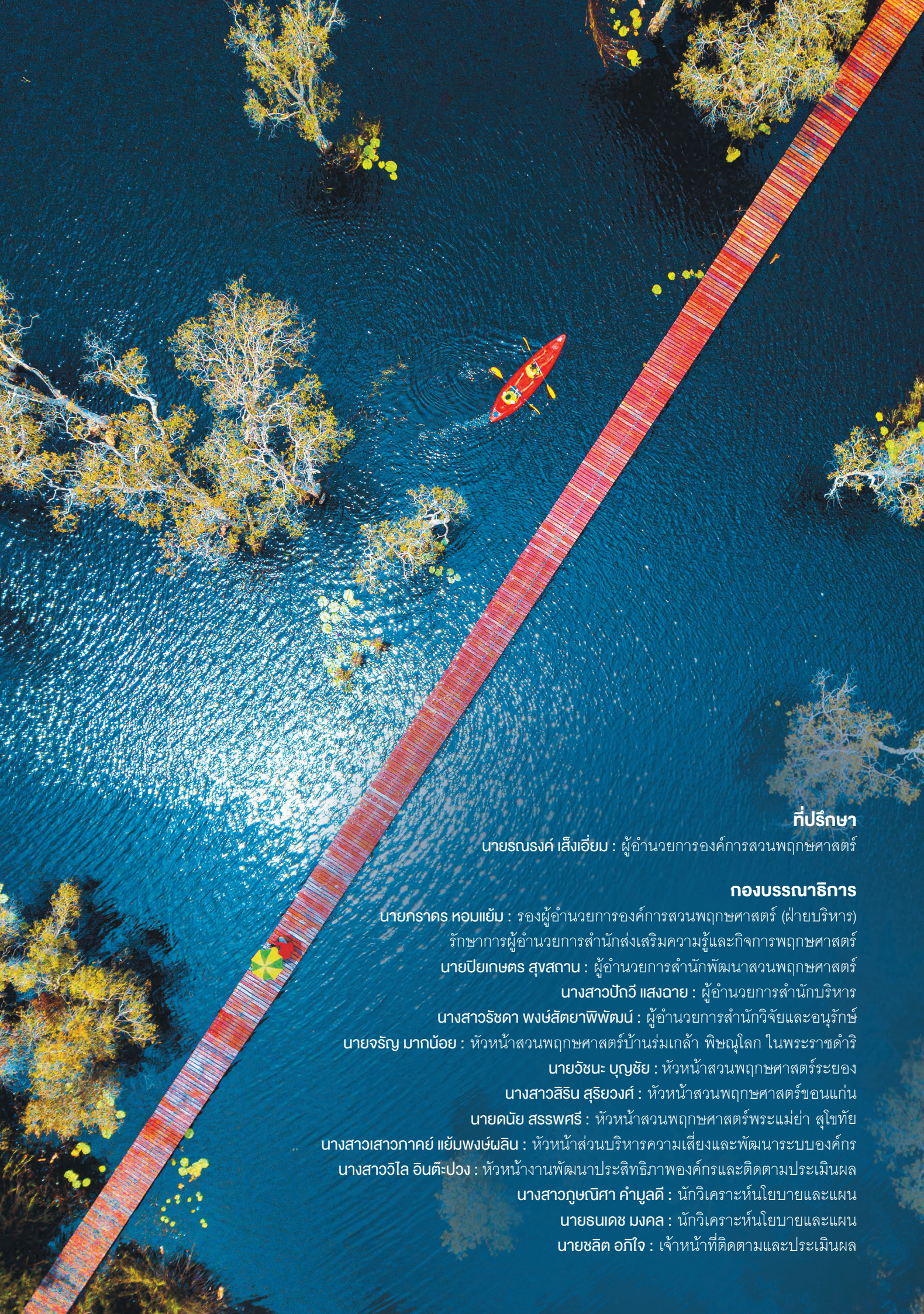
4.21 การจัดประเภทรายการใหม่

อ.ส.พ. ได้มีการจัดประเภทรายการบัญชีในงบกระแสเงินสด สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 30 กันยายน 2562 ใหม่ โดยมีรายละเอียดดังนี้

ประเภทรายการ	ก่อนปรับปรุง	ปรับปรุง	หน่วย : บาท หลังปรับปรุง
งบกระแสเงินสด			
สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 30 กันยายน 2562			
กระแสเงินสดจากกิจกรรมดำเนินงาน			
รายการปรับกระทบกำไรสำหรับงวดเป็นเงินสดรับ(จ่าย)			
จากกิจกรรมดำเนินงาน			
รายได้เงินอุดหนุนจากรัฐบาลรอการรับรู้ตัดจ่าย	-	(40,820,817.27)	(40,820,817.27)
รายได้ดอกเบี้ยรับ	(1,033,225.28)	(1,757,080.61)	(2,790,305.89)
ค่าใช้จ่ายผลประโยชน์พนักงาน	-	20,304,810.57	20,304,810.57
สินทรัพย์ดำเนินงาน(เพิ่มขึ้น)ลดลง			
ดอกเบี้ยค้างรับ	399,586.31	(399,586.31)	-
เงินค้างรับ	2,957,329.12	(990,329.15)	1,966,999.97
หนี้สินดำเนินงานเพิ่มขึ้น(ลดลง)			
หนี้สินหมุนเวียนอื่น	1,779,284.72	285,236.78	2,064,521.50
รายได้เงินอุดหนุนจากรัฐบาลรอการรับรู้	-	39,972,960.51	39,972,960.51
หนี้สินไม่หมุนเวียนอื่น	-	282,344.15	282,344.15
เงินสดจ่ายผลประโยชน์พนักงาน	-	(421,919.33)	(421,919.33)
เงินสดรับดอกเบี้ย	-	3,189,892.20	3,189,892.20
กระแสเงินสดจากกิจกรรมลงทุน			
เงินสดจ่ายสำหรับเงินลงทุนชั่วคราว	-	(1,033,225.28)	(1,033,225.28)
กระแสเงินสดจากกิจกรรมจัดหาเงิน			
หนี้สินอื่นเพิ่มขึ้น	18,612,286.26	(18,612,286.26)	-

4.22 การอนุมัติงบการเงิน

งบการเงินนี้ได้รับอนุมัติจากผู้อำนวยการ อ.ส.พ. ผู้มีอำนาจของ อ.ส.พ. ให้ออกงบการเงินเมื่อวันที่ 15 กุมภาพันธ์ 2564

ที่ปรึกษา

นายณรงค์ เล็งเอี่ยม : ผู้อำนวยการองค์การสวนพฤกษศาสตร์

กองบรรณาธิการ

นายกราด หอมแย้ม : รองผู้อำนวยการองค์การสวนพฤกษศาสตร์ (ฝ่ายบริหาร)

รักษาการผู้อำนวยการสำนักส่งเสริมความรู้และกิจกรรมพฤกษศาสตร์

นายปิยเกษตร สุธสาณ : ผู้อำนวยการสำนักพัฒนาสวนพฤกษศาสตร์

นางสาวปัทวิ แสงฉาย : ผู้อำนวยการสำนักบริหาร

นางสาวรัชดา พงษ์สัตยาพิพัฒน์ : ผู้อำนวยการสำนักวิจัยและอนุรักษ์

นายจรัญ มากน้อย : หัวหน้าสวนพฤกษศาสตร์บ้านร่มเกล้า พิษณุโลก ในพระราชดำริ

นายวิษณุ บุญชัย : หัวหน้าสวนพฤกษศาสตร์ระยอง

นางสาวสิริน สุริยวงศ์ : หัวหน้าสวนพฤกษศาสตร์ขอนแก่น

นายदनัย สสวศรี : หัวหน้าสวนพฤกษศาสตร์พระแม่ย่า สุโขทัย

นางสาวเสาวภาคย์ ไย้มพงษ์พลิน : หัวหน้าส่วนบริหารความเสี่ยงและพัฒนาระบบองค์กร

นางสาววิไล อินตะปวง : หัวหน้างานพัฒนาประสิทธิภาพองค์กรและติดตามประเมินผล

นางสาวกฤษณิศา คำมูลดี : นักวิเคราะห์นโยบายและแผน

นายธนเดช มงคล : นักวิเคราะห์นโยบายและแผน

นายชลิต อภิใจ : เจ้าหน้าที่ติดตามและประเมินผล

ภาพปก : สวนพฤกษศาสตร์ระยอง

องค์การสวนพฤกษศาสตร์

ตู้ ปณ.2 ปณจ.กรร่ำ ตำบลชากพง

อำเภอแกลง จังหวัดระยอง 21190

โทรศัพท์/โทรสาร : 0 3863 8880 ต่อ 1

